

REPUBLICA HRVATSKA OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA, OPĆINA BILJE	
Naziv prostornog plana: Prostorni plan uređenja Općine Bilje	
Odredbe za provedbu	
Vrsta postupka: Postupak izrade i donošenja izmjene i dopune prostornog plana	
Faza izrade plana: Prijedlog prostornog plana za javnu raspravu	Oznaka revizije plana:
Odluka o izradi prostornog plana: Odluka o izradi izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Bilje (Službeni glasnik Općine Bilje broj 3/2025)	
Javna rasprava: Javna rasprava provodi se od 10.06.2026. do zaključno s danom 17.06.2026.	
Javni uvid: od 10.06.2026. godine do 17.06.2026. godine, na lokaciji: Općina Bilje, Kralja Zvonimira 2, Bilje, 9.00 - 13.00 h	Javno izlaganje: dana 11.06.2026. godine, na lokaciji: Općina Bilje, Kralja Zvonimira 2, Bilje, 10.00 h
Nositelj izrade prostornog plana: Osječko-baranjska županija, Općina Bilje Jedinstveni upravni odjel	Odgovorna osoba nositelja izrade: PROČELNICA Dubravka Jovanović mag.iur.
Tijelo koje donosi prostorni plan: Osječko-baranjska županija, Općina Bilje Općinsko vijeće	Predsjednik tijela koje donosi prostorni plan: PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA Prof.dr.sc. Ivan Plaščak
Stručni izrađivač prostornog plana: ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE d.d. Osijek, Vijenac Paje Kolarića 5a OIB: 78499807369	Odgovorna osoba stručnog izrađivača: DIREKTOR I ODGOVORNI VODITELJ IZRADE PLANOVA Vanesa Budač dipl.ing.arh.
	Odgovorni voditelj izrade: DIREKTOR I ODGOVORNI VODITELJ IZRADE PLANOVA Vanesa Budač dipl.ing.arh.
Stručni tim: Vanesa Budač, dipl.ing.arh. Sanda Milas, dipl.ing.arh. Ivica Bugarić, dipl.ing.građ. Stjepan Stakor, dipl.ing.kult.tehn. Đuro Zečević, univ.mag.ing.aedif. Marino Jakovljević, univ.mag.geogr. Aleksandra Knežević, građ.teh.	

Odredbe za provedbu

1. OSNOVNO KORIŠTENJE PROSTORA

1.1. Namjena prostora

Članak 1.

(1) Plan sadrži podjelu prostora prema sljedećim namjenama:

- Stambena namjena - poljoprivredna domaćinstva (S5)
- Mješovita namjena (M4)
- Javna namjena državnog značaja (D)
- Javna i društvena namjena - visoka učilišta i znanstvene ustanove (D6)
- Komunalno-servisna namjena - reciklažno dvorište (KS2)
- Proizvodna namjena (I1)
- Proizvodna namjena - prehrambeno-prerađivačka (I2)
- Proizvodna namjena - farma (I3)
- Ugostiteljsko-turistička namjena (u građevinskom području naselja) (T1)
- Ugostiteljsko-turistička namjena (u izdvojenom građevinskom području izvan naselja) - s gradnjom smještajnih građevina (T2)
- Sportsko-rekreacijska namjena - sportske građevine i centri (R2)
- Sportsko-rekreacijska namjena - golf igralište državnog značaja unutar građevinskog područja (R1)
- Groblje (Gr)
- Površina infrastrukture - željeznički promet područnog (regionalnog) značaja (IS2)
- Površina infrastrukture - cestovni promet (IS1)
- Površina infrastrukture - luka otvorena za javni promet državnog značaja (L1)
- Osobito vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi
- Vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi
- Ostalo zemljište namijenjeno poljoprivredi
- Zemljište namijenjeno šumi i šumsko zemljište državnog značaja
- Ostalo zemljište namijenjeno šumi
- Ostalo zemljište
- Površina unutarnjih voda - površina pod vodom (V1)
- Zona posjetiteljske infrastrukture (ZPI)
- Površina određena prostornim planom područja posebnih obilježja (PPPO)
- Površina određena urbanističkim planom uređenja (UPU)

(2) Stambena namjena - poljoprivredna domaćinstva (S5), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3005]

1. Na površinama stambene namjene - poljoprivredna domaćinstva (S5) dozvoljena je gradnja građevina stambene i stambeno-poslovne namjene i građevina poljoprivredne namjene.

2. Na građevnoj čestici stambene namjene - poljoprivredna domaćinstva (S5) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina (garaža, spremište, ljetna kuhinja, kotlovnica, nadstrešnica, vrtna sjenica, bazen, roštilj, pomoćna građevina za smještaj spremnika za komunalni otpad, i sl.) i pomoćnih poljoprivrednih građevina (sjenici, staklenici, platenici, gljivarnici, spremišta poljoprivrednih proizvoda, strojeva, alata, poljoprivredne opreme, zgrade za uzgoj životinja, pčelinjaci i sl.).

3. Na površinama stambene namjene - poljoprivredna domaćinstva (S5), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:

- a. parkovi/perivoji, dječja igrališta,
- b. zaštitne zelene površine,
- c. građevine javne i društvene namjene,
- d. površine i građevine sportsko-rekreacijske namjene,
- e. građevine poslovne namjene: uredske, uslužne, trgovačke, ugostiteljske i ostale poslovne namjene čiji sadržaji, razinom buke i emisijom u okoliš sukladno posebnim propisima, ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja, rada i boravka na odnosnim i susjednim građevnim česticama,
- f. prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaža),
- g. manje infrastrukturne građevine.

4. Za sljedeće prateće namjene koje se mogu graditi unutar površine stambene namjene - poljoprivredna domaćinstva (S5) ukupna površina istih ne može prelaziti 1/3 predmetne površine stambene namjene:

- a. građevine poslovne namjene: uredske, uslužne, trgovačke, ugostiteljske i ostale poslovne namjene čiji sadržaji, razinom buke i emisijom u okoliš sukladno posebnim propisima, ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja, rada i boravka na odnosnim i susjednim građevnim česticama.

5. Na građevnoj čestici stambene namjene - poljoprivredna domaćinstva (S5) dozvoljeno je pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga kao sekundarne namjene poljoprivrednom domaćinstvu.

(3) Mješovita namjena (M4), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3054]

1. Na površinama mješovite namjene (M4) dozvoljena je gradnja građevina stambene i stambeno-poslovne namjene.

2. Na građevnoj čestici mješovite namjene (M4) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina.

3. Na površinama mješovite namjene (M4), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:

- a. parkovi/perivoji, dječja igrališta,
- b. zaštitne zelene površine,
- c. građevine upravne, socijalne, zdravstvene (domovi zdravlja, zavodi, poliklinike), predškolske, školske, kulturne, vjerske namjene,
- d. površine i građevine sportsko-rekreacijske namjene,
- e. građevine poslovnih i drugih namjena čiji sadržaji, razinom buke i emisijom u okoliš sukladno posebnim propisima, ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja, rada i boravka na odnosnim susjednim građevnim česticama,
- f. građevine ugostiteljsko-turističke namjene,
- g. građevine komunalno-servisne namjene (osim za odlaganje građevnog otpada i za potrebe zbrinjavanja životinja),
- h. prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaža),
- i. manje infrastrukturne građevine.

4. Za sljedeće prateće namjene koje se mogu graditi unutar površine mješovite namjene (M4) ukupna površina istih ne može prelaziti 1/3 predmetne površine mješovite namjene:

- a. građevine poslovnih i drugih namjena čiji sadržaji, razinom buke i emisijom u okoliš sukladno posebnim propisima, ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja, rada i boravka na odnosnim susjednim građevnim česticama,
- b. građevine ugostiteljsko-turističke namjene.

(4) Javna namjena državnog značaja (D), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-1100]

- Ku, Th, To

1. Na površinama javne namjene državnog značaja (D) dozvoljeno je planiranje površina i gradnja građevina javne i društvene namjene.

2. Na građevnoj čestici javne namjene državnog značaja (D) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina.

3. Na površinama javne namjene državnog značaja (D), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:

a. zelene površine,

b. prometne površine (interne kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže),

c. manje infrastrukturne građevine.

4. Uz ovu primarnu namjenu dopušteno je uređivati i graditi sadržaje i građevine sljedeće sekundarne namjene:

a. Ku, Th, To: Uslužna namjena

b. Ku, Th, To: Ugostiteljsko-turistička namjena

c. Ku, Th, To: Boravak osoblja/zaposlenih

(5) Javna i društvena namjena - visoka učilišta i znanstvene ustanove (D6), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3106]

1. Na površinama javne i društvene namjene - visoka učilišta i znanstvene ustanove (D6) dozvoljena je gradnja i uređenje:

a. visokih učilišta,

b. sveučilišnih kampusa,

c. znanstvenoistraživačkih instituta,

d. znanstvenih tehnoloških parkova/centara namijenjenih razvoju i znanstveno-istraživačkim aktivnostima,

e. drugih visokoobrazovnih institucija.

2. Na građevnoj čestici javne i društvene namjene – visoka učilišta i znanstvene ustanove (D6) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina.

3. Na površini javne i društvene namjene – visoka učilišta i znanstvene ustanove (D6), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:

a. studentski domovi,

b. sportsko-rekreacijske površine i igrališta,

c. kulturne ustanove,

d. ugostiteljski i uslužni prostori u funkciji primarne namjene,

e. hotel u funkciji primarne namjene,

f. zelene površine,

g. prometne površine (interne kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaža),

h. manje infrastrukturne građevine.

(6) Komunalno-servisna namjena - reciklažno dvorište (KS2), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3282]

1. Na površinama komunalno-servisne namjene – reciklažna dvorišta (KS2) dozvoljena je gradnja i uređenje:

a. reciklažnih dvorišta namijenjenih odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada sukladno posebnom propisu, s pomoćnim građevinama.

(7) Proizvodna namjena (I1), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3211]

1. Na površinama proizvodne namjene (I1) dozvoljena je gradnja i uređenje:
  - a. građevina proizvodne namjene, u kojima se omogućava korištenje alternativnih goriva i goriva iz otpada kao energenta, te recikliranog otpada kao sirovine u proizvodnom procesu,
  - b. skladišnih i servisnih površina i građevina.
2. Na građevnoj čestici proizvodne namjene (I1) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina.
3. Na površinama proizvodne namjene (I1), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:
  - a. građevine poslovne i komunalno-servisne namjene,
  - b. sadržaji uslužne namjene (mjesto za punjenje vozila na fosilna i alternativna goriva, praonica vozila i slično),
  - c. građevine za obradu i/ili privremeno skladištenje vlastitog otpada, uključivo i one koje se prema posebnom propisu ne smatraju građevinama za gospodarenje otpadom (bioplinsko postrojenje za vlastite potrebe i sl.),
  - d. centar/građevine za ponovnu uporabu,
  - e. zelene površine,
  - f. prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže, odlagališta plovni objekata),
  - g. infrastruktura.

(8) Proizvodna namjena - prehrambeno-prerađivačka (I2), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3212]

1. Na površinama proizvodne namjene - prehrambeno-prerađivačka (I2) dozvoljena je gradnja i uređenje:
  - a. građevina namijenjenih za prehrambeno-prerađivačku industriju, uključivo građevine koje služe odvijanju tehnološkog procesa.
2. Na građevnoj čestici proizvodne namjene – prehrambeno-prerađivačka (I2) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina.
3. Na površinama proizvodne namjene - prehrambeno-prerađivačka (I2), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:
  - a. zelene površine,
  - b. prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže),
  - c. infrastruktura.

(9) Proizvodna namjena - farma (I3), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3213]

1. Na površinama proizvodne namjene - farma (I3) dozvoljena je gradnja i uređenje:
  - a. farmi i građevina za uzgoj životinja.
2. Na građevnoj čestici proizvodne namjene – farma (I3) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina.
3. Na površinama proizvodne namjene - farma (I3), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:
  - a. zelene površine,
  - b. građevine za obradu i/ili privremeno skladištenje vlastitog otpada, uključivo i one koje se prema posebnom propisu ne smatraju građevinama za gospodarenje otpadom (bioplinsko postrojenje za vlastite potrebe i sl.),
  - c. prometne površine (interne kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže),
  - d. infrastruktura za potrebe farme.

(10) Ugostiteljsko-turistička namjena (u građevinskom području naselja) (T1), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3401]

1. Na površinama ugostiteljsko-turističke namjene (u građevinskom području naselja) (T1) dozvoljena je gradnja i uređenje svih vrsta smještajnih građevina jedinstvene funkcionalne cjeline s pratećim sadržajima (sportski, rekreacijski, uslužni, zdravstveni, zabavni i sl., uključivo plaže).
2. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističke namjene (u građevinskom području naselja) (T1) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina.
3. Na površinama ugostiteljsko-turističke namjene (u građevinskom području naselja) (T1), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:
  - a. zelene površine,
  - b. prometne površine (interne kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaža),
  - c. manje infrastrukturne građevine.

(11) Ugostiteljsko-turistička namjena (u izdvojenom građevinskom području izvan naselja) - s gradnjom smještajnih građevina (T2), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3402]

1. Na površinama ugostiteljsko-turističke namjene (u izdvojenom građevinskom području izvan naselja) – s gradnjom smještajnih građevina (T2) dozvoljena je gradnja i uređenje svih vrsta smještajnih građevina i postavljanje smještajnih jedinica, jedinstvene funkcionalne cjeline s pratećim sadržajima (sportski, rekreacijski, uslužni, zabavni, privezište i sl., uključivo plaže).
2. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističke namjene (u izdvojenom građevinskom području izvan naselja) – s gradnjom smještajnih građevina (T2) dozvoljena je gradnja pomoćnih građevina.
3. Na površinama ugostiteljsko-turističke namjene (u izdvojenom građevinskom području izvan naselja) – s gradnjom smještajnih građevina (T2), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:
  - a. zelene površine,
  - b. prateći sadržaji ugostiteljsko-turističkoj namjeni (sportski, rekreacijski, ugostiteljski, uslužni, zabavni i sl., uključivo plaže),
  - c. građevine zdravstvene namjene (lječilišta, poliklinike),
  - d. prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže),
  - e. manje infrastrukturne građevine.

(12) Sportsko-rekreacijska namjena - sportske građevine i centri (R2), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3602]

1. Na površinama sportsko-rekreacijske namjene – sportske građevine i centri (R2) dozvoljena je gradnja i uređenje sportskih centara, sportskih građevina i igrališta:
  - a. stadioni, sportske dvorane, igrališta, sportske staze, borilišta i druge zatvorene i otvorene sportske građevine,
  - b. za sportove na vodi (otvoreni/zatvoreni bazeni),
  - c. za zimske sportove,
  - d. za konjičke sportove,
  - e. pomoćnih građevina i sadržaja nužnih za sportske, odnosno rekreacijske aktivnosti.
2. Na površinama sportsko-rekreacijske namjene – sportske građevine i centri (R2), kao prateća namjena, mogu se i na zasebnim građevnim česticama uređivati i graditi:
  - a. prateći sadržaji sportsko-rekreacijskoj namjeni (ugostiteljski, uslužni, zabavni, edukativni i sl.),
  - b. zelene površine,
  - c. prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže),
  - d. manje infrastrukturne građevine.

- (13) Sportsko-rekreacijska namjena - golf igralište državnog značaja unutar građevinskog područja (R1), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-1601]
1. Na površinama sportsko-rekreacijske namjene – golf igralište državnog značaja unutar građevinskog područja (R1) dozvoljena je gradnja i uređenje igrališta za golf uključivo klupske kuće, servisnih zgrada i ostalih pomoćnih sadržaja, odnosno građevina, osim stanovanja.
  2. Na površinama sportsko-rekreacijske namjene – golf igralište državnog značaja unutar građevinskog područja (R1), kao prateća namjena, mogu se uređivati i graditi:
    - a. prateći sadržaji (ugostiteljsko-turistički, uslužni, zabavni i sl.),
    - b. zelene površine,
    - c. prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže),
    - d. manje infrastrukturne građevine.
- (14) Groblje (Gr), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3290]
1. Groblje (Gr) je prostor na kojem se nalaze površine za ukop, krematorij, mrtvačnica, prometne površine i zelenilo.
  2. Groblje (Gr) može imati vjerske građevine i dio za posebne vrste ukopa, te može sadržavati i građevine/površine za prateće usluge za posjetitelje groblja, usluge prodaje i proizvodnje cvijeća, vijenaca, svijeća, nadgrobnih obilježja, vrtlariju, memorijalni dio, pomoćne građevine te građevine za zaposlene, servis i održavanje.
- (15) Površina infrastrukture - željeznički promet područnog (regionalnog) značaja (IS2), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-2902]
1. Na površinama infrastrukture – željeznički promet područnog (regionalnog) značaja (IS2) dozvoljena je gradnja i uređenje:
    - a. željezničkih pruga za lokalni promet s pripadajućom željezničkom infrastrukturom,
    - b. drugih željezničkih građevina područnog (regionalnog) značaja.
  2. Na površinama infrastrukture – željeznički promet područnog (regionalnog) značaja (IS2) mogu se izvoditi i s njima povezani zahvati koji zahtijevaju smještaj u tom prostoru.
  3. Unutar površina infrastrukture – željeznički promet područnog (regionalnog) značaja (IS2) moguće je graditi i uređivati i drugu infrastrukturu.
- (16) Površina infrastrukture - cestovni promet (IS1), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3901]
1. Na površinama infrastrukture – cestovni promet (IS1) dozvoljena je gradnja i uređenje:
    - a. cesta lokalnog značaja s pripadajućom cestovnom infrastrukturom, i s njima povezanih zahvata koji zahtijevaju smještaj u tom prostoru (granični prijelaz, autobusni kolodvor/stajalište, mjesto za punjenje vozila na fosilna i alternativna goriva, parkiralište, i sl.).
  2. Unutar površina infrastrukture – cestovni promet (IS1) moguće je graditi i uređivati i drugu infrastrukturu.
- (17) Površina infrastrukture - luka otvorena za javni promet državnog značaja (L1), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-1913]
1. Na površinama infrastrukture – luka otvorena za javni promet državnog značaja (L1) dozvoljena je gradnja i uređenje, na moru i kopnu:
    - a. luke otvorene za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku,
    - b. zgrada i objekata sigurnosti plovidbe,
    - c. građevina i telekomunikacijske i navigacijske infrastrukture za nadzor i upravljanje pomorskim prometom,
    - d. drugih građevina i površina pomorske plovidbe državnog značaja.
  2. Na površinama infrastrukture – luka otvorena za javni promet državnog značaja (L1) mogu se graditi građevine i izvoditi zahvati koji upotpunjuju i služe primarnoj namjeni i koji zahtijevaju smještaj u tom prostoru.

(18) Osobito vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi, određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-1300]

1. Na površinama osobito vrijednog zemljišta namijenjenog poljoprivredi dozvoljena je poljoprivredna proizvodnja proizvoda iz tla bez obavljanja radnji kojima bi se promijenila priroda tih proizvoda.
2. Na površinama osobito vrijednog zemljišta namijenjenog poljoprivredi dozvoljava se gradnja staklenika i plastenika koji za poljoprivrednu proizvodnju koriste to zemljište, te uređenje i gradnja infrastrukture.

(19) Vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi, određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3301]

1. Na površinama vrijednog zemljišta namijenjenog poljoprivredi dozvoljena je poljoprivredna proizvodnja proizvoda iz tla bez obavljanja radnji kojima bi se promijenila priroda tih proizvoda.
2. Na površinama vrijednog zemljišta namijenjenog poljoprivredi izvan prostora ograničenja ZOP-a dozvoljeno je i uređenje i gradnja:
  - a. građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje i prerade poljoprivrednih proizvoda: građevina u funkciji ratarske proizvodnje, vinogradarstva, maslinarstva, uzgoja i prerade biljaka (voća, povrća, cvijeća, ljekovitog bilja i dr.), algi i gljiva, građevina za vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu, spremište poljoprivrednih proizvoda).
3. Na površinama vrijednog zemljišta namijenjenog poljoprivredi dozvoljava se gradnja staklenika i plastenika koji za poljoprivrednu proizvodnju koriste to zemljište, te uređenje i gradnja infrastrukture.

(20) Ostalo zemljište namijenjeno poljoprivredi, određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3302]

1. Na površinama ostalog zemljišta namijenjenog poljoprivredi dozvoljena je poljoprivredna proizvodnja i uređenje i gradnja:
  - a. infrastrukture,
  - b. spomeničkih ili sakralnih obilježja (kapelice, poklonci, spomenici, spomen-područja).
2. Na površinama ostalog zemljišta namijenjenog poljoprivredi izvan prostora ograničenja ZOP-a dozvoljeno je i uređenje i gradnja:
  - a. građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje i prerade poljoprivrednih proizvoda: farmi i građevina za uzgoj životinja, građevina u funkciji ratarske proizvodnje, vinogradarstva, maslinarstva, uzgoja i prerade biljaka (voća, povrća, cvijeća, ljekovitog bilja i dr.), algi i gljiva, građevina za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u sklopu poljoprivrednih gospodarstava, građevina za vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu, spremište poljoprivrednih proizvoda), ostalih zahvata u prostoru u funkciji poljoprivredne proizvodnje,
  - b. infrastrukture,
  - c. lovački, planinarski i ribički domovi i skloništa,
  - d. zahvata u prostoru za robinzonski smještaj,
  - e. spomeničkih ili sakralnih obilježja (kapelice, poklonci, spomenici, spomen-područja),
  - f. ostalih građevina koja se mogu graditi izvan građevinskog područja sukladno zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje.
3. Na površinama ostalog zemljišta namijenjenog poljoprivredi unutar prostora ograničenja ZOP-a dozvoljeno je uređenje i gradnja građevina koja se mogu graditi izvan građevinskog područja sukladno zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje.

(21) Zemljište namijenjeno šumi i šumsko zemljište državnog značaja, određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-1310]

1. Unutar zemljišta namijenjenog šumi i šumskog zemljišta državnog značaja mogu se graditi: šumska i druga infrastruktura, lovnogospodarske i lovnotehničke građevine, građevine za potrebe obrane i nadzora državne granice te spomenici i spomen-obilježja, kao i građevine posjetiteljske infrastrukture u zaštićenim područjima (informativni punkt, suvenirnica, sanitarni čvor i sl.) prema zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje.

(22) Ostalo zemljište namijenjeno šumi, određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3312]

1. Na površinama ostalog zemljišta namijenjenog šumi dozvoljeno je uređenje i gradnja:

- a. infrastrukture,
- b. građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu,
- c. planinarskih, lovačkih i ribičkih domova i skloništa,
- d. vidikovaca,
- e. spomeničkih ili sakralnih obilježja (kapelice, poklonci, spomenici, spomen-područja),
- f. zahvata u prostoru za robinzonski smještaj izvan prostora ograničenja ZOP-a,
- g. ostalih građevina koje se mogu graditi izvan građevinskog područja, a čija je namjena u skladu s primarnom namjenom i zakonom kojim se uređuje prostorno uređenje.

(23) Ostalo zemljište, određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3399]

1. Na površinama ostalog zemljišta izvan prostora ograničenja ZOP-a dozvoljeno je uređenje i gradnja:

- a. farmi i građevina za uzgoj životinja,
- b. građevina u funkciji ratarske proizvodnje, vinogradarstva, maslinarstva, uzgoja i prerade biljaka (voća, povrća, cvijeća, ljekovitog bilja i dr.), algi i gljiva,
- c. građevina za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u sklopu poljoprivrednih gospodarstava,
- d. građevina za vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu, spremište poljoprivrednih proizvoda, pčelinjaci)
- e. ostalih zahvata u prostoru u funkciji poljoprivredne proizvodnje,
- f. infrastrukture,
- g. građevina obrane,
- h. rekreacijska igrališta na otvorenom,
- i. lovačkih, planinarskih i ribičkih domova i skloništa,
- j. zahvata u prostoru za robinzonski smještaj,
- k. spomeničkih ili sakralnih obilježja (kapelice, poklonci, spomenici, spomen-područja),
- l. vidikovaca,
- m. građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu,
- n. ostalih građevina koja se mogu graditi izvan građevinskog područja sukladno zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje.

2. Na površinama ostalog zemljišta unutar prostora ograničenja ZOP-a dozvoljeno je uređenje i gradnja građevina koje se mogu graditi izvan građevinskog područja sukladno zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje.

(24) Površina unutarnjih voda - površina pod vodom (V1), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3321]

1. Na površinama unutarnjih voda – površine pod vodom (V1) dozvoljeno je uređenje i gradnja zahvata u prostoru u funkciji korištenja i uređenja vodenih površina te gradnja podvodnih infrastrukturnih vodova, kao i ostalih građevina u skladu sa zakonom kojim se uređuje prostorno uređenje.

(25) Zona posjetiteljske infrastrukture (ZPI), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-6109]

1. Na površinama planiranim kao zone posjetiteljske infrastrukture (ZPI) mogu se uređivati sadržaji i graditi građevine za potrebe zaštićenog područja:

- a. posjetiteljsko-informacijski centar s uslužnim i servisnim funkcijama,
- b. informativni punkt,
- c. recepcija,
- d. suvenirnica,
- e. kulturne i edukativne namjene (multimedijalna dvorana, izložbeno-muzejski prostor, znanstveno-edukacijski centar),
- f. prostori upravne zgrade, čuvara prirode, zaštite i spašavanja i ostale pomoćne građevine (spremišta, servisne zgrade i sl.),
- g. paviljoni, vidikovci, staze, nadstrešnice, površine sa klupama i stolovima za sjedenje, uređenje partera, urbana oprema i drugo uređenje,
- h. vodene i zelene površine,
- i. dječja igrališta, površine i/ili oprema za kulturne manifestacije, odmor i rekreaciju na otvorenom,
- j. montažne građevine (štandovi, kiosci, pozornice, tribine),
- k. skulpture i umjetničke instalacije,
- l. manje infrastrukturne građevine i sanitarni čvorovi,
- m. prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže),
- n. manji ugostiteljski i trgovački sadržaji (npr. prostori za prodaju, priprema i konzumacija hrane i pića i sl.) za potrebe posjećivanja zaštićenog područja,
- o. ostali sadržaji i građevine namijenjeni organizaciji zaštićenog područja koje se mogu graditi izvan građevinskog područja prema zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje.

2. Uz primarnu namjenu za posjetiteljsku infrastrukturu (ZPI) dopušteno je uređivati sadržaje i postojeće građevine za sljedeće sekundarne namjene:

- a. ugostiteljsko-turistička namjena uz uvjet smještanja izvan prostora ograničenja ZOP-a,
- b. boravak osoblja/zaposlenih, gostujućih umjetnika, znanstvenika/istraživača,
- c. planinarski dom/planinarsko sklonište,
- d. sportsko-rekreacijske površine i igrališta na otvorenom,
- e. helidrom.

(26) Površina određena prostornim planom područja posebnih obilježja (PPPPO), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3993]

1. Namjena je određena u Prostornom planu područja posebnih obilježja.

(27) Površina određena urbanističkim planom uređenja (UPU), određeno pravilnikom o prostornim planovima pod oznakom teme [KN-1-1-3994]

1. Za ovo područje primjenjuju se odredbe urbanističkog plana uređenja.

2. Na ovom području nije moguće izdavanje akata za građenje novih građevina ili zamjenskih građevina prema ovom prostornom planu uređenja.

3. Do donošenja urbanističkog plana uređenja postojeće građevine mogu se rekonstruirati prema propisu koji uređuje područje prostornog uređenja.

1.2. Građevinska područja

1.2.1. Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja

Članak 2.

(1) Izdvojena građevinska područja izvan naselja

- Izdvojena građevinska područja izvan naselja Gospodarske namjene: "Sjever" Bilje i "Luka Osijek".
- Izdvojena građevinska područja izvan naselja Ugostiteljsko-turističke namjene: "Stara Cinota" Bilje, prijemni punkt "Mali Sakadaš", "Gospodarstvo Bekina-Gusak", "Gospodarstvo Stipić", "Gospodarstvo Huhn", "Eko-etno selo" Bilje i "Baranjske noći".
- Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja Golf igralište.
- Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja Groblja Vardarac.
- Građevinska područja s uvjetima korištenja određenima temeljem PPPP "Kopački rit": "Farma Eblin" i "Dvorac Tikveš".

1.2.2. Građevinsko područje naselja

Članak 3.

(1) Površine za razvoj i uređenje naselja su građevinska područja naselja Bilje, Kopačevo, Kozjak, Lug, Podunavlje, Tikveš, Vardarac i Zlatna Greda.

(2) U građevinskom području naselja ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem i uporabom neposredno ili posredno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti čovjekova okoliša, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice.

1.2.3. Izdvojeni dio građevinskog područja naselja

Članak 4.

(1) Izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja Vardarac su:

- "Crpna stanica Podunavlje",
- "Crpna stanica Tikveš".

1.3. Provedba prostornog plana

1.3.1. Pravila provedbe zahvata

Članak 5.

(1) Plan sadrži sljedeća pravila provedbe zahvata u prostoru za označene površine:

- S5-a
- D6-a
- T1-a
- T2-a
- I1-a
- I2-a
- KS2-a
- L1-a
- R2-a

- R2-b
- R4-a
- Gr-a
- OVZP
- VZP
- OZP
- OZ
- Š1
- Š2
- V1
- IS1
- IS2
- PPPPO
- ZPI

Članak 6.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: S5-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.

b. Za građevine koje se postavljaju na površine javne namjene (kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetni vrtovi, spomenici i drugi elementi urbane opreme i slično) ne formiraju se građevne čestice nego se postavljaju na građevnu česticu površine javne namjene.

c. Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede, (trafostanice, mjerno-redukcijske stanice, telekomunikacijski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju. Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na površinu javne namjene ili na građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.

d. U građevinskom području naselja utvrđuju se sljedeće najmanje veličine građevnih čestica za obiteljsku stambenu gradnju: za slobodnostojeći način gradnje 300 m², za poluugrađeni način gradnje 250 m², za ugrađeni način gradnje 200 m². Iznimno, veličina građevne čestice obiteljske stambene građevine može se utvrditi i drugačije u sljedećim slučajevima: kada je to uvjetovano uvjetima zaštite kulturnih dobara i kod zamjene postojeće obiteljske građevine novom, (u slučaju da nisu ispunjeni uvjeti za veličinu građevne čestice iz prethodne rečenice) nova se građevina može graditi na postojećoj građevnoj čestici manje veličine.

e. Minimalna površina građevne čestice za višestambenu gradnju je sljedeća: 180,0 m² za građevne čestice na kojima je dozvoljen maksimalni koeficijent izgrađenosti 1,0; a 450,0 m² u ostalim slučajevima.

f. Veličina građevne čestice građevina javnih i društvenih djelatnosti utvrđuje se sukladno detaljnoj namjeni građevine, na način da se omogući njezino normalno korištenje i sukladno posebnim propisima.

g. Površina zasebne građevne čestice za gradnju poljoprivredne građevine ne može biti veća od 2,5ha.

h. Zasebna građevna čestica na kojoj se gradi garaža mora imati minimalnu površinu 3,0x5,0 m i minimalno 3,0 m dugu regulacijsku liniju.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Obiteljska stambena građevina je građevina s najviše 2 stana. Obiteljskom stambenom građevinom smatra se i građevina mješovite namjene s najviše 2 stana, čija je osnovna

namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine mješovite namjene određuje se prema funkciji ili djelatnosti koja ima najveći udio u građevinskoj (bruto) površini građevine. Ako je udio različitih funkcija i djelatnosti jednak, prioritet imaju stanovanje odnosno javne i društvene djelatnosti.

b. Na jednoj građevnoj čestici obiteljskog stanovanja može se graditi samo jedna obiteljska stambena građevina te građevine gospodarskih, javnih i društvenih djelatnosti, te pomoćne građevine, sukladno ovim odredbama.

c. Na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine mogu se graditi građevine tihih i čistih proizvodnih, tihih i čistih poslovnih i tihih i čistih ugostiteljsko-turističkih djelatnosti.

d. Na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine mogu se graditi građevine sljedećih djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, sve vrste radionica za obradu metala i drveta, praonice vozila i ugostiteljsko-turističke djelatnosti, izuzev noćnog bara, noćnog kluba, disko bara i disko kluba. Za djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš buka u vanjskom prostoru ima dopuštenu razinu od 45 dB danju i 35 dB noću.

e. Na građevnoj čestici proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole dozvoljavaju se tihe i čiste djelatnosti i sljedeće djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, sve vrste radionica za obradu metala i drveta, praonice vozila, ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub.

f. Na građevnoj čestici proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole dozvoljavaju se građevine za sve proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke djelatnosti.

g. U sklopu građevnih čestica za gradnju proizvodnih građevina mogu se graditi građevine javnih i društvenih djelatnosti isključivo za potrebe radnika koji rade na toj građevnoj čestici.

h. Višestambena građevina je građevina s najmanje 3 stana. Višestambenom građevinom smatra se i građevina mješovite namjene s min. 3 stana, čija je osnovna namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine mješovite namjene određuje se prema funkciji ili djelatnosti koja ima najveći udio u bruto izgrađenoj površini građevine. Ako je udio različitih funkcija i djelatnosti jednak, prioritet imaju stanovanje odnosno javne i društvene djelatnosti.

i. Na jednoj građevnoj čestici može se graditi samo jedna višestambena građevina i pomoćne građevine u funkciji višestambene građevine.

j. Na građevnim česticama javne i društvene namjene, sukladno detaljnoj namjeni građevine, potrebno je osigurati športske i rekreacijske površine i igrališta za korisnike prema potrebama i posebnim propisima.

k. Na građevnim česticama za gradnju višestambene građevine, građevine javnih i društvenih djelatnosti i kuće za odmor ne mogu se graditi zasebne građevine poslovne, proizvodne i ugostiteljsko turističke djelatnosti.

l. S obzirom na mogući utjecaj na okoliš, proizvodne, poslovne, skladišne i ugostiteljsko-turističke djelatnosti su: tihe i čiste djelatnosti te djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš. Tihe i čiste poslovne, proizvodne, skladišne i ugostiteljsko-turističke djelatnosti su sve poslovne, proizvodne, skladišne i ugostiteljsko-turističke djelatnosti, osim djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.

m. Poslovne, proizvodne, skladišne i ugostiteljsko-turističke djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš su: sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, sve vrste radionica za obradu drveta i metala, praonice vozila, ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar, disko klub i sala za svatove, ostale poslovne i proizvodne djelatnosti koje u vanjskom prostoru stvaraju buku veću od 55 dBA, trgovine na veliko, osim onih u kojima se obavlja trgovina na veliko na osnovi uzoraka ili na drugi sličan način, djelatnosti koje su, sukladno posebnom propisu, razvrstane u I, II i III kategoriju ugroženosti od požara, djelatnosti koje zahtijevaju dnevni transport roba i sirovina veći od 1,5 t (potrebe za dnevnim

transportom moraju se obrazložiti u dokumentaciji koja se prilaže uz zahtjev za ishođenje potrebnih odobrenja za realizaciju zahvata), klaonice, mlinovi, pilane, komunalno servisne djelatnosti izuzev administracije u radu s korisnicima, skladišta preko 100 m² bruto površine, koja se grade kao samostalne građevine ili u sklopu građevine druge namjene, građevine za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš.

n. Građevnom česticom proizvodne, poslovne i ugostiteljsko-turističke djelatnosti smatra se građevna čestica kod koje bruto izgrađena površina proizvodne, poslovne i ugostiteljsko-turističke djelatnosti čini min. 50% ukupne bruto izgrađene površine svih građevina na građevnoj čestici.

o. Na građevnoj čestici građevina proizvodne, poslovne i ugostiteljsko-turističke djelatnosti mogu se graditi sljedeće građevine: proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke građevine i skladišta, prometne i infrastrukturne građevine, športske i rekreacijske građevine, jedna obiteljska stambena građevina. Iznimno, ako za to postoji potreba i prostorne mogućnosti, mogu se graditi i građevine javnih i društvenih djelatnosti za potrebe radnika.

p. U građevinskom području naselja, u kojima je dozvoljen uzgoj životinja, poljoprivredne građevine mogu se graditi u sljedećim područjima naselja: na građevnoj čestici obiteljske stambene gradnje - sve poljoprivredne građevine, na zasebnoj građevnoj čestici - građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura.

r. Na neizgrađenoj građevnoj čestici ne mogu se graditi poljoprivredne građevine za uzgoj životinja ako se istovremeno ne gradi stambena građevina.

s. Tržnice na malo grade se na zasebnim građevnim česticama uz koje je u neposrednoj blizini obvezno izgraditi parkirališta za opskrbu i korisnike, sukladno ovim Odredbama poglavlja 1.4.1 Parkirališta.

t. Građevine koje se grade na površinama javne namjene su kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetne terase, oglasni panoi, reciklažni otoci, telefonske govornice, spomenici, fontane, ostala urbana oprema i sl. Kiosci su građevine u kojima se prodaja robe na malo i ugostiteljske usluge obavljaju kroz odgovarajući otvor na samom kiosku bez ulaza kupca u prodajni prostor. Površina na koju se postavlja kiosk i pristup do pješačke površine moraju se izvesti od tvrdog materijala.

u. Osnovna namjena građevine mješovite namjene određuje se prema funkciji ili djelatnosti koja ima najveći udio u građevinskoj (bruto) površini građevine. Ako je udio različitih funkcija i djelatnosti jednak, prioritet imaju stanovanje odnosno javne i društvene djelatnosti.

v. Uz obje strane ulica u naseljima, osobito glavnih, gdje god je to moguće treba podizati tradicijske bjelogorične drvorede, a postojeće crnogorične postupno uklanjati i zamjenjivati bjelogoričnim. Postojeće površine parkova ne smiju se smanjivati, a u njima se dozvoljava gradnja isključivo građevina prometa, infrastrukture te spomen obilježja, fontana i druge urbane opreme.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: slobodnostojeće, poluugrađene i ugrađene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

b. Slobodnostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. Iznimno, slobodnostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.

c. Poluugrađene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

d. Ugrađene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.

e. Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

f. Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

g. Otvorima iz prethodne podtočke ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na

udaljenosti min. 1,0 m od međe.

h. Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice. Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

i. Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°. Prethodne dvije rečenice se odnose na krovne plohe s padom prema dvorišnoj međi.

j. Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na površinu javne namjene i to: a) u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze; b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.

k. Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,5 m od regulacijske linije na površinu javne namjene, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od površine javne namjene.

l. Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.

m. Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.

n. Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m. Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor. Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.

o. Obiteljske stambene građevine mogu se graditi do najviše 30,0 m dubine građevne čestice, mjereno od regulacijske linije.

p. Na dijelu građevne čestice za višestambenu građevinu, u pojasu širine min. 15,0 m uz dvorišne međe koje graniče s izgrađenom građevnom česticom obiteljske stambene građevine, utvrđuju se sljedeći uvjeti gradnje: izgradnja višestambene građevine je dozvoljena do dubine od max. 30,0 m od regulacijske linije.

r. Na građevnoj čestici proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole građevine za proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 3,0 m od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. i min. 3,0 m od svih dvorišnih međa.

s. Na građevnoj čestici proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole sve građevine za proizvodne djelatnosti moraju biti udaljene min. 3,0 m od dvorišnih međa. Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima naselja, mogu se graditi na dvorišnoj međi, ako je ona istovremeno i granica građevinskog područja.

t. Najmanja udaljenost građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije koji se grade na zasebnoj građevnoj čestici je min. 20,0 m od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. i min. 1,0 m od dvorišne međe.

u. Otvorene športske terene potrebno je orijentirati u pravcu sjever-jug, gdje god je to moguće.

v. Ako se građevine koje se grade na površinama javne namjene postavljaju uz ili na pješačku površinu, mora se osigurati kontinuirani pješački prolaz širine min. 2,25 m.

4. izgrađenost građevne čestice

a. U građevinskom području naselja utvrđuje se sljedeći najveći koeficijenti izgrađenosti (kig) građevnih čestica za obiteljsku stambenu gradnju: za slobodnostojeći način gradnje 0,3; za poluugrađeni način gradnje 0,4 i za ugrađeni način gradnje 0,5. Ako je postojeća parcela dubine veće od 100,0 m, najveći koeficijent izgrađenosti izračunava se na temelju površine koju čini dio parcele dubine 100 m. Iznimno, koeficijent izgrađenosti može se utvrditi i drugačije u sljedećim slučajevima: kada je to uvjetovano uvjetima zaštite kulturnih dobara, kod zamjene postojeće obiteljske građevine novom koeficijent izgrađenosti može biti veći, ali ne veći od postojećeg, i za uglovne građevne čestice čija površina je manja od 260,0 m², na kojima se gradi građevina na ugrađeni način gradnje, koeficijent izgrađenosti (kig) može biti i veći, ali ne veći od 0,75.

b. Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) za višestambenu izgradnju iznosi najviše: 1,0 ako su pomoćni sadržaji u sklopu građevine i ako su najmanje dvije granice građevne čestice istovremeno i regulacijske linije, 0,40 u ostalim slučajevima.

c. Koeficijent izgrađenosti (kig) za zasebne građevne čestice javne i društvene namjene iznosi najviše: 1,0 ako su pomoćni sadržaji u sklopu građevine i ako su najmanje dvije granice građevne čestice istovremeno i regulacijske linije, odnosno 0,40 u ostalim slučajevima.

d. Na građevnoj čestici proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,6.

e. Na građevnoj čestici proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,7.

f. Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice za gradnju građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije je max. 0,7.

g. Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice za gradnju građevina za uzgoj poljoprivrednih kultura je max. 0,5.

h. Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice za gradnju tržnica na malo je max. 1,0.

i. Zasebna građevna čestica na kojoj se gradi garaža može imati najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice 1,0.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Najveći koeficijent iskoristivosti građevne čestice (kis) za obiteljske stambene građevine je 2,0.

b. Najveći koeficijent iskoristivosti građevne čestice (kis) za višestambene građevine je 6,0.

c. Najveći koeficijent iskoristivosti (kis) za građevne čestice javne i društvene namjene je 6,0.

d. Na građevnoj čestici proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent iskoristivosti iznosi 2,4.

e. Najveći koeficijent iskoristivosti (kis) građevne čestice za gradnju građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije je 1,8.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Nije primjenjivo

7. visina i broj etaža građevine

a. Etažna visina obiteljske stambene građevine ne može biti veća od podruma ili suterena, prizemlja, kata i potkrovlja.

b. Na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $4,5 \text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

c. Najveća etažna visina višestambene građevine je podrum/suteren i 5 nadzemnih etaža. Na dijelu građevne čestice za višestambenu građevinu, u pojasu širine min. 15,0 m uz dvorišne međe koje graniče s izgrađenom građevnom česticom obiteljske stambene građevine, utvrđuju se sljedeći uvjet gradnje: max. etažna visina je podrum i 3 nadzemne etaže (uključujući i potkrovlje). Na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 6,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $6,0 \text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

d. Etažna visina građevina javnih i društvenih djelatnosti je podrum/suteren i 5 nadzemnih etaža.

e. Na dijelu građevne čestice za javnu i društvenu građevinu, u pojasu širine min. 15,0 m uz dvorišne međe koje graniče s izgrađenom građevnom česticom obiteljske stambene građevine, utvrđuju se sljedeći uvjeti gradnje: max. etažna visina je podrum i 3 nadzemne etaže (uključujući i potkrovlje). Na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 6,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $6,0 \text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

f. Na građevnoj čestici proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole max. visina građevine je 10,0 m.

g. Na građevnoj čestici proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole max. etažna visina iznosi: podrum i 3 nadzemne etaže, odnosno max. visina građevine je 15 m. Iznimno, visina građevine može biti i veća od 15 m kada je to nužno radi odvijanja proizvodno-tehnološkog procesa.

h. Maksimalna ukupna visina građevine proizvodnih, poslovnih, ugostiteljsko-turističkih djelatnosti može biti i veća od propisane, kada je to nužno zbog djelatnosti koja se u građevini odvija.

i. Tržnice na malo mogu imati max. etažnu visinu $Po+p+1+Pk$.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Nije primjenjivo.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.

b. Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to: a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u površinu javne namjene. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika; b) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika; c) pristupne stuba do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup invalidima i drugim osobama smanjene pokretljivosti pod uvjetom da se mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda

visine 1,0 m; d) svjetlarnike za podrumске prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekrom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije; e) liftovi za pristup do podrumске etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze; f) priključke na komunalnu infrastrukturu.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

a. Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde. Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde. Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišna ograda max. 2,0 m.

b. Oborinska voda s građevne čestice ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.

c. Otvorene športske terene potrebno je ograditi ogradom visine min. 2,0 m ako su od kolnika udaljeni manje od 10,0 m.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

a. Građevna čestica ima direktan pristup na prometnu površinu ako je širina regulacijske linije min. 6,0 m.

b. Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m. Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko površine javne namjene ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na površini javne namjene ili onemogućavati njihovo korištenje.

c. Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.

d. Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi zgrade ako zemljište nije opremljeno na minimalnoj razini.

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. U slučaju rekonstrukcije postojeće zgrade, udaljenosti od međa mogu biti i manje od propisanih, ali ne manje od postojećih udaljenosti.

b. Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima građevine.

c. Ako na građevnoj čestici ima više postojećih obiteljskih stambenih građevina, moguća je njihova rekonstrukcija ili zamjenska gradnja pod uvjetom da se ne povećava postojeći koeficijent izgrađenosti (kig), ako je veći od dozvoljenog, a zamjenske građevine se moraju graditi sukladno ostalim uvjetima iz ovih odredbi. Etažna visina dvorišnih zamjenskih građevina može se povećavati samo za podrum i potkrovlje s tim da ukupni broj etaža nakon nadogradnje može biti najviše podrum, prizemlje, kat i potkrovlje. Iznimno, u slučaju da je postojeća stambena građevina zaštićena sukladno posebnom zakonu (ili je u ovome Planu utvrđena kao posebno vrijedna), na jednoj građevnoj čestici može se dozvoliti gradnja dvije stambene obiteljske građevine, pod uvjetom da se zaštićena (ili osobito vrijedna) građevina zadrži u izvornom obliku.

d. Postojeće građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti (dovršene i nedovršene) koje se rekonstruiraju mogu zadržati postojeće udaljenosti od dvorišnih međa i regulacijske linije i ako su te udaljenosti manje od navedenih u ovim odredbama, te mogu zadržati i postojeći koeficijent izgrađenosti i ako je veći od dozvoljenog ovim odredbama.

e. Postojeće građevne čestice na kojima su postojeće poljoprivredne građevine mogu biti veće od utvrđenih u ovim odredbama.

f. Kod rekonstrukcije postojećih poljoprivrednih građevina udaljenosti od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. mogu biti i manje, ali ne manje od zatečenih.

g. U slučaju zahvata na postojećim poljoprivrednim gospodarstvima sa svrhom usklađivanja istih s važećim propisima i bez povećanja kapaciteta, moguće je odstupiti od uvjeta

propisanih ovim odredbama, ako postojeće stanje izgrađenosti, smještaj poljoprivrednog gospodarstva u prostoru i/ili postojeća veličina građevne čestice ne omogućavaju poštivanje tih uvjeta, što je potrebno potvrditi projektnom dokumentacijom.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

- a. Pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice, iza osnovne građevine, gledano u odnosu na regulacijsku liniju.
- b. Ukoliko građevna čestica ima regulacijske linije s više strana, pomoćna građevina se mora graditi uz dvorišnu među, a od regulacijskih linija mora biti udaljena min. 3,0 m.
- c. Iznimno, odredbe podtočke a. i b., točke 14. ne odnose se na gradnju garaža.
- d. Zbrojena građevinska (bruto) površina prizemlja svih pomoćnih građevina može biti max. 50% ukupne građevinske (bruto) površine osnovne građevine na čijoj se čestici nalazi.
- e. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.
- f. Visina pomoćne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $4,5 \text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

- a. Na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine maksimalna građevinska bruto površina zasebne građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti je 250,0 m². Građevinska bruto površina za sve građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine ne može biti veća od građevinske bruto površine za stanovanje, ako je građevinska bruto površina građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti veća od građevinske bruto površine za stanovanje čestica se smatra česticom građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti.
- b. Maksimalna etažna visina građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine je podrum, prizemlje i potkrovlje.
- c. Maksimalna visina građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine je 10,0 m. Na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije ukupna visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi maksimalno 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da maksimalna ukupna visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $4,5 \text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.
- d. Građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš koje se grade na građevnoj čestici obiteljske stambene građevine moraju biti udaljene min. 10,0 m od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. i minimalno 3,0 m od svih dvorišnih međa.
- e. Ako se građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti grade na čestici na kojoj se nalaze postojeće, legalne građevine (bez obzira na namjenu) koje su izgrađene na manjoj udaljenosti od propisanih u ovim odredbama, građevine proizvodnih, poslovnih i ugostiteljsko-turističkih djelatnosti mogu se graditi na postojećem građevinskom pravcu odnosno na postojećoj udaljenosti od dvorišnih međa.
- f. Najmanja udaljenost poljoprivredne građevine za smještaj životinja od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja jednaka je: za svinje: četverostrukom broju uvjetnih grla (izraženo u m) + 30,0 m, za ostale životinje i perad: broju uvjetnih grla (izraženo u m) + 30,0 m, 25,0 m za gnojišta, kompostišta, gnojišne jame te vodonepropusne septičke i sabirne jame. Zadane udaljenosti ne primjenjuju se na udaljenosti većoj od 80,0 m od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. Najmanja udaljenost ostalih poljoprivrednih građevina od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. je: 20,0 m za građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura, 45,0 m za gnojišta, kompostišta, građevine za silažu, gnojišne jame te vodonepropusne sabirne jame za potrebe poljoprivrednih građevina, 40,0 m za pčelinjake. Kod uglovnih građevnih čestica udaljenost od regulacijske linije građevina odnose se na kraće regulacijske linije, a od duže regulacijske linije građevine

moraju biti udaljene min. 3,0 m.

g. Kod uglovnih građevnih čestica udaljenost od regulacijske linije poljoprivrednih građevina za smještaj životinja, odnosi se na kraće regulacijske linije, a od duže regulacijske linije građevine moraju biti udaljene min. 3,0 m.

h. Najmanja udaljenost poljoprivrednih građevina od dvorišne međe je: 5,0 m za gnojišta, kompostišta i građevine u kojima se sprema sijeno ili slama ili su izgrađene od drveta, 5,0 m za pčelinjake, ako su letišta okrenuta prema međi, a 3,0 m ako su okrenuta u suprotnom pravcu, ostale poljoprivredne građevine mogu se graditi na dvorišnoj međi, ukoliko se pročelje ili dio pročelja ne nalazi na međi mora od nje biti udaljeno min. 1,0 m.

i. Najmanja udaljenost pčelinjaka od postojećih građevina za uzgoj stoke je 10,0 m. Najmanja udaljenost gnojišta, gnojišnih jama, te vodonepropusnih sabirnih jama od postojećih građevina za snabdijevanje vodom (bunari, cisterne i sl.) je 20,0 m.

j. U građevinskom području naselja maksimalni kapacitet građevina za uzgoj životinja može biti 50 uvjetnih grla. Uvjetna grla se utvrđuju sukladno ovim Odredbama.

k. Maksimalna tlorisna površina građevine za uzgoj životinja ne može biti veća od potrebne za iskazani kapacitet, što je potrebno obrazložiti u projektu.

l. Maksimalna etažna visina poljoprivredne građevine može biti podrum, prizemlje i potkrovlje, pod uvjetom da se potkrovlje koristi za skladištenje poljoprivrednih proizvoda i hrane za životinje.

m. Maksimalna visina poljoprivredne građevine iznosi 10,0 m; iznimno visina poljoprivredne građevine može biti i veća kada je to nužno zbog djelatnosti koja se u građevini odvija (silosi i sl.).

n. Visina poljoprivredne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 5,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $5,0\text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

o. Građevine za smještaj životinja ne mogu imati ventilacijske otvore okrenute prema dvorišnoj međi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od međe.

Članak 7.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: D6-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.

b. Veličina građevne čestice građevina javnih i društvenih djelatnosti utvrđuje se sukladno detaljnoj namjeni građevine, na način da se omogući njezino normalno korištenje i sukladno posebnim propisima.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Mogu se graditi građevine za potrebe Edukacijsko-istraživačkog centra za pčelarstvo.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Najmanja udaljenost zgrada od svih međa iznosi 5 m.

b. Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice. Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

c. Udaljenost ležećih krovniha otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovniha otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°. Prethodne dvije rečenice se odnose na krovne plohe s padom prema dvorišnoj međi.

4. izgrađenost građevne čestice

- a. Najveći koeficijent izgrađenosti je 0,4.
5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Nije primjenjivo.
7. visina i broj etaža građevine
  - a. Maksimalna etažna visina građevina je podrum i dvije nadzemne etaže.
8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Nije primjenjivo.
9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.
  - b. Dozvoljava se postavljanje sunčanih panela na zgrade.
10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Građevnu česticu potrebno je ograditi, ogradom visine max. 2,0 m.
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Pristup građevne čestice površini javne namjene osigurava se temeljem služnosti prolaza preko kč.br. 1207/2.
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
  - a. Nije primjenjivo.
14. pravila provedbe za pomoćne građevine
  - a. Nije primjenjivo.
15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
  - a. Nije primjenjivo.

Članak 8.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: T1-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
  - a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. S obzirom na mogući utjecaj na okoliš ugostiteljsko-turističke djelatnosti su: tihe i čiste djelatnosti te djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš. Tihe i čiste ugostiteljsko-turističke djelatnosti su sve ugostiteljsko-turističke djelatnosti, osim djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.
  - b. Ugostiteljsko-turističke djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš su: ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar, disko klub i sala za svatove.
  - c. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole dozvoljavaju se tihe i čiste djelatnosti i sljedeće djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub.

d. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole dozvoljavaju se građevine za sve proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke djelatnosti.

e. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističke djelatnosti mogu se graditi sljedeće građevine: ugostiteljsko-turističke građevine i skladišta, prometne i infrastrukturne građevine, športske i rekreacijske građevine. Iznimno, ako za to postoji potreba i prostorne mogućnosti, mogu se graditi i građevine javnih i društvenih djelatnosti za potrebe radnika.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: slobodnostojeće, poluugrađene i ugrađene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

b. Slobodnostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. Iznimno, slobodnostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.

c. Poluugrađene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

d. Ugrađene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.

e. Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

f. Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

g. Otvorima iz prethodne podtočke ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.

h. Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovšta i pristupne stepenice. Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

i. Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°. Prethodne dvije rečenice se odnose na krovne plohe s padom prema dvorišnoj međi.

j. Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na površinu javne namjene i to: a) u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze; b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.

k. Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,5 m od regulacijske linije na površinu javne namjene, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od površine javne namjene.

l. Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.

m. Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.

n. Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m. Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili

ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor. Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.

o. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole građevine za ugostiteljsko-turističkih djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 3,0 m od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. i min. 3,0m od svih dvorišnih međa.

p. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole sve građevine za ugostiteljsko-turističkih djelatnosti moraju biti udaljene min. 3,0 m od dvorišnih međa. Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima naselja, mogu se graditi na dvorišnoj međi, ako je ona istovremeno i granica građevinskog područja.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,6.

b. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,7.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent iskoristivosti iznosi 2,4.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Nije primjenjivo

7. visina i broj etaža građevine

a. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole max. visina građevine je 10,0 m.

b. Na građevnoj čestici ugostiteljsko-turističkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole max. etažna visina iznosi: podrum i 3 nadzemne etaže, odnosno max. visina građevine je 15 m.

c. Maksimalna ukupna visina ugostiteljsko-turističkih djelatnosti može biti i veća od propisane, kada je to nužno zbog djelatnosti koja se u građevini odvija.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Nije primjenjivo

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.

b. Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to: a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u površinu javne namjene. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika; b) konzolno

izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika; c) pristupne stuba do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup invalidima i drugim osobama smanjene pokretljivosti pod uvjetom da se mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m; d) svjetlarnike za podrumске prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekrom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije; e) liftovi za pristup do podrumске etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze; f) priključke na komunalnu infrastrukturu.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

a. Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde. Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde. Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišna ograda max. 2,0 m.

b. Oborinska voda s građevne čestice ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

a. Građevna čestica ima direktan pristup na prometnu površinu ako je širina regulacijske linije min. 6,0 m.

b. Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m. Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko površine javne namjene ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na površini javne namjene ili onemogućavati njihovo korištenje.

c. Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. U slučaju rekonstrukcije postojeće zgrade, udaljenosti od međa mogu biti i manje od propisanih, ali ne manje od postojećih udaljenosti.

b. Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima građevine.

c. Postojeće građevine ugostiteljsko-turističkih djelatnosti (dovršene i nedovršene) koje se rekonstruiraju mogu zadržati postojeće udaljenosti od dvorišnih međa i regulacijske linije i ako su te udaljenosti manje od navedenih u ovim odredbama, te mogu zadržati i postojeći koeficijent izgrađenosti i ako je veći od dozvoljenog ovim odredbama.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice, iza osnovne građevine, gledano u odnosu na regulacijsku liniju.

b. Ukoliko građevna čestica ima regulacijske linije s više strana, pomoćna građevina se mora graditi uz dvorišnu među, a od regulacijskih linija mora biti udaljena min. 3,0 m.

c. Iznimno, odredbe podtočke a. i b., točke 14. ne odnose se na gradnju garaža.

d. Zbrojena građevinska (bruto) površina prizemlja svih pomoćnih građevina može biti max. 50% ukupne građevinske (bruto) površine osnovne građevine na čijoj se čestici nalazi.

e. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.

f. Visina pomoćne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $4,5\text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. Ako se građevine ugostiteljsko-turističkih djelatnosti grade na čestici na kojoj se nalaze postojeće, legalne građevine (bez obzira na namjenu) koje su izgrađene na manjoj udaljenosti od propisanih u ovim odredbama, građevine ugostiteljsko-turističkih djelatnosti mogu se graditi na postojećem građevinskom pravcu odnosno na postojećoj udaljenosti od dvorišnih međa.

Članak 9.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: T2-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Gustoća korištenja je max.120 kreveta/ha.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: slobodnostojeće, poluugrađene i ugrađene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

b. Slobodnostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. Iznimno, slobodnostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.

c. Poluugrađene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

d. Ugrađene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.

e. Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

f. Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

g. Otvorima iz prethodne podtočke ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.

h. Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice. Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

i. Udaljenost ležećih krovni otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovni otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°. Prethodne dvije rečenice se odnose na krovne plohe s padom prema dvorišnoj međi.

j. Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na površinu javne namjene i to: a)u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze; b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.

k. Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,5 m od regulacijske linije na površinu javne namjene, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od površine javne namjene.

l. Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.

m. Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.

n. Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m. Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor. Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Izgrađenost građevne čestice (kig) u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene je max. 30%.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Koeficijent iskoristivosti u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene ne može biti veći od 0,8.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Nije primjenjivo.

7. visina i broj etaža građevine

a. Najveća etažna visina građevina je podrum/suteren, prizemlje, 2 kata i potkrovlje, a obiteljske stambene građevine podrum ili suteren, prizemlje, kat i potkrovlje.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Nije primjenjivo.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.

b. Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to: a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u površinu javne namjene. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika; b) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika; c) pristupne stube do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup invalidima i drugim osobama smanjene pokretljivosti pod uvjetom da se mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m; d) svjetlarnike za podrumске prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije; e) liftovi za pristup do podrumске etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze; f) priključke na komunalnu infrastrukturu.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

a. Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde. Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde. Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišna ograda max. 2,0 m.

b. Oborinska voda s građevne čestice ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.

- c. Najmanje 40% površine svake građevne čestice treba biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

- a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

- a. Građevna čestica ima direktan pristup na prometnu površinu ako je širina regulacijske linije min. 6,0 m.
- b. Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m. Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko površine javne namjene ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na površini javne namjene ili onemogućavati njihovo korištenje.
- c. Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.
- d. Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi zgrade ako zemljište nije opremljeno na minimalnoj razini.
- e. Parkiranje je obvezno organizirati na građevnoj čestici kampa i autokampa.
- f. Odvodnja otpadnih voda u izdvojenim građevinskom području izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene treba biti riješena zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem.

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

- a. U slučaju rekonstrukcije postojeće zgrade, udaljenosti od međa mogu biti i manje od propisanih, ali ne manje od postojećih udaljenosti.
- b. Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima građevine.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

- a. Nije primjenjivo.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

- a. Nije primjenjivo.

Članak 10.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: I1-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

- a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
- b. Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede, (trafostanice, mjerno-redukcijske stanice, telekomunikacijski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju. Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na površinu javne namjene ili na građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

- a. Na građevnoj čestici proizvodnih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole dozvoljavaju se tihe i čiste djelatnosti i sljedeće djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, sve vrste radionica za obradu metala i drveta, praonice vozila, ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub.
- b. Na građevnoj čestici proizvodnih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja

započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole dozvoljavaju se građevine za sve proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke djelatnosti.

c. U sklopu građevnih čestica za gradnju proizvodnih građevina mogu se graditi građevine javnih i društvenih djelatnosti isključivo za potrebe radnika koji rade na toj građevnoj čestici.

d. S obzirom na mogući utjecaj na okoliš proizvodne, poslovne i skladišne djelatnosti su: tihe i čiste djelatnosti te djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš. Tihe i čiste poslovne, proizvodne i skladišne djelatnosti su sve poslovne, proizvodne i skladišne, osim djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.

e. Poslovne, proizvodne i skladišne djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš su: sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila, sve vrste radionica za obradu drveta i metala, praonice vozila, ostale poslovne i proizvodne djelatnosti koje u vanjskom prostoru stvaraju buku veću od 55 dBA, djelatnosti koje su, sukladno posebnom propisu, razvrstane u I, II i III kategoriju ugroženosti od požara, djelatnosti koje zahtijevaju dnevni transport roba i sirovina veći od 1,5 t (potrebe za dnevnim transportom moraju se obrazložiti u dokumentaciji koja se prilaže uz zahtjev za ishodenje potrebnih odobrenja za realizaciju zahvata), klaonice, mlinovi, pilane, komunalno servisne djelatnosti izuzev administracije u radu s korisnicima, skladišta preko 100 m² bruto površine, koja se grade kao samostalne građevine ili u sklopu građevine druge namjene, građevine za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš.

f. Građevnom česticom proizvodne i poslovne djelatnosti smatra se građevna čestica kod koje bruto izgrađena površina proizvodne, poslovne i ugostiteljsko-turističke djelatnosti čini min. 50% ukupne bruto izgrađene površine svih građevina na građevnoj čestici.

g. Na građevnoj čestici građevina proizvodne i poslovne djelatnosti mogu se graditi sljedeće građevine: proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke građevine i skladišta, prometne i infrastrukturne građevine, športske i rekreacijske građevine, jedna obiteljska stambena građevina. Iznimno, ako za to postoji potreba i prostorne mogućnosti, mogu se graditi i građevine javnih i društvenih djelatnosti za potrebe radnika.

h. Osnovna namjena građevine mješovite namjene određuje se prema funkciji ili djelatnosti koja ima najveći udio u građevinskoj (bruto) površini građevine. Ako je udio različitih funkcija i djelatnosti jednak, prioritet imaju stanovanje odnosno javne i društvene djelatnosti.

i. Uz obje strane ulica u naseljima, osobito glavnih, gdje god je to moguće treba podizati tradicijske bjelogorične drvorede, a postojeće crnogorične postupno uklanjati i zamjenjivati bjelogoričnim. Postojeće površine parkova ne smiju se smanjivati, a u njima se dozvoljava gradnja isključivo građevina prometa, infrastrukture te spomen obilježja, fontana i druge urbane opreme.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: slobodnostojeće, poluugrađene i ugrađene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

b. Slobodnostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. Iznimno, slobodnostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.

c. Poluugrađene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

d. Ugrađene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.

e. Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

f. Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

g. Otvorima iz prethodne podtočke ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.

h. Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u

obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice. Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

i. Udaljenost ležećih krovni otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovni otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°. Prethodne dvije rečenice se odnose na krovne plohe s padom prema dvorišnoj međi.

j. Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na površinu javne namjene i to: a) u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze; b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.

k. Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,5 m od regulacijske linije na površinu javne namjene, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od površine javne namjene.

l. Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.

m. Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.

n. Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m. Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor. Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.

o. Na građevnoj čestici proizvodnih i poslovnih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole građevine za proizvodnih i poslovnih djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 3,0 m od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. i min. 3,0m od svih dvorišnih međa.

p. Na građevnoj čestici proizvodnih i poslovnih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole sve građevine za proizvodne djelatnosti moraju biti udaljene min. 3,0 m od dvorišnih međa. Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima naselja, mogu se graditi na dvorišnoj međi, ako je ona istovremeno i granica građevinskog područja.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Na građevnoj čestici proizvodnih i poslovnih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,6.

b. Na građevnoj čestici proizvodnih i poslovnih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,7.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Na građevnoj čestici proizvodnih i poslovnih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent iskoristivosti iznosi 2,4.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Nije primjenjivo.

7. visina i broj etaža građevine

a. Na građevnoj čestici proizvodnih i poslovnih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole max. visina građevine je 10,0 m.

b. Na građevnoj čestici proizvodnih i poslovnih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole max. etažna visina iznosi: podrum i 3 nadzemne etaže, odnosno max. visina građevine je 15 m. Iznimno, visina građevine može biti i veća od 15 m kada je to nužno radi odvijanja proizvodno-tehnološkog procesa.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Nije primjenjivo.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.

b. Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to: a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u površinu javne namjene. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika; b) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika; c) pristupne stube do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup invalidima i drugim osobama smanjene pokretljivosti pod uvjetom da se mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m; d) svjetlarnike za podrumске prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravni pješačke komunikacije; e) liftovi za pristup do podrumске etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravni pješačke staze; f) priključke na komunalnu infrastrukturu.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

a. Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde. Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde. Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišna ograda max. 2,0 m.

b. Oborinska voda s građevne čestice ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

a. Građevna čestica ima direktan pristup na prometnu površinu ako je širina regulacijske linije min. 6,0 m.

b. Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m. Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko površine javne namjene ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na površini javne namjene ili onemogućavati njihovo korištenje.

c. Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.

d. Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi zgrade ako zemljište nije opremljeno na minimalnoj razini.

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. U slučaju rekonstrukcije postojeće zgrade, udaljenosti od međa mogu biti i manje od propisanih, ali ne manje od postojećih udaljenosti.

b. Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima građevine.

c. Postojeće građevine proizvodnih i poslovnih djelatnosti (dovršene i nedovršene) koje se rekonstruiraju mogu zadržati postojeće udaljenosti od dvorišnih međa i regulacijske linije i ako su te udaljenosti manje od navedenih u ovim odredbama, te mogu zadržati i postojeći koeficijent izgrađenosti i ako je veći od dozvoljenog ovim odredbama.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice, iza osnovne građevine, gledano u odnosu na regulacijsku liniju.

b. Ukoliko građevna čestica ima regulacijske linije s više strana, pomoćna građevina se mora graditi uz dvorišnu među, a od regulacijskih linija mora biti udaljena min. 3,0 m.

c. Iznimno, odredbe podtočke a. i b., točke 14. ne odnose se na gradnju garaža.

d. Zbrojena građevinska (bruto) površina prizemlja svih pomoćnih građevina može biti max. 50% ukupne građevinske (bruto) površine osnovne građevine na čijoj se čestici nalazi.

e. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.

f. Visina pomoćne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $4,5\text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. Ako se građevine proizvodnih i poslovnih djelatnosti grade na čestici na kojoj se nalaze postojeće, legalne građevine (bez obzira na namjenu) koje su izgrađene na manjoj udaljenosti od propisanih u ovim odredbama, građevine proizvodnih i poslovnih djelatnosti mogu se graditi na postojećem građevinskom pravcu odnosno na postojećoj udaljenosti od dvorišnih međa.

Članak 11.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: I2-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.

b. Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede, (trafostanice, mjerno-redukcijske stanice, telekomunikacijski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju. Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na površinu javne namjene ili na građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata treba biti u skladu s namjenom prostora ovoga Plana uređenom u poglavlju 1.1. Namjena prostora.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: slobodnostojeće, poluugrađene i ugrađene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

b. Slobodnostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. Iznimno, slobodnostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom

približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.

c. Poluugrađene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

d. Ugrađene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.

e. Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

f. Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

g. Otvorima iz prethodne podtočke ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.

h. Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice. Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

i. Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°. Prethodne dvije rečenice se odnose na krovne plohe s padom prema dvorišnoj međi.

j. Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na površinu javne namjene i to: a) u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze; b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.

k. Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,5 m od regulacijske linije na površinu javne namjene, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od površine javne namjene.

l. Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.

m. Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.

n. Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m. Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor. Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.

o. Na građevnoj čestici proizvodnih prehrambeno-prerađivačkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole građevine za proizvodne prehrambeno-prerađivačke djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 3,0 m od regulacijske linije ulice, trga, parka, dječjeg igrališta i sl. i min. 3,0m od svih dvorišnih međa.

p. Na građevnoj čestici proizvodne prehrambeno-prerađivačke djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole sve građevine za proizvodne prehrambeno-prerađivačke djelatnosti moraju biti udaljene min. 3,0 m od dvorišnih međa. Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima naselja, mogu se graditi na dvorišnoj međi, ako je ona istovremeno i granica građevinskog područja.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Na građevnoj čestici proizvodnih prehrambeno-prerađivačkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,6.

b. Na građevnoj čestici proizvodnih prehrambeno-prerađivačkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,7.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Na građevnoj čestici proizvodnih prehrambeno-prerađivačkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole najveći koeficijent iskoristivosti iznosi 2,4.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Nije primjenjivo.

7. visina i broj etaža građevine

a. Na građevnoj čestici proizvodnih prehrambeno-prerađivačkih djelatnosti koja graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole max. visina građevine je 10,0 m.

b. Na građevnoj čestici proizvodnih prehrambeno-prerađivačkih djelatnosti koja ne graniči s izgrađenom građevnom česticom stambene, te javne i društvene namjene koja je zakonito izgrađena ili je izgradnja započeta (minimalno zidova prizemlja) na temelju građevne dozvole max. etažna visina iznosi: podrum i 3 nadzemne etaže, odnosno max. visina građevine je 15 m. Iznimno, visina građevine može biti i veća od 15 m kada je to nužno radi odvijanja proizvodno-tehnološkog procesa.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Nije primjenjivo.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.

b. Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to: a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u površinu javne namjene. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika; b) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika; c) pristupne stube do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup invalidima i drugim osobama smanjene pokretljivosti pod uvjetom da se mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m; d) svjetlarnike za podrumске prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekrom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije; e) liftovi za pristup do podrumске etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze; f) priključke na komunalnu infrastrukturu.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

a. Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde. Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde. Ulična

ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišna ograda max. 2,0 m.

b. Oborinska voda s građevne čestice ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

a. Građevna čestica ima direktan pristup na prometnu površinu ako je širina regulacijske linije min. 6,0 m.

b. Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m. Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko površine javne namjene ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na površini javne namjene ili onemogućavati njihovo korištenje.

c. Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.

d. Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi zgrade ako zemljište nije opremljeno na minimalnoj razini.

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. U slučaju rekonstrukcije postojeće zgrade, udaljenosti od međa mogu biti i manje od propisanih, ali ne manje od postojećih udaljenosti.

b. Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima građevine.

c. Postojeće građevine proizvodnih prehrambeno-prerađivačkih djelatnosti (dovršene i nedovršene) koje se rekonstruiraju mogu zadržati postojeće udaljenosti od dvorišnih međa i regulacijske linije i ako su te udaljenosti manje od navedenih u ovim odredbama, te mogu zadržati i postojeći koeficijent izgrađenosti i ako je veći od dozvoljenog ovim odredbama.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice, iza osnovne građevine, gledano u odnosu na regulacijsku liniju.

b. Ukoliko građevna čestica ima regulacijske linije s više strana, pomoćna građevina se mora graditi uz dvorišnu među, a od regulacijskih linija mora biti udaljena min. 3,0 m.

c. Iznimno, odredbe podtočke a. i b., točke 14. ne odnose se na gradnju garaža.

d. Zbrojena građevinska (bruto) površina prizemlja svih pomoćnih građevina može biti max. 50% ukupne građevinske (bruto) površine osnovne građevine na čijoj se čestici nalazi.

e. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.

f. Visina pomoćne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $4,5\text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. Ako se građevine proizvodnih prehrambeno-prerađivačkih djelatnosti grade na čestici na kojoj se nalaze postojeće, legalne građevine (bez obzira na namjenu) koje su izgrađene na manjoj udaljenosti od propisanih u ovim odredbama, građevine proizvodnih prehrambeno-prerađivačkih djelatnosti mogu se graditi na postojećem građevinskom pravcu odnosno na postojećoj udaljenosti od dvorišnih međa.

Članak 12.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: KS2-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

- a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
- b. Reciklažno dvorište mora biti na zasebnoj građevinskoj čestici.
- c. Minimalna širina građevne čestice je 6,0 m, a minimalna površina 500 m².
2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata treba biti u skladu s namjenom prostora ovoga Plana uređenom u poglavlju 1.1. Namjena prostora.
3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Na građevnoj čestici reciklažnog dvorišta sve građevine za reciklažnu djelatnost moraju biti udaljene min. 3,0 m od dvorišnih međa. Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima naselja, mogu se graditi na dvorišnoj međi, ako je ona istovremeno i granica građevinskog područja.
  - b. Unutar građevne čestice rashladni kontejner za otpad životinjskog porijekla mora biti odmaknut od regulacijske linije minimalno 5,0 m, a od dvorišnih međa minimalno 3,0 m.
4. izgrađenost građevne čestice
  - a. Najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,7.
5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Najveći koeficijent iskoristivosti iznosi 2,4.
6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Nije primjenjivo.
7. visina i broj etaža građevine
  - a. Maksimalna etažna visina iznosi: podrum i 3 nadzemne etaže.
  - b. Maksimalna visina građevine je 15 m. Iznimno, visina građevine može biti i veća od 15 m kada je to nužno radi odvijanja proizvodno-tehnološkog procesa.
8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Nije primjenjivo.
9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Nije primjenjivo.
10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Reciklažno dvorište mora ograđeno.
  - b. Na građevnoj čestici nužno je osigurati potrebni manevarski prostor u svrhu postavljanja, pražnjenja i održavanja kontejnera za otpad.
  - c. Na građevnoj čestici se mora osigurati kontrolirano prikupljanje oborinske vode te zbrinjavanje iste na lokalno prihvatljiv način.
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Reciklažno dvorište mora biti opremljeno potrebnim infrastrukturnim priključcima.
  - b. Širina kolnika u uličnom profilu građevne čestice na kojoj se grade građevine reciklažnog dvorišta mora udovoljiti prometu kamiona, odnosno omogućiti dvosmjerni promet i biti minimalne širine 5,0 m. Pristup do građevne čestice mora biti širine minimalno 3,5 m.
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
  - a. Postojeće građevine reciklažne djelatnosti (dovršene i nedovršene) koje se rekonstruiraju mogu zadržati postojeće udaljenosti od dvorišnih međa i regulacijske linije i ako su te udaljenosti manje od navedenih u ovim odredbama, te mogu zadržati i postojeći koeficijent

izgrađenosti i ako je veći od dozvoljenog ovim odredbama.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Nije primjenjivo.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. Ako se građevine reciklažnih djelatnosti grade na čestici na kojoj se nalaze postojeće, legalne građevine (bez obzira na namjenu) koje su izgrađene na manjoj udaljenosti od propisanih u ovim odredbama, građevine proizvodnih i poslovnih djelatnosti mogu se graditi na postojećem građevinskom pravcu odnosno na postojećoj udaljenosti od dvorišnih međa.

Članak 13.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: L1-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. U izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarske namjene dozvoljena je gradnja proizvodnih (i/ili poslovnih građevina), pomoćnih građevina, građevina športsko-rekreacijske, javnih i društvenih djelatnosti za potrebe radnika te zone, te infrastrukturnih građevina.

b. U izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarske namjene također je dozvoljena gradnja građevina mješovite namjene, sukladno funkcijama i djelatnostima iz prethodne podtočke.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: slobodnostojeće, poluugrađene i ugrađene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

b. Slobodnostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. Iznimno, slobodnostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.

c. Poluugrađene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

d. Ugrađene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.

e. Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

f. Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

g. Otvorima iz prethodne podtočke ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.

h. Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice. Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

i. Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°. Prethodne dvije rečenice se odnose na krovne plohe s padom prema dvorišnoj međi.

j. Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na površinu javne namjene i to: a)u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te

jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze; b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.

k. Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,5 m od regulacijske linije na površinu javne namjene, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od površine javne namjene.

l. Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.

m. Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.

n. Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m. Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor. Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) za gradnju gospodarskih građevina u izdvojenom građevinskom području izvan naselja gospodarske namjene je 0,6, a za gradnju na građevnim česticama ostale namjene 0,4.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Najveći koeficijent iskoristivosti (kis) građevne čestice za gradnju gospodarskih građevina u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarske namjene je 2,4.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Nije primjenjivo.

7. visina i broj etaža građevine

a. Najveća etažna visina građevina je $Po+P+1+Ph$. Izuzetno visina može biti i veća ako to zahtjeva tehnološki proces.

b. Maksimalna visina građevina je 25 m.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Nije primjenjivo.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.

b. Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to: a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u površinu javne namjene. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika; b) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika; c) pristupne stuba do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup invalidima i drugim osobama smanjene pokretljivosti pod uvjetom da se mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m; d) svjetlarnike za podrumске prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije; e) liftovi za pristup do podrumске etaže istaknuti

max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze; f) priključke na komunalnu infrastrukturu.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

a. Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde. Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde. Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišna ograda max. 2,0 m.

b. Oborinska voda s građevne čestice ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

a. Građevna čestica ima direktan pristup na prometnu površinu ako je širina regulacijske linije min. 6,0 m.

b. Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m. Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko površine javne namjene ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na površini javne namjene ili onemogućavati njihovo korištenje.

c. Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.

d. Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi zgrade ako zemljište nije opremljeno na minimalnoj razini.

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. U slučaju rekonstrukcije postojeće zgrade, udaljenosti od međa mogu biti i manje od propisanih, ali ne manje od postojećih udaljenosti.

b. Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima građevine.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Nije primjenjivo.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. Nije primjenjivo.

Članak 14.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: R2-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.

b. Veličina građevne čestice građevina sportsko-rekreacijske namjene utvrđuje se sukladno detaljnoj namjeni građevine, na način da se omogući njezino normalno korištenje i sukladno posebnim propisima.

c. Za građevine koje se postavljaju na površine javne namjene (kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetni vrtovi, spomenici i drugi elementi urbane opreme i slično) ne formiraju se građevne čestice nego se postavljaju na građevnu česticu površine javne namjene.

d. Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede, (trafostanice, mjerno-redukcijske stanice, telekomunikacijski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju. Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na površinu javne namjene ili na građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. U sklopu građevnih čestica za gradnju sportsko-rekreacijskih građevina mogu se graditi građevine javnih i društvenih djelatnosti isključivo za potrebe radnika koji rade na toj građevnoj čestici.

b. Građevine koje se grade na površinama javne namjene su kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetne terase, oglasni panoji, reciklažni otoci, telefonske govornice, spomenici, fontane, ostala urbana oprema i sl. Kiosci su građevine u kojima se prodaja robe na malo i ugostiteljske usluge obavljaju kroz odgovarajući otvor na samom kiosku bez ulaza kupca u prodajni prostor. Površina na koju se postavlja kiosk i pristup do pješačke površine moraju se izvesti od tvrdog materijala.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: slobodnostojeće, poluugrađene i ugrađene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.

b. Slobodnostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. Iznimno, slobodnostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.

c. Poluugrađene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

d. Ugrađene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.

e. Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

f. Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

g. Otvorima iz prethodne podtočke ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.

h. Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice. Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

i. Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°. Prethodne dvije rečenice se odnose na krovne plohe s padom prema dvorišnoj međi.

j. Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na površinu javne namjene i to: a) u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze; b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.

k. Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,5 m od regulacijske linije na površinu javne namjene, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od površine javne namjene.

l. Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.

m. Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.

n. Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida

svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m. Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor. Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.

o. Otvorene športske terene potrebno je orijentirati u pravcu sjever-jug, gdje god je to moguće.

p. Ako se građevine koje se grade na površinama javne namjene postavljaju uz ili na pješačku površinu, mora se osigurati kontinuirani pješački prolaz širine min. 2,25 m.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Najveći koeficijent izgrađenosti za zasebne građevne čestice sportsko-rekreacijske namjene iznosi najviše: 1,0 ako su pomoćni sadržaji u sklopu građevine i ako su najmanje dvije granice građevne čestice istovremeno i regulacijske linije, odnosno 0,40 u ostalim slučajevima.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Najveći koeficijent iskorištenosti iskoristivosti (kis) za građevne čestice sportsko-rekreacijske namjene je 6,0.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Nije primjenjivo.

7. visina i broj etaža građevine

a. Etažna visina građevina sportsko-rekreacijske namjene je podrum/suteren i 5 nadzemnih etaža. Na dijelu građevne čestice za građevinu sporta i rekreacije, u pojasu širine min. 15,0 m uz dvorišne međe koje graniče s izgrađenom građevnom česticom obiteljske stambene građevine, utvrđuju se sljedeći uvjeti gradnje: max. etažna visina je podrum i 3 nadzemne etaže (uključujući i potkrovlje). Na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 6,0 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 6,0 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Nije primjenjivo.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.

b. Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to: a) konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u površinu javne namjene. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika; b) konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene površine javne namjene i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika; c) pristupne stuba do ulaza u prizemlje građevine, rampe i uređaji za pristup invalidima i drugim osobama smanjene pokretljivosti pod uvjetom da se mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m; d) svjetlarnike za podrumске prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije; e) liftovi za pristup do podrumске etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze; f) priključke na komunalnu infrastrukturu.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

- a. Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde. Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde. Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišna ograda max. 2,0 m.
  - b. Oborinska voda s građevne čestice ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.
  - c. Otvorene sportske terene potrebno je ograditi ogradom visine min. 2,0 m ako su od kolnika udaljeni manje od 10,0 m.
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
- a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
- a. Građevna čestica ima direktan pristup na prometnu površinu ako je širina regulacijske linije min. 6,0 m.
  - b. Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m. Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko površine javne namjene ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na površini javne namjene ili onemogućavati njihovo korištenje.
  - c. Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.
  - d. Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi zgrade ako zemljište nije opremljeno na minimalnoj razini.
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
- a. U slučaju rekonstrukcije postojeće zgrade, udaljenosti od međa mogu biti i manje od propisanih, ali ne manje od postojećih udaljenosti.
  - b. Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima građevine.
14. pravila provedbe za pomoćne građevine
- a. Pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice, iza osnovne građevine, gledano u odnosu na regulacijsku liniju.
  - b. Ukoliko građevna čestica ima regulacijske linije s više strana, pomoćna građevina se mora graditi uz dvorišnu među, a od regulacijskih linija mora biti udaljena min. 3,0 m.
  - c. Iznimno, odredbe podtočke a. i b., točke 14. ne odnose se na gradnju garaža.
  - d. Zbrojena građevinska (bruto) površina prizemlja svih pomoćnih građevina može biti max. 50% ukupne građevinske (bruto) površine osnovne građevine na čijoj se čestici nalazi.
  - e. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.
  - f. Visina pomoćne građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi $4,5\text{ m} + 1/2$ udaljenosti od dvorišne međe.
15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
- a. Nije primjenjivo.

Članak 15.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: R2-b

- 1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
  - a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
  - b. Veličina građevne čestice građevina sportsko-rekreacijske namjene utvrđuje se sukladno detaljnoj namjeni građevine, na način da se omogući njezino normalno korištenje i sukladno

posebnim propisima.

c. Za građevine koje se postavljaju na površine javne namjene (kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetni vrtovi, spomenici i drugi elementi urbane opreme i slično) ne formiraju se građevne čestice nego se postavljaju na građevnu česticu površine javne namjene.

d. Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede, (trafostanice, mjerno-redukcijske stanice, telekomunikacijski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju. Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na površinu javne namjene ili na građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. U sklopu građevnih čestica za gradnju sportsko-rekreacijskih građevina mogu se graditi građevine javnih i društvenih djelatnosti isključivo za potrebe radnika koji rade na toj građevnoj čestici.

b. Na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac mogu se graditi: nogometna igrališta (glavno i pomoćno); djelomično natkrivene tribine za gledatelje; prateći sadržaji (svlačionice, klupske prostorije, pomoćni, ugostiteljski i sl.); prometni i infrastrukturni sadržaji te ostali sadržaji koji nadopunjavaju ili su u funkciji osnovne namjene (druge vrste sportskih igrališta, dječja igrališta, solarni paneli i sl.).

c. Građevine koje se grade na površinama javne namjene su kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetne terase, oglasni panoi, reciklažni otoci, telefonske govornice, spomenici, fontane, ostala urbana oprema i sl. Kiosci su građevine u kojima se prodaja robe na malo i ugostiteljske usluge obavljaju kroz odgovarajući otvor na samom kiosku bez ulaza kupca u prodajni prostor. Površina na koju se postavlja kiosk i pristup do pješačke površine moraju se izvesti od tvrdog materijala.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Slobodnostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa. Iznimno, slobodnostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.

b. Poluugrađene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.

c. Ugrađene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.

d. Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.

e. Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.

f. Otvorima iz prethodne podtočke ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.

g. Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice. Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.

h. Udaljenost ležećih krovniha otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovniha otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor. Zadane udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°. Prethodne dvije rečenice se odnose na krovne plohe s padom prema dvorišnoj međi.

- i. Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na površinu javne namjene i to: a) u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane min. 1,5 m slobodna širina pješačke staze; b) u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.
  - j. Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,5 m od regulacijske linije na površinu javne namjene, njena vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od površine javne namjene.
  - k. Balkoni koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.
  - l. Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.
  - m. Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj građevnoj čestici zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m. Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor. Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.
  - n. Otvorene športske terene potrebno je orijentirati u pravcu sjever-jug, gdje god je to moguće.
  - o. Najmanja udaljenost tribina i zgrada od svih međa iznosi 5 m.
4. izgrađenost građevne čestice
    - a. Izgrađenost područja sportsko-rekreacijske namjene tribinama i zgradama ne može biti veće od 20% ($k_{ig}=0,2$).
  5. iskoristivost građevne čestice
    - a. Nije primjenjivo.
  6. građevinska (bruto) površina građevina
    - a. Nije primjenjivo.
  7. visina i broj etaža građevine
    - a. Najveća etažna visina građevina je podrum/suteren, prizemlje, kat i potkrovlje.
    - b. Najveća visina tribina iznosi 12 m, a ostalih građevina 8 m.
  8. veličina građevine koja nije zgrada
    - a. Nije primjenjivo.
  9. uvjeti za oblikovanje građevine
    - a. Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.
  10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
    - a. Oborinska voda s građevne čestice ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.
    - b. U slučaju postavljanja ograde, min. visina iste mora iznositi 2 m.
    - c. Cijelo područje sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ potrebno je krajobrazno urediti.
  11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
    - a. Uređenje građevne čestice mora biti u skladu s posebnim propisima koji se odnose na arhitektonske barijere, tako da nema zapreka za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.
  12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

- a. Pristup području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac treba osigurati preko postojećih putova u okruženju promatranog prostora.
- b. Pristup se može urediti kao dvosmjerna ili jednosmjerna ulica s pješačkom stazom, ili kao kolno-pješačka površina, što će se definirati projektno-tehničkom dokumentacijom sukladno prostornim mogućnostima.
- c. Na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac Prostor za promet u mirovanju za planirane sadržaje mora se u pravilu osigurati na građevnoj čestici na kojoj se gradi sadržaj za koji se osigurava parkirališni prostor. Minimalni broj parkirališnih mjesta za sadržaje sporta i rekreacije definiran je posebnim propisom, a za ostale sadržaje minimalni normativi propisani su odredbama ovog Plana. U slučaju nemogućnosti ostvarivanja potrebnog broja parkirališnih mjesta na građevnoj čestici planiranih sadržaja, iste je moguće osigurati na drugim lokacijama uz suglasnost njihovih vlasnika.
- d. Svi pristupni putovi trebaju zadovoljiti protupožarne uvjete prema posebnom propisu Na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac.
- e. Na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac priključak na nepokretnu mrežu elektroničkih komunikacija treba osigurati s najbližeg mjesta postojeće mreže u Ulici Šandora Petefija temeljem projektne dokumentacije i uvjeta nadležnog operatera postojeće mreže na koju se planira priključak.
- f. Vodoopskrbu područja sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac treba riješiti iz javnog sustava vodoopskrbe ukoliko je to moguće. Do izgradnje javnog sustava vodoopskrbe vodoopskrbu treba riješiti na lokalno primjeren način sukladno uvjetima nadležnog davaoca usluge javne vodoopskrbe/javno pravnog tijela. Mrežu cjevovoda i ostalih sastavnica/dijelova vodoopskrbnog sustava, u pravilu, je potrebno polagati u ulične koridore odnosno u površine javne namjene, sukladno uvjetima nadležnog davaoca usluge javne vodoopskrbe te uvažavajući načela racionalnog korištenja prostora.
- g. Na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac nužno je kvalitetno zbrinjavanje te rješavanje svih problema vezanih uz otpadne, sanitarne i oborinske vode. Odvodnja otpadnih i sanitarnih voda prostora treba se riješiti sukladno ovim odredbama. Pri rješavanju odvodnje treba formirati sustav odvodnje koji je moguće priključiti na sustav odvodnje naselja Vardarac, odnosno, lokalni sustav odvodnje mora biti tako projektiran i izgrađen da je moguće njegovo uključivanje u zajednički sustav bez značajnijih preinaka. Do izgradnje javnog sustava odvodnje zbrinjavanje otpadnih voda treba se vršiti putem nepropusnih trokomornih taložnica (septičkih jama), ili prikupljanjem u vodonepropusne sabirne jame uz obavezno pražnjenje jama i konačno zbrinjavanje otpadnih voda, sukladno posebnom propisu, odnosno vlastitim uređajem za pročišćavanje, sukladno uvjetima nadležne ustanove/javnopravnog tijela. Oborinske vode treba rješavati/zbrinjavati lokalnim sustavom oborinskih voda, a isti će se detaljno utvrditi projektom.
- h. Na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac priključak na mjesnu distribucijsku plinoopskrbnu mrežu treba izvesti s najbližeg uličnog plinovoda. Plinovode polagati isključivo unutar površina javne namjene, u skladu s uvjetima gradnje distributera plina.
- i. Na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac opskrbu električnom energijom treba riješiti izgradnjom spojnog voda odgovarajućeg nivoa napona do najbližeg NN/SN voda, odnosno trafostanice. Novoplanirani vodovi trebaju biti podzemni kablovski te položeni isključivo unutar površina javne namjene. U slučaju potrebe gradnje nove trafostanice, na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac treba osigurati površinu od 7x8 m.
- j. Rasvjeta prometnih i parkirališnih površina na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac moguća je dogradnjom sustava javne rasvjete. Priključak na postojeći vod mjesnog sustava javne rasvjete može se ostvariti putem izgradnje spojnog voda, koristeći isključivo površine javne namjene, po

uvjetima gradnje nadležnog koncesionara. U slučaju gradnje trafostanice na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac, treba predvidjeti mogućnost napajanja interne mreže javne rasvjete putem iste.

k. Na području sportsko-rekreacijske namjene „Jugozapad“ planirane u građevinskom području naselja Vardarac moguće je postavljanje sunčanih kolektora na krovove svih planiranih zgrada/građevina, uključujući i natkrivanje parkirališnih površina.

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. U slučaju rekonstrukcije postojeće zgrade, udaljenosti od međa mogu biti i manje od propisanih, ali ne manje od postojećih udaljenosti.

b. Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica može se rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima građevine.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. Nije primjenjivo.

Članak 16.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: R4-a

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

a. Obuhvat zahvata odgovara površini prikazanoj na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Na površinama sportsko-rekreacijske namjene (izvan građevinskog područja) – sportsko-rekreacijska igrališta na otvorenom (R4) dozvoljena je gradnja i uređenje: otvorenih sportskih i/ili rekreacijskih površina, igrališta, sportskih staza i borilišta, adrenalinskih parkova, pomoćnih građevina i sadržaja nužnih za sportske, odnosno rekreacijske aktivnosti.

b. Na površinama sportsko-rekreacijske namjene (izvan građevinskog područja) – sportsko-rekreacijska igrališta na otvorenom (R4), kao prateća namjena, mogu se uređivati i graditi: prateći sadržaji sportsko-rekreacijskoj namjeni (ugostiteljski, zabavni, edukativni i sl.) maksimalne građevinske (bruto) površine do 200 m², zelene površine, prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže), manje infrastrukturne građevine.

c. Namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata treba biti u skladu s namjenom prostora ovoga Plana uređenom u poglavlju 1.1. Namjena prostora.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Nije primjenjivo.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Nije primjenjivo.

7. visina i broj etaža građevine

a. Nije primjenjivo.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Nije primjenjivo.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Nije primjenjivo.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

- a. Nije primjenjivo.
- 11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Nije primjenjivo.
- 12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Nije primjenjivo.
- 13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
  - a. Nije primjenjivo.
- 14. pravila provedbe za pomoćne građevine
  - a. Nije primjenjivo.
- 15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
  - a. Nije primjenjivo.

Članak 17.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: Gr-a

- 1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
  - a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
- 2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Namjena građevina koje se mogu graditi na groblju te uvjeti gradnje i uređenja groblja utvrđuju se posebnim propisom.
- 3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
- 4. izgrađenost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
- 5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
- 6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Nije primjenjivo.
- 7. visina i broj etaža građevine
  - a. Nije primjenjivo.
- 8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Nije primjenjivo.
- 9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Nije primjenjivo.
- 10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
- 11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Sve javne površine groblja moraju biti izvedene bez prostornih barijera za kretanje osoba sa invaliditetom ili smanjene pokretljivosti.
- 12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Nije primjenjivo.
- 13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

- a. Nije primjenjivo.
- 14. pravila provedbe za pomoćne građevine
  - a. Nije primjenjivo.
- 15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
  - a. Nije primjenjivo.

Članak 18.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: OVZP

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

- a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
- b. U gradnji gospodarskih kompleksa i građevina u funkciji poljoprivrede, kada se one grade izvan građevinskog područja, zaštita prostora osigurava se određivanjem položaja i standarda gospodarske građevine, očuvanjem veličine i cjelovitosti poljoprivrednih posjeda, okrupnjavanjem manjih posjeda i sprječavanjem neprimjerenog oblikovanja gradnje.
- c. Izgradnja gospodarskih kompleksa i građevina za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, osim zgrada za uzgoj životinja i ribnjaka, dozvoljava se samo na velikim posjedima.
- d. Minimalna veličina posjeda na kojem je moguća izgradnja građevina, utvrđuje se ovisno o vrsti i intenzitetu proizvodnje: građevine za intenzivnu ratarsku proizvodnju na posjedu minimalne veličine 15 ha, građevine u funkciji uzgoja voća na posjedu minimalne veličine 5 ha, građevine u funkciji uzgoja povrća na posjedu minimalne veličine 3 ha, građevine u funkciji vinogradarstva na posjedu minimalne veličine 1 ha, građevine u funkciji uzgoja cvijeća na posjedu minimalne veličine 0,5 ha.
- e. Minimalne veličine posjeda na kojima se obavlja više od jedne vrste biljne proizvodnje jednaka je minimalnoj površini pretežite kulture, a na kojima se biljnogojstvo kombinira sa stočarstvom je 3 ha, bez obzira na intenzitet pojedine proizvodnje (biljne ili stočarske).
- f. Poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva mogu se graditi na poljoprivrednim površinama od 5000 m² i više.
- g. Poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća mogu se graditi na poljoprivrednim površinama od 2500 m² i više.
- h. Vinogradarski podrum s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može se izgraditi na poljoprivrednoj površini vinograda od 1 ha i više.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

- a. Na površinama osobito vrijednog zemljišta namijenjenog poljoprivredi (OVZP) mogu se graditi farme. Radi se o izuzetku od članka 1. Odredbi za provedbu Izmjene Plana temeljem upute Ministarstva (KLASA: 350-01/25-01/240, UR:BROJ: 531-06-2-2-26-3 od 16.01.2026.)
- b. Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su: gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede, sadržaje i građevine ugostiteljsko-turističke namjene, površini i građevine za iskorištavanje mineralnih sirovina, postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije.
- c. Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede mogu se planirati i graditi kao gospodarski kompleksi i građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje.
- d. Gospodarski kompleksi i građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje su: zgrade za uzgoj i skladištenje biljnih proizvoda, zgrade za sklanjanje vozila i oruđa za biljnu proizvodnju te njihovo održavanje, ostale pomoćne zgrade potrebne za obavljanje poljoprivredne proizvodnje, zgrade za uzgoj životinja i ribnjaci.
- e. Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje su: poljoprivredne kućice, vinogradarski podrumi, spremišta alata, oruđa i strojeva, nadstrešnice, staklenici i plastenici.
- f. Poljoprivredna gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, te građevine u funkciji biljne proizvodnje u kojima se skladište veće količine opasnih tvari

definiranih posebnim propisom ne mogu se graditi u poplavnom području.

g. Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje iz ovih Odredbi, mogu se graditi neposredno uz ili na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. Na navedenim površinama moguća je gradnja po jedne od pojedinačnih građevina u funkciji biljne proizvodnje.

h. Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede izvan građevinskog područja mogu se graditi na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene „vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi“ (VZP), sukladno posebnom propisu i ako su zadovoljeni uvjeti utvrđeni ovim Odredbama u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica i minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati izvan građevinskog područja.

i. Građevine iz prethodne podtočke ne mogu graditi u Parku prirode "Kopački rit" i vrijednim dijelovima prirode: Dravica i poljodjelskim površinama melioriranih nižih područja, koji su prikazani na kartografskom prikazu ovog Plana.

j. Broj uvjetnih grla koja se mogu uzgajati izvan građevinskog područja mora biti veći od 50.

k. Građevine za smještaj životinja izvan građevinskog područja ne mogu se graditi na zaštićenim područjima prirode i na području vodozaštitnih zona ukoliko to nije dozvoljeno posebnim propisom odnosno odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta, a treba ih izbjegavati na području vrijednih dijelova prirode.

l. Spremište alata, oruđa i strojeva može se graditi samo na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. većima od 1000 m².

m. Nadstrešnica se može postaviti na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. većim od 2 ha. Nadstrešnice služe za privremeno skladištenje poljoprivrednih proizvoda ili privremeno sklanjanje ljudi.

n. Na poljoprivrednim površinama mogu se graditi plastenici i staklenici, u funkciji uzgoja povrća, voća, cvijeća i sl. na način da nisu: na vizualno istaknutim pozicijama, na područjima zaštićenih dijelova prirode, na područjima vrijednih dijelova prirode i osobito vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Minimalne udaljenosti gospodarskih građevina za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste izražene u metrima iznose: državna cesta 100,0 m, županijska cesta 50,0 m, lokalna cesta 30,0 m. Udaljenost gospodarskih građevina od ruba nerazvrstane ceste iznosi 15,0 m. Udaljenosti propisane ovom podtočkom ne odnose se na zahvate na postojećim gospodarskim kompleksima i građevinama. Prilikom takvih zahvata ne mogu se smanjivati zatečene udaljenosti.

b. Minimalna udaljenost građevina za intenzivni uzgoj životinja od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste izražene u metrima iznose: - broj uvjetnih grla 51-100 od državne ceste 100 m, od županijske ceste 50 m, od lokalne ceste 30 m, - broj uvjetnih grla 101 do 400 od državne ceste 150 m, od županijske ceste 100 m, od lokalne ceste 30 m, - broj uvjetnih grla više od 400 od državne ceste 200 m, od županijske ceste 150 m, od lokalne ceste 30 m. Udaljenost gospodarskih građevina za uzgoj životinja od ruba nerazvrstane ceste iznosi 15 m. Propisane udaljenosti odnose se isključivo na građevine s potencijalnim izvorom zagađenja pojedinačne ili građevine unutar kompleksa. Propisane udaljenosti ne odnose se na zahvate na postojećim građevinama ili kompleksima čak niti kada oni podrazumijevaju povećanje kapaciteta. Prilikom takvih zahvata ne mogu se smanjivati zatečene udaljenosti.

c. Građevine za intenzivni uzgoj životinja moraju se udaljiti od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine.

d. Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (Ug), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži sa sljedećim koeficijentima: krave, steone junice 1,00; bikovi 1,50; volovi 1,20; junad 1-2 godine 0,7; junad 6-12 mjeseci 0,5; telad 0,25; krmače+prasad 0,30; tovne svinje preko 6 mjeseci 0,25; mlade svinje 2 do 6 mjeseci 0,13; prasad do 2 mjeseca 0,05; teški konji 1,20; srednje teški konji 1,00; laki konji 0,80; ždrebad

0,75; ovce, ovnovi, koze i jarci 0,10; janjad i jarad 0,05; nojevi 0,25; kunići 0,007; pure 0,02; tovnji pilići (brojleri) 0,0055; nesilice konzumnih jaja 0,004; rasplodne nesilice teških pasmina 0,008; rasplodne nesilice lakih pasmina 0,004. Za životinje koje nisu navedene, koeficijent se određuje prema izdanom službenom stručnom mišljenju Hrvatskog zavoda za poljoprivredno-savjetodavnu službu. U slučaju da se način preračunavanja regulira posebnim propisom, primjenjivat će se poseban propis.

e. Minimalna udaljenost građevina za smještaj životinja od granica građevinskog područja ovisi o kapacitetu građevine izražene u broju uvjetnih grla : - za 50 do 100 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $Ug \times 2$ metara; - za 101-300 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 200$ metara; - za 301-400 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 250$ metara; - za 401-500 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 300$ metara; - za više od 500 (ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno 500 metara. Udaljenost propisana u ovoj podtočki odnosi se i na gnojišta i lagune, a ne odnosi se na prateće sadržaje.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Građevinska (bruto) površina prizemlja poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva može iznositi do 25 m², a može se povećati za 5 m² za svakih daljnjih započetih 1000 m² poljoprivredne površine pod kulturom.

b. Građevinska (bruto) površina poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća može iznositi do 15 m², a može se povećati za 5 m² za svakih daljnjih započetih 1000 m² poljoprivredne površine pod kulturom.

c. Građevinska (bruto) površina prizemlja vinogradarskog podruma s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može iznositi do 50 m², a može se povećati za 5 m² na svakih daljnjih započetih 2000 m² vinograda.

d. Građevinska (bruto) površina spremište alata, oruđa i strojeva do 12 m², a može se povećati za 3 m² na svakih daljnjih započetih 500 m² poljoprivrednih površina pod kulturom.

e. Tlocrtna površina nadstrešnice može biti do 40 m², a može se povećati za 20 m² na svakih daljnjih 1 ha poljoprivredne površine pod kulturom.

7. visina i broj etaža građevine

a. Poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva može biti maksimalno prizemnica s podrumom koji mora biti potpuno ukopan neovisno o nagibu terena, bez potkrovlja. Površina podruma nije ograničena.

b. Poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća može biti maksimalno prizemnica s podrumom koji mora biti potpuno ukopan neovisno o nagibu terena, bez potkrovlja. Površina podruma ne smije izlaziti iz gabarita prizemlja.

c. Vinogradarski podrum s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može biti maksimalno prizemnica s podrumom, koji mora biti potpuno ukopan bez obzira na nagib terena, bez potkrovlja. Površina podruma nije ograničena.

d. Spremište alata, oruđa i strojeva može biti samo prizemnica bez potkrovlja i bez podruma. Ukupna visina spremišta alata, oruđa i strojeva je najviše 5 m.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Ukupna visina nadstrešnice je najviše 6 m.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina te da ne ugrožavaju vrijednosti prirodne i graditeljske

baštine, okoliša i krajobraza.

b. U Parku prirode "Kopački rit" dopuštena je obnova postojećih i zamjenska gradnja na lokaciji postojećih pojedinačnih građevina izgrađenih izvan građevinskog područja, sukladno uvjetima Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".

c. Spremište alata, oruđa i strojeva mora biti na najmanje upadljivom mjestu, visokim zelenilom zaklonjeno od pogleda s javne prometne površine ili iz naselja.

d. Nadstrešnice se grade kao prizemnice od lakog materijala s dvostrešnim kosim krovom s tradicijskim pokrovom, otvorene s najmanje tri strane.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

a. Oko gospodarskih i stambenih građevina koje se grade izvan građevinskog područja obvezna je sadnja niskog i visokog zelenila, a ograđivanje građevne čestice je dozvoljeno isključivo ogradom od pletiva s parapetom visine max. 30,0 cm ili živicom. Max. visina ograde je 1,8 m.

b. Ograditi se može i poljoprivredno zemljište sukladno uvjetima iz prethodne podtočke.

c. Plastenike i staklenike potrebno je vizualno odvojiti od razvrstane ceste i naselja sadnjom visokog zelenila.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

a. Nije primjenjivo.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

a. Katastarska čestica na kojoj se grade građevine izvan građevinskog područja mora imati pristup s prometne površine.

b. Pod prometnom površinom podrazumijevaju se postojeće ceste i poljski putevi širine min. 3,0 m, ako zadovoljavaju potrebe vatrogasnog pristupa i prometne uvjete utvrđene sukladno posebnom propisu i to u cijeloj dužini do priključka na javnu cestu (a za rekreacijske građevine uz Staru Dravu pristup se može osigurati vodnim putem).

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. Nije primjenjivo.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Pomoćne građevine izvan građevinskog područja mogu se graditi na građevnoj čestici na kojoj je izgrađena stambena građevina koja se prema odredbama ove Odluke može graditi izvan građevinskog područja. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. U sklopu kompleksa za intenzivni uzgoj životinja dozvoljava se gradnja gospodarskih građevina za primarnu doradu ili preradu u funkciji osnovne proizvodnje. Minimalni kapacitet osnovne proizvodnje uz koji se može odobriti izgradnja primarne dorade ili prerade (klaonice, hladnjača i sl.) iznosi 100 uvjetnih grla. Za izgradnju mješaonice stočne hrane kao minimalni kapacitet osnovne proizvodnje iznosi 51 uvjetno grlo. Maksimalni kapacitet građevine primarne dorade i prerade mora biti jednak ili manji od maksimalnog kapaciteta osnovne proizvodnje.

b. U sklopu gospodarskog kompleksa ili uz građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja obiteljske stambene građevine istovremeno s izgradnjom gospodarskog dijela ili nakon izgradnje gospodarskog dijela čime se formira obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

c. U sklopu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva moguća je gradnja građevina za pružanje ugostiteljskih usluga čija građevinska (bruto) površina može iznositi maksimalno 20% građevinske (bruto) površine gospodarskih građevina.

d. U sklopu gospodarskog kompleksa ili uz građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore.

e. Gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma su građevine za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, utvrđene posebnim propisom, a mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi stambena građevina.

f. Na području Parka prirode "Kopački rit" gospodarske građevine u funkciji turizma i za potrebe Javne ustanove Park prirode "Kopački rit", mogu se graditi kao zamjenske građevine sukladno uvjetima iz PPPP Park prirode "Kopački rit".

g. Građevinska (bruto) površina građevine u funkciji seoskog turizma može iznositi do 200 m² pod uvjetom da je površina zemljišta pod zatvorenim gospodarskim građevinama do 1000 m².

h. Ukoliko je površina zemljišta pod zatvorenim gospodarskim građevinama veća od 1000 m², građevinska (bruto) površina zgrade ugostiteljsko-turističke namjene može iznositi do 20% površine pod zatvorenim gospodarskim građevinama.

i. Etažna visina gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma može biti max. podrum/suteren, prizemlje, kat i potkrovlje, a njezina bruto izgrađena površina može iznositi max. 20% bruto izgrađene površine zatvorenih gospodarskih građevina.

Članak 19.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: VZP

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.

b. U gradnji gospodarskih kompleksa i građevina u funkciji poljoprivrede, kada se one grade izvan građevinskog područja, zaštita prostora osigurava se određivanjem položaja i standarda gospodarske građevine, očuvanjem veličine i cjelovitosti poljoprivrednih posjeda, okrupnjavanjem manjih posjeda i sprječavanjem neprimjerenog oblikovanja gradnje.

c. Izgradnja gospodarskih kompleksa i građevina za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, osim zgrada za uzgoj životinja i ribnjaka, dozvoljava se samo na velikim posjedima.

d. Minimalna veličina posjeda na kojem je moguća izgradnja građevina, utvrđuje se ovisno o vrsti i intenzitetu proizvodnje: građevine za intenzivnu ratarsku proizvodnju na posjedu minimalne veličine 15 ha, građevine u funkciji uzgoja voća na posjedu minimalne veličine 5 ha, građevine u funkciji uzgoja povrća na posjedu minimalne veličine 3 ha, građevine u funkciji vinogradarstva na posjedu minimalne veličine 1 ha, građevine u funkciji uzgoja cvijeća na posjedu minimalne veličine 0,5 ha.

e. Minimalne veličine posjeda na kojima se obavlja više od jedne vrste biljne proizvodnje jednaka je minimalnoj površini pretežite kulture, a na kojima se bilinogojstvo kombinira sa stočarstvom je 3 ha, bez obzira na intenzitet pojedine proizvodnje (biljne ili stočarske).

f. Poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva mogu se graditi na poljoprivrednim površinama od 5000 m² i više.

g. Poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća mogu se graditi na poljoprivrednim površinama od 2500 m² i više.

h. Vinogradarski podrum s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može se izgraditi na poljoprivrednoj površini vinograda od 1 ha i više.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Na površinama osobito vrijednog zemljišta namijenjenog poljoprivredi (OVZP) mogu se graditi farme. Radi se o izuzetku od članka 1. Odredbi za provedbu Izmjene Plana temeljem upute Ministarstva (KLASA: 350-01/25-01/240, UR:BROJ: 531-06-2-2-26-3 od 16.01.2026.)

b. Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su: gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede, sadržaje i građevine ugostiteljsko-turističke namjene, površini i građevine za iskorištavanje mineralnih sirovina, postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije.

- c. Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede mogu se planirati i graditi kao gospodarski kompleksi i građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje.
  - d. Gospodarski kompleksi i građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje su: zgrade za uzgoj i skladištenje biljnih proizvoda, zgrade za sklanjanje vozila i oruđa za biljnu proizvodnju te njihovo održavanje, ostale pomoćne zgrade potrebne za obavljanje poljoprivredne proizvodnje, zgrade za uzgoj životinja i ribnjaci.
  - e. Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje su: poljoprivredne kućice, vinogradarski podrumi, spremišta alata, oruđa i strojeva, nadstrešnice, staklenici i plastenici.
  - f. Poljoprivredna gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, te građevine u funkciji biljne proizvodnje u kojima se skladište veće količine opasnih tvari definiranih posebnim propisom ne mogu se graditi u poplavnom području.
  - g. Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje iz ovih Odredbi, mogu se graditi neposredno uz ili na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. Na navedenim površinama moguća je gradnja po jedne od pojedinačnih građevina u funkciji biljne proizvodnje.
  - h. Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede izvan građevinskog područja mogu se graditi na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene, sukladno posebnom propisu i ako su zadovoljeni uvjeti utvrđeni ovim Odredbama u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica i minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja.
  - i. Građevine iz prethodne podtočke ne mogu graditi u Parku prirode "Kopački rit" i vrijednim dijelovima prirode: Dravica i poljodjelskim površinama melioriranih nižih područja, koji su prikazani na kartografskom prikazu ovog Plana.
  - j. Broj uvjetnih grla koja se mogu uzgajati izvan građevinskog područja mora biti veći od 50.
  - k. Građevine za smještaj životinja izvan građevinskog područja ne mogu se graditi na zaštićenim područjima prirode i na području vodozaštitnih zona ukoliko to nije dozvoljeno posebnim propisom odnosno odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta, a treba ih izbjegavati na području vrijednih dijelova prirode.
  - l. Spremište alata, oruđa i strojeva može se graditi samo na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. većima od 1000 m².
  - m. Nadstrešnica se može postaviti na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. većim od 2 ha. Nadstrešnice služe za privremeno skladištenje poljoprivrednih proizvoda ili privremeno sklanjanje ljudi.
  - n. Na vrijednom zemljištu namijenjenom poljoprivredi moguće je podizati plastenike i staklenike samo ako kao osnovni resurs koriste isključivo to tlo.
3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
- a. Minimalne udaljenosti gospodarskih građevina za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste izražene u metrima iznose: državna cesta 100,0 m, županijska cesta 50,0 m, lokalna cesta 30,0 m. Udaljenost gospodarskih građevina od ruba nerazvrstane ceste iznosi 15,0 m. Udaljenosti propisane ovom podtočkom ne odnose se na zahvate na postojećim gospodarskim kompleksima i građevinama. Prilikom takvih zahvata ne mogu se smanjivati zatečene udaljenosti.
  - b. Minimalna udaljenost građevina za intenzivni uzgoj životinja od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste izražene u metrima iznose: - broj uvjetnih grla 51-100 od državne ceste 100 m, od županijske ceste 50 m, od lokalne ceste 30 m, - broj uvjetnih grla 101 do 400 od državne ceste 150 m, od županijske ceste 100 m, od lokalne ceste 30 m, - broj uvjetnih grla više od 400 od državne ceste 200 m, od županijske ceste 150 m, od lokalne ceste 30 m. Udaljenost gospodarskih građevina za uzgoj životinja od ruba nerazvrstane ceste iznosi 15 m. Propisane udaljenosti odnose se isključivo na građevine s potencijalnim izvorom zagađenja pojedinačne ili građevine unutar kompleksa. Propisane udaljenosti ne odnose se na zahvate na postojećim građevinama ili kompleksima čak niti kada oni podrazumijevaju povećanje kapaciteta. Prilikom takvih zahvata ne mogu se smanjivati zatečene udaljenosti.

c. Građevine za intenzivni uzgoj životinja moraju se udalжити od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine.

d. Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (Ug), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži sa sljedećim koeficijentima: krave, steone junice 1,00; bikovi 1,50; volovi 1,20; junad 1-2 godine 0,7; junad 6-12 mjeseci 0,5; telad 0,25; krmače+prasad 0,30; tovne svinje preko 6 mjeseci 0,25; mlade svinje 2 do 6 mjeseci 0,13; prasad do 2 mjeseca 0,05; teški konji 1,20; srednje teški konji 1,00; laki konji 0,80; ždrebac 0,75; ovce, ovnovi, koze i jarci 0,10; janjad i jarad 0,05; nojevi 0,25; kunići 0,007; pure 0,02; tovnji pilići (brojleri) 0,0055; nesilice konzumnih jaja 0,004; rasplodne nesilice teških pasmina 0,008; rasplodne nesilice lakih pasmina 0,004. Za životinje koje nisu navedene, koeficijent se određuje prema izdanom službenom stručnom mišljenju Hrvatskog zavoda za poljoprivredno-savjetodavnu službu. U slučaju da se način preračunavanja regulira posebnim propisom, primjenjivat će se poseban propis.

e. Minimalna udaljenost građevina za smještaj životinja od granica građevinskog područja ovisi o kapacitetu građevine izražene u broju uvjetnih grla : - za 50 do 100 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $Ug \times 2$ metara; - za 101-300 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 200$ metara; - za 301-400 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 250$ metara; - za 401-500 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 300$ metara; - za više od 500 (ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno 500 metara. Udaljenost propisana u ovoj podtočki odnosi se i na gnojišta i lagune, a ne odnosi se na prateće sadržaje.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Građevinska (bruto) površina prizemlja poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva može iznositi do 25 m², a može se povećati za 5 m² za svakih daljnjih započetih 1000 m² poljoprivredne površine pod kulturom.

b. Građevinska (bruto) površina poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća može iznositi do 15 m², a može se povećati za 5 m² za svakih daljnjih započetih 1000 m² poljoprivredne površine pod kulturom.

c. Građevinska (bruto) površina prizemlja vinogradarskog podruma s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može iznositi do 50 m², a može se povećati za 5 m² na svakih daljnjih započetih 2000 m² vinograda.

d. Građevinska (bruto) površina spremište alata, oruđa i strojeva do 12 m², a može se povećati za 3 m² na svakih daljnjih započetih 500 m² poljoprivrednih površina pod kulturom.

e. Tlocrtna površina nadstrešnice može biti do 40 m², a može se povećati za 20 m² na svakih daljnjih 1 ha poljoprivredne površine pod kulturom.

7. visina i broj etaža građevine

a. Poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva može biti maksimalno prizemnica s podrumom koji mora biti potpuno ukopan neovisno o nagibu terena, bez potkrovlja. Površina podruma nije ograničena.

b. Poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća može biti maksimalno prizemnica s podrumom koji mora biti potpuno ukopan neovisno o nagibu terena, bez potkrovlja. Površina podruma ne smije izlaziti iz gabarita prizemlja.

c. Vinogradarski podrum s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može biti maksimalno prizemnica s podrumom, koji mora biti potpuno ukopan bez obzira na nagib terena, bez potkrovlja. Površina podruma nije ograničena.

d. Spremište alata, oruđa i strojeva može biti samo prizemnica bez potkrovlja i bez podruma. Ukupna visina spremišta alata, oruđa i strojeva je najviše 5 m.

8. veličina građevine koja nije zgrada

- a. Ukupna visina nadstrešnice je najviše 6 m.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

- a. Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina te da ne ugrožavaju vrijednosti prirodne i graditeljske baštine, okoliša i krajobraza.
- b. U Parku prirode "Kopački rit" dopuštena je obnova postojećih i zamjenska gradnja na lokaciji postojećih pojedinačnih građevina izgrađenih izvan građevinskog područja, sukladno uvjetima Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- c. Spremište alata, oruđa i strojeva mora biti na najmanje upadljivom mjestu, visokim zelenilom zaklonjeno od pogleda s javne prometne površine ili iz naselja.
- d. Nadstrešnice se grade kao prizemnice od lakog materijala s dvostrešnim kosim krovom s tradicijskim pokrovom, otvorene s najmanje tri strane.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

- a. Oko gospodarskih i stambenih građevina koje se grade izvan građevinskog područja obvezna je sadnja niskog i visokog zelenila, a ograđivanje građevne čestice je dozvoljeno isključivo ogradom od pletiva s parapetom visine max. 30,0 cm ili živicom. Max. visina ograde je 1,8 m.
- b. Ograditi se može i poljoprivredno zemljište sukladno uvjetima iz prethodne podtočke.
- c. Plastenike i staklenike potrebno je vizualno odvojiti od razvrstane ceste i naselja sadnjom visokog zelenila.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

- a. Nije primjenjivo.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

- a. Katastarska čestica na kojoj se grade građevine izvan građevinskog područja mora imati pristup s prometne površine.
- b. Pod prometnom površinom podrazumijevaju se postojeće ceste i poljski putevi širine min. 3,0 m, ako zadovoljavaju potrebe vatrogasnog pristupa i prometne uvjete utvrđene sukladno posebnom propisu i to u cijeloj dužini do priključka na javnu cestu (a za rekreacijske građevine uz Staru Dravu pristup se može osigurati vodnim putem).

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

- a. Nije primjenjivo.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

- a. Pomoćne građevine izvan građevinskog područja mogu se graditi na građevnoj čestici na kojoj je izgrađena stambena građevina koja se prema odredbama ove Odluke može graditi izvan građevinskog područja. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

- a. U sklopu kompleksa za intenzivni uzgoj životinja dozvoljava se gradnja gospodarskih građevina za primarnu doradu ili preradu u funkciji osnovne proizvodnje. Minimalni kapacitet osnovne proizvodnje uz koji se može odobriti izgradnja primarne dorade ili prerade (klaonica, hladnjača i sl.) iznosi 100 uvjetnih grla. Za izgradnju mješaonice stočne hrane kao minimalni kapacitet osnovne proizvodnje iznosi 51 uvjetno grlo. Maksimalni kapacitet građevine primarne dorade i prerade mora biti jednak ili manji od maksimalnog kapaciteta osnovne proizvodnje.
- b. U sklopu gospodarskog kompleksa ili uz građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja obiteljske stambene građevine istovremeno s izgradnjom gospodarskog dijela ili nakon izgradnje gospodarskog dijela čime se formira obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

- c. U sklopu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva moguća je gradnja građevina za pružanje ugostiteljskih usluga čija građevinska (bruto) površina može iznositi maksimalno 20% građevinske (bruto) površine gospodarskih građevina.
- d. U sklopu gospodarskog kompleksa ili uz građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore.
- e. Gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma su građevine za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, utvrđene posebnim propisom, a mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi stambena građevina.
- f. Na području Parka prirode "Kopački rit" gospodarske građevine u funkciji turizma i za potrebe Javne ustanove Park prirode "Kopački rit", mogu se graditi kao zamjenske građevine sukladno uvjetima iz PPPP Park prirode "Kopački rit".
- g. Građevinska (bruto) površina građevine u funkciji seoskog turizma može iznositi do 200 m² pod uvjetom da je površina zemljišta pod zatvorenim gospodarskim građevinama do 1000 m².
- h. Ukoliko je površina zemljišta pod zatvorenim gospodarskim građevinama veća od 1000 m², građevinska (bruto) površina zgrade ugostiteljsko-turističke namjene može iznositi do 20% površine pod zatvorenim gospodarskim građevinama.
- i. Etažna visina gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma može biti max. podrum/suteren, prizemlje, kat i potkrovlje, a njezina bruto izgrađena površina može iznositi max. 20% bruto izgrađene površine zatvorenih gospodarskih građevina.

Članak 20.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: OZP

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

- a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
- b. U gradnji gospodarskih kompleksa i građevina u funkciji poljoprivrede, kada se one grade izvan građevinskog područja, zaštita prostora osigurava se određivanjem položaja i standarda gospodarske građevine, očuvanjem veličine i cjelovitosti poljoprivrednih posjeda, okrupnjavanjem manjih posjeda i sprječavanjem neprimjerenog oblikovanja gradnje.
- c. Izgradnja gospodarskih kompleksa i građevina za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, osim zgrada za uzgoj životinja i ribnjaka, dozvoljava se samo na velikim posjedima.
- d. Minimalna veličina posjeda na kojem je moguća izgradnja građevina poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, utvrđuje se ovisno o vrsti i intenzitetu proizvodnje: građevine za intenzivnu ratarsku proizvodnju na posjedu minimalne veličine 15 ha, građevine u funkciji uzgoja voća na posjedu minimalne veličine 5 ha, građevine u funkciji uzgoja povrća na posjedu minimalne veličine 3 ha, građevine u funkciji vinogradarstva na posjedu minimalne veličine 1 ha, građevine u funkciji uzgoja cvijeća na posjedu minimalne veličine 0,5 ha.
- e. Minimalne veličine posjeda na kojima se obavlja više od jedne vrste biljne proizvodnje jednaka je minimalnoj površini pretežite kulture, a na kojima se bilinogojstvo kombinira sa stočarstvom je 3 ha, bez obzira na intenzitet pojedine proizvodnje (biljne ili stočarske).
- f. Poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva mogu se graditi na poljoprivrednim površinama od 5000 m² i više.
- g. Poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća mogu se graditi na poljoprivrednim površinama od 2500 m² i više.
- h. Vinogradarski podrum s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može se izgraditi na poljoprivrednoj površini vinograda od 1 ha i više.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

- a. Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su: gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede, sadržaje i građevine

ugostiteljsko-turističke namjene, površini i građevine za iskorištavanje mineralnih sirovina, postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije.

b. Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede mogu se planirati i graditi kao gospodarski kompleksi i građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje.

c. Gospodarski kompleksi i građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje su: zgrade za uzgoj i skladištenje biljnih proizvoda, zgrade za sklanjanje vozila i oruđa za biljnu proizvodnju te njihovo održavanje, ostale pomoćne zgrade potrebne za obavljanje poljoprivredne proizvodnje, zgrade za uzgoj životinja i ribnjaci.

d. Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje su: poljoprivredne kućice, vinogradarski podrumi, spremišta alata, oruđa i strojeva, nadstrešnice, staklenici i plastenici.

e. Poljoprivredna gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, te građevine u funkciji biljne proizvodnje u kojima se skladište veće količine opasnih tvari definiranih posebnim propisom ne mogu se graditi u poplavnom području.

f. Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje iz ovih Odredbi, mogu se graditi neposredno uz ili na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. Na navedenim površinama moguća je gradnja po jedne od pojedinačnih građevina u funkciji biljne proizvodnje.

g. Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede izvan građevinskog područja mogu se graditi na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene „ostalo zemljište namijenjeno poljoprivredi“ (OZP), sukladno posebnom propisu i ako su zadovoljeni uvjeti utvrđeni ovim Odredbama u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica i minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja.

h. Građevine iz prethodne podtočke ne mogu graditi u Parku prirode "Kopački rit" i vrijednim dijelovima prirode: Dravica i poljodjelskim površinama melioriranih nižih područja, koji su prikazani na kartografskom prikazu ovog Plana.

i. Broj uvjetnih grla koja se mogu uzgajati izvan građevinskog područja mora biti veći od 50.

j. Građevine za smještaj životinja izvan građevinskog područja ne mogu se graditi na zaštićenim područjima prirode i na području vodozaštitnih zona ukoliko to nije dozvoljeno posebnim propisom odnosno odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta, a treba ih izbjegavati na području vrijednih dijelova prirode.

k. Spremište alata, oruđa i strojeva može se graditi samo na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. većima od 1000 m².

l. Nadstrešnica se može postaviti na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. većim od 2 ha. Nadstrešnice služe za privremeno skladištenje poljoprivrednih proizvoda ili privremeno sklanjanje ljudi.

m. Na ostalom zemljištu namijenjenom poljoprivredi i ostalom zemljištu moguće je podizati plastenike i staklenike i ako tlo ne koriste kao isključivi resurs.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Minimalne udaljenosti gospodarskih građevina za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste izražene u metrima iznose: državna cesta 100,0 m, županijska cesta 50,0 m, lokalna cesta 30,0 m. Udaljenost gospodarskih građevina od ruba nerazvrstane ceste iznosi 15,0 m. Udaljenosti propisane ovom podtočkom ne odnose se na zahvate na postojećim gospodarskim kompleksima i građevinama. Prilikom takvih zahvata ne mogu se smanjivati zatečene udaljenosti.

b. Minimalna udaljenost građevina za intenzivni uzgoj životinja od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste izražene u metrima iznose: - broj uvjetnih grla 51-100 od državne ceste 100 m, od županijske ceste 50 m, od lokalne ceste 30 m, - broj uvjetnih grla 101 do 400 od državne ceste 150 m, od županijske ceste 100 m, od lokalne ceste 30 m, - broj uvjetnih grla više od 400 od državne ceste 200 m, od županijske ceste 150 m, od lokalne ceste 30 m. Udaljenost gospodarskih građevina za uzgoj životinja od ruba nerazvrstane ceste iznosi 15

m. Propisane udaljenosti odnose se isključivo na građevine s potencijalnim izvorom zagađenja pojedinačne ili građevine unutar kompleksa. Propisane udaljenosti ne odnose se na zahvate na postojećim građevinama ili kompleksima čak niti kada oni podrazumijevaju povećanje kapaciteta. Prilikom takvih zahvata ne mogu se smanjivati zatečene udaljenosti.

c. Građevine za smještaj životinja moraju se udaljiti od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine.

d. Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (Ug), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži sa sljedećim koeficijentima: krave, steone junice 1,00; bikovi 1,50; volovi 1,20; junad 1-2 godine 0,7; junad 6-12 mjeseci 0,5; telad 0,25; krmače+prasad 0,30; tovnne svinje preko 6 mjeseci 0,25; mlade svinje 2 do 6 mjeseci 0,13; prasad do 2 mjeseca 0,05; teški konji 1,20; srednje teški konji 1,00; laki konji 0,80; ždrebad 0,75; ovce, ovnovi, koze i jarci 0,10; janjad i jarad 0,05; nojevi 0,25; kunići 0,007; pure 0,02; tovni pilići (brojleri) 0,0055; nesilice konzumnih jaja 0,004; rasplodne nesilice teških pasmina 0,008; rasplodne nesilice lakih pasmina 0,004. Za životinje koje nisu navedene, koeficijent se određuje prema izdanom službenom stručnom mišljenju Hrvatskog zavoda za poljoprivredno-savjetodavnu službu. U slučaju da se način preračunavanja regulira posebnim propisom, primjenjivat će se poseban propis.

e. Minimalna udaljenost građevina za smještaj životinja od granica građevinskog područja ovisi o kapacitetu građevine izražene u broju uvjetnih grla : - za 50 do 100 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $Ug \times 2$ metara; - za 101-300 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 200$ metara; - za 301-400 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 250$ metara; - za 401-500 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 300$ metara; - za više od 500 (ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno 500 metara. Udaljenost propisana u ovoj podtočki odnosi se i na gnojišta i lagune, a ne odnosi se na prateće sadržaje.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Građevinska (bruto) površina prizemlja poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva može iznositi do 25 m², a može se povećati za 5 m² za svakih daljnjih započelih 1000 m² poljoprivredne površine pod kulturom.

b. Građevinska (bruto) površina poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća može iznositi do 15 m², a može se povećati za 5 m² za svakih daljnjih započelih 1000 m² poljoprivredne površine pod kulturom.

c. Građevinska (bruto) površina prizemlja vinogradarskog podruma s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može iznositi do 50 m², a može se povećati za 5 m² na svakih daljnjih započelih 2000 m² vinograda.

d. Građevinska (bruto) površina spremište alata, oruđa i strojeva do 12 m², a može se povećati za 3 m² na svakih daljnjih započelih 500 m² poljoprivrednih površina pod kulturom.

e. Tlocrtna površina nadstrešnice može biti do 40 m², a može se povećati za 20 m² na svakih daljnjih 1 ha poljoprivredne površine pod kulturom.

7. visina i broj etaža građevine

a. Poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva može biti maksimalno prizemnica s podrumom koji mora biti potpuno ukopan neovisno o nagibu terena, bez potkrovlja. Površina podruma nije ograničena.

b. Poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća može biti maksimalno prizemnica s podrumom koji mora biti potpuno ukopan neovisno o nagibu terena, bez potkrovlja. Površina podruma ne smije izlaziti iz gabarita prizemlja.

c. Vinogradarski podrum s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može biti maksimalno prizemnica s podrumom, koji mora biti potpuno ukopan bez obzira na nagib

terena, bez potkrovlja. Površina podruma nije ograničena.

d. Spremište alata, oruđa i strojeva može biti samo prizemnica bez potkrovlja i bez podruma. Ukupna visina spremišta alata, oruđa i strojeva je najviše 5 m.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Ukupna visina nadstrešnice je najviše 6 m.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina te da ne ugrožavaju vrijednosti prirodne i graditeljske baštine, okoliša i krajobraza.

b. U Parku prirode "Kopački rit" dopuštena je obnova postojećih i zamjenska gradnja na lokaciji postojećih pojedinačnih građevina izgrađenih izvan građevinskog područja, sukladno uvjetima Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".

c. Spremište alata, oruđa i strojeva mora biti na najmanje upadljivom mjestu, visokim zelenilom zaklonjeno od pogleda s javne prometne površine ili iz naselja.

d. Nadstrešnice se grade kao prizemnice od lakog materijala s dvostrešnim kosim krovom s tradicijskim pokrovom, otvorene s najmanje tri strane.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

a. Oko gospodarskih i stambenih građevina koje se grade izvan građevinskog područja obvezna je sadnja niskog i visokog zelenila, a ograđivanje građevne čestice je dozvoljeno isključivo ogradom od pletiva s parapetom visine max. 30,0 cm ili živicom. Max. visina ograde je 1,8 m.

b. Ograditi se može i poljoprivredno zemljište sukladno uvjetima iz prethodne podtočke.

c. Plastenike i staklenike potrebno je vizualno odvojiti od razvrstane ceste i naselja sadnjom visokog zelenila.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

a. Nije primjenjivo.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

a. Katastarska čestica na kojoj se grade građevine izvan građevinskog područja mora imati pristup s prometne površine.

b. Pod prometnom površinom podrazumijevaju se postojeće ceste i poljski putevi širine min. 3,0 m, ako zadovoljavaju potrebe vatrogasnog pristupa i prometne uvjete utvrđene sukladno posebnom propisu i to u cijeloj dužini do priključka na javnu cestu (a za rekreacijske građevine uz Staru Dravu pristup se može osigurati vodnim putem).

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. Nije primjenjivo.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Pomoćne građevine izvan građevinskog područja mogu se graditi na građevnoj čestici na kojoj je izgrađena stambena građevina koja se prema odredbama ove Odluke može graditi izvan građevinskog područja. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. Izvan građevinskog područja mogu se graditi samo stambene građevine obiteljskog načina gradnje za vlastite potrebe, na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu. Pod obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom podrazumijeva se poljoprivredni posjed min. veličine sukladno posebnom propisu, u sklopu kojeg se nalaze gospodarske građevine za potrebe poljoprivredne djelatnosti, zajedno sa stambenom građevinom. Na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu dozvoljena je gradnja samo jedne obiteljske stambene građevine. Stambena građevina ne može se graditi izvan građevinskog područja ako prije toga nisu izgrađene građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost. Udaljenost

stambene građevine od građevinskog područja naselja mora biti min. 500,0 m, a od razvrstane ceste min. 50,0 m. Građevinska (bruto) površina stambene građevine koja se gradi izvan građevinskog područja može biti max. 20% od površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina. Iznimno, na posjedima manjim od 5,0 ha bruto izgrađena površina stambene građevine ne može biti veća od 200,0 m². Etažna visina stambene građevine koja se gradi izvan građevinskog područja može biti max. podrum ili suteran, prizemlje, kat i potkrovlje.

b. U sklopu kompleksa za intenzivni uzgoj životinja dozvoljava se gradnja gospodarskih građevina za primarnu doradu ili preradu u funkciji osnovne proizvodnje. Minimalni kapacitet osnovne proizvodnje uz koji se može odobriti izgradnja primarne dorade ili prerade (klaonice, hladnjača i sl.) iznosi 100 uvjetnih grla. Za izgradnju mješaonice stočne hrane kao minimalni kapacitet osnovne proizvodnje iznosi 51 uvjetno grlo. Maksimalni kapacitet građevine primarne dorade i prerade mora biti jednak ili manji od maksimalnog kapaciteta osnovne proizvodnje.

c. U sklopu gospodarskog kompleksa ili uz građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja obiteljske stambene građevine istovremeno s izgradnjom gospodarskog dijela ili nakon izgradnje gospodarskog dijela čime se formira obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

d. U sklopu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva moguća je gradnja građevina za pružanje ugostiteljskih usluga čija građevinska (bruto) površina može iznositi maksimalno 20% građevinske (bruto) površine gospodarskih građevina.

e. U sklopu gospodarskog kompleksa ili uz građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore.

f. Gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma su građevine za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, utvrđene posebnim propisom, a mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi stambena građevina.

g. Na području Parka prirode "Kopački rit" gospodarske građevine u funkciji turizma i za potrebe Javne ustanove Park prirode "Kopački rit", mogu se graditi kao zamjenske građevine sukladno uvjetima iz PPPP Park prirode "Kopački rit".

h. Građevinska (bruto) površina građevine u funkciji seoskog turizma može iznositi do 200 m² pod uvjetom da je površina zemljišta pod zatvorenim gospodarskim građevinama do 1000 m².

i. Ukoliko je površina zemljišta pod zatvorenim gospodarskim građevinama veća od 1000 m², građevinska (bruto) površina zgrade ugostiteljsko-turističke namjene može iznositi do 20% površine pod zatvorenim gospodarskim građevinama.

j. Etažna visina gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma može biti max. podrum/suteran, prizemlje, kat i potkrovlje, a njezina bruto izgrađena površina može iznositi max. 20% bruto izgrađene površine zatvorenih gospodarskih građevina.

Članak 21.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: OZ

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.

b. U gradnji gospodarskih kompleksa i građevina u funkciji poljoprivrede, kada se one grade izvan građevinskog područja, zaštita prostora osigurava se određivanjem položaja i standarda gospodarske građevine, očuvanjem veličine i cjelovitosti poljoprivrednih posjeda, okrupnjavanjem manjih posjeda i sprječavanjem neprimjerenog oblikovanja gradnje.

c. Izgradnja gospodarskih kompleksa i građevina za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, osim zgrada za uzgoj životinja i ribnjaka, dozvoljava se samo na velikim posjedima.

d. Minimalna veličina posjeda na kojem je moguća izgradnja građevina poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, utvrđuje se ovisno o vrsti i intenzitetu proizvodnje: građevine za intenzivnu ratarsku proizvodnju na posjedu minimalne

veličine 15 ha, građevine u funkciji uzgoja voća na posjedu minimalne veličine 5 ha, građevine u funkciji uzgoja povrća na posjedu minimalne veličine 3 ha, građevine u funkciji vinogradarstva na posjedu minimalne veličine 1 ha, građevine u funkciji uzgoja cvijeća na posjedu minimalne veličine 0,5 ha.

e. Minimalne veličine posjeda na kojima se obavlja više od jedne vrste biljne proizvodnje jednaka je minimalnoj površini pretežite kulture, a na kojima se bilinogojstvo kombinira sa stočarstvom je 3 ha, bez obzira na intenzitet pojedine proizvodnje (biljne ili stočarske).

f. Poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva mogu se graditi na poljoprivrednim površinama od 5000 m² i više.

g. Poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća mogu se graditi na poljoprivrednim površinama od 2500 m² i više.

h. Vinogradarski podrum s namjenom degustacijsko-enološke kušaoice vina može se izgraditi na poljoprivrednoj površini vinograda od 1 ha i više.

2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su: gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede, sadržaje i građevine ugostiteljsko-turističke namjene, površini i građevine za iskorištavanje mineralnih sirovina, postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije.

b. Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede mogu se planirati i graditi kao gospodarski kompleksi i građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje.

c. Gospodarski kompleksi i građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje su: zgrade za uzgoj i skladištenje biljnih proizvoda, zgrade za sklanjanje vozila i oruđa za biljnu proizvodnju te njihovo održavanje, ostale pomoćne zgrade potrebne za obavljanje poljoprivredne proizvodnje, zgrade za uzgoj životinja i ribnjaci.

d. Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje su: poljoprivredne kućice, vinogradarski podrumi, spremišta alata, oruđa i strojeva, nadstrešnice, staklenici i plastenici.

e. Poljoprivredna gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje, te građevine u funkciji biljne proizvodnje u kojima se skladište veće količine opasnih tvari definiranih posebnim propisom ne mogu se graditi u poplavnom području.

f. Pojedinačne građevine u funkciji biljne proizvodnje iz ovih Odredbi, mogu se graditi neposredno uz ili na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. Na navedenim površinama moguća je gradnja po jedne od pojedinačnih građevina u funkciji biljne proizvodnje.

g. Gospodarski kompleksi i građevine u funkciji poljoprivrede izvan građevinskog područja mogu se graditi na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene "ostalo zemljište" (OZ), sukladno posebnom propisu i ako su zadovoljeni uvjeti utvrđeni ovim Odredbama u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica i minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja.

h. Građevine iz prethodne podtočke ne mogu graditi u Parku prirode "Kopački rit" i vrijednim dijelovima prirode: Dravica i poljodjelskim površinama melioriranih nižih područja, koji su prikazani na kartografskom prikazu ovog Plana.

i. Broj uvjetnih grla koja se mogu uzgajati izvan građevinskog područja mora biti veći od 50.

j. Građevine za smještaj životinja izvan građevinskog područja ne mogu se graditi na zaštićenim područjima prirode i na području vodozaštitnih zona ukoliko to nije dozvoljeno posebnim propisom odnosno odlukom o zonama sanitarne zaštite izvorišta, a treba ih izbjegavati na području vrijednih dijelova prirode.

k. Spremište alata, oruđa i strojeva može se graditi samo na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. većima od 1000 m².

l. Nadstrešnica se može postaviti na poljoprivrednim površinama koje su u službenoj evidenciji nadležnog tijela poljoprivredne površine, odnosno: oranice, vinogradi i (ili) voćnjaci i sl. većim od 2 ha. Nadstrešnice služe za privremeno skladištenje poljoprivrednih proizvoda ili

privremeno sklanjanje ljudi.

m. Na ostalom zemljištu namijenjenom poljoprivredi i ostalom zemljištu moguće je podizati plastenike i staklenike i ako tlo ne koriste kao isključivi resurs.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru

a. Minimalne udaljenosti gospodarskih građevina za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste izražene u metrima iznose: državna cesta 100,0 m, županijska cesta 50,0 m, lokalna cesta 30,0 m. Udaljenost gospodarskih građevina od ruba nerazvrstane ceste iznosi 15,0 m. Udaljenosti propisane ovom podtočkom ne odnose se na zahvate na postojećim gospodarskim kompleksima i građevinama. Prilikom takvih zahvata ne mogu se smanjivati zatečene udaljenosti.

b. Minimalna udaljenost građevina za intenzivni uzgoj životinja od ruba zemljišnog pojasa razvrstane ceste izražene u metrima iznose: - broj uvjetnih grla 51-100 od državne ceste 100 m, od županijske ceste 50 m, od lokalne ceste 30 m, - broj uvjetnih grla 101 do 400 od državne ceste 150 m, od županijske ceste 100 m, od lokalne ceste 30 m, - broj uvjetnih grla više od 400 od državne ceste 200 m, od županijske ceste 150 m, od lokalne ceste 30 m. Udaljenost gospodarskih građevina za uzgoj životinja od ruba nerazvrstane ceste iznosi 15 m. Propisane udaljenosti odnose se isključivo na građevine s potencijalnim izvorom zagađenja pojedinačne ili građevine unutar kompleksa. Propisane udaljenosti ne odnose se na zahvate na postojećim građevinama ili kompleksima čak niti kada oni podrazumijevaju povećanje kapaciteta. Prilikom takvih zahvata ne mogu se smanjivati zatečene udaljenosti.

c. Građevine za smještaj životinja moraju se udaljiti od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine.

d. Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (Ug), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži sa sljedećim koeficijentima: krave, steone junice 1,00; bikovi 1,50; volovi 1,20; junad 1-2 godine 0,7; junad 6-12 mjeseci 0,5; telad 0,25; krmače+prasad 0,30; tovne svinje preko 6 mjeseci 0,25; mlade svinje 2 do 6 mjeseci 0,13; prasad do 2 mjeseca 0,05; teški konji 1,20; srednje teški konji 1,00; laki konji 0,80; ždrebad 0,75; ovce, ovnovi, koze i jarci 0,10; janjad i jarad 0,05; nojevi 0,25; kunići 0,007; pure 0,02; tovni pilići (brojleri) 0,0055; nesilice konzumnih jaja 0,004; rasplodne nesilice teških pasmina 0,008; rasplodne nesilice lakih pasmina 0,004. Za životinje koje nisu navedene, koeficijent se određuje prema izdanom službenom stručnom mišljenju Hrvatskog zavoda za poljoprivredno-savjetodavnu službu. U slučaju da se način preračunavanja regulira posebnim propisom, primjenjivat će se poseban propis.

e. Minimalna udaljenost građevina za smještaj životinja od granica građevinskog područja ovisi o kapacitetu građevine izražene u broju uvjetnih grla: - za 50 do 100 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $Ug \times 2$ metara; - za 101-300 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 200$ metara; - za 301-400 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 250$ metara; - za 401-500 (Ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno $0,5 \times (Ug - 100) + 300$ metara; - za više od 500 (ug) udaljenost od granice građevinskog područja naselja iznosi minimalno 500 metara. Udaljenost propisana u ovoj podtočki odnosi se i na gnojišta i lagune, a ne odnosi se na prateće sadržaje.

4. izgrađenost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

5. iskoristivost građevne čestice

a. Nije primjenjivo.

6. građevinska (bruto) površina građevina

a. Građevinska (bruto) površina prizemlja poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva može iznositi do 25 m², a može se povećati za 5 m² za svakih daljnjih započelih 1000 m² poljoprivredne površine pod kulturom.

b. Građevinska (bruto) površina poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća može iznositi do 15 m², a može se povećati za 5 m² za svakih daljnjih započelih 1000 m² poljoprivredne površine pod kulturom.

c. Građevinska (bruto) površina prizemlja vinogradarskog podruma s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može iznositi do 50 m², a može se povećati za 5 m² na svakih daljnjih započelih 2000 m² vinograda.

d. Građevinska (bruto) površina spremište alata, oruđa i strojeva do 12 m², a može se povećati za 3 m² na svakih daljnjih započelih 500 m² poljoprivrednih površina pod kulturom.

e. Tlocrtna površina nadstrešnice može biti do 40 m², a može se povećati za 20 m² na svakih daljnjih 1 ha poljoprivredne površine pod kulturom.

7. visina i broj etaža građevine

a. Poljoprivredne kućice u funkciji vinogradarstva, voćarstva i povrtlarstva može biti maksimalno prizemnica s podrumom koji mora biti potpuno ukopan neovisno o nagibu terena, bez potkrovlja. Površina podruma nije ograničena.

b. Poljoprivredne kućice u funkciji uzgoja cvijeća može biti maksimalno prizemnica s podrumom koji mora biti potpuno ukopan neovisno o nagibu terena, bez potkrovlja. Površina podruma ne smije izlaziti iz gabarita prizemlja.

c. Vinogradarski podrum s namjenom degustacijsko-enološke kušaonice vina može biti maksimalno prizemnica s podrumom, koji mora biti potpuno ukopan bez obzira na nagib terena, bez potkrovlja. Površina podruma nije ograničena.

d. Spremište alata, oruđa i strojeva može biti samo prizemnica bez potkrovlja i bez podruma. Ukupna visina spremišta alata, oruđa i strojeva je najviše 5 m.

8. veličina građevine koja nije zgrada

a. Ukupna visina nadstrešnice je najviše 6 m.

9. uvjeti za oblikovanje građevine

a. Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina te da ne ugrožavaju vrijednosti prirodne i graditeljske baštine, okoliša i krajobraza.

b. U Parku prirode "Kopački rit" dopuštena je obnova postojećih i zamjenska gradnja na lokaciji postojećih pojedinačnih građevina izgrađenih izvan građevinskog područja, sukladno uvjetima Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".

c. Spremište alata, oruđa i strojeva mora biti na najmanje upadljivom mjestu, visokim zelenilom zaklonjeno od pogleda s javne prometne površine ili iz naselja.

d. Nadstrešnice se grade kao prizemnice od lakog materijala s dvostrešnim kosim krovom s tradicijskim pokrovom, otvorene s najmanje tri strane.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru

a. Oko gospodarskih i stambenih građevina koje se grade izvan građevinskog područja obvezna je sadnja niskog i visokog zelenila, a ograđivanje građevne čestice je dozvoljeno isključivo ogradom od pletiva s parapetom visine max. 30,0 cm ili živicom. Max. visina ograde je 1,8 m.

b. Ograditi se može i poljoprivredno zemljište sukladno uvjetima iz prethodne podtočke.

c. Plastenike i staklenike potrebno je vizualno odvojiti od razvrstane ceste i naselja sadnjom visokog zelenila.

11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti

a. Nije primjenjivo.

12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu

a. Katastarska čestica na kojoj se grade građevine izvan građevinskog područja mora imati pristup s prometne površine.

b. Pod prometnom površinom podrazumijevaju se postojeće ceste i poljski putevi širine min. 3,0 m, ako zadovoljavaju potrebe vatrogasnog pristupa i prometne uvjete utvrđene sukladno posebnom propisu i to u cijeloj dužini do priključka na javnu cestu (a za rekreacijske građevine uz Staru Dravu pristup se može osigurati vodnim putem).

13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. Nije primjenjivo.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Pomoćne građevine izvan građevinskog područja mogu se graditi na građevnoj čestici na kojoj je izgrađena stambena građevina koja se prema odredbama ove Odluke može graditi izvan građevinskog područja. Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. Izvan građevinskog područja mogu se graditi samo stambene građevine obiteljskog načina gradnje za vlastite potrebe, na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu. Pod obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom podrazumijeva se poljoprivredni posjed min. veličine sukladno posebnom propisu, u sklopu kojeg se nalaze gospodarske građevine za potrebe poljoprivredne djelatnosti, zajedno sa stambenom građevinom. Na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu dozvoljena je gradnja samo jedne obiteljske stambene građevine. Stambena građevina ne može se graditi izvan građevinskog područja ako prije toga nisu izgrađene građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost. Udaljenost stambene građevine od građevinskog područja naselja mora biti min. 500,0 m, a od razvrstane ceste min. 50,0 m. Građevinska (bruto) površina stambene građevine koja se gradi izvan građevinskog područja može biti max. 20% od površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina. Iznimno, na posjedima manjim od 5,0 ha bruto izgrađena površina stambene građevine ne može biti veća od 200,0 m². Etažna visina stambene građevine koja se gradi izvan građevinskog područja može biti max. podrum ili suteran, prizemlje, kat i potkrovlje.

b. U sklopu kompleksa za intenzivni uzgoj životinja dozvoljava se gradnja gospodarskih građevina za primarnu doradu ili preradu u funkciji osnovne proizvodnje. Minimalni kapacitet osnovne proizvodnje uz koji se može odobriti izgradnja primarne dorade ili prerade (klaonica, hladnjača i sl.) iznosi 100 uvjetnih grla. Za izgradnju mješaonice stočne hrane kao minimalni kapacitet osnovne proizvodnje iznosi 51 uvjetno grlo. Maksimalni kapacitet građevine primarne dorade i prerade mora biti jednak ili manji od maksimalnog kapaciteta osnovne proizvodnje.

c. U sklopu gospodarskog kompleksa ili uz građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja obiteljske stambene građevine istovremeno s izgradnjom gospodarskog dijela ili nakon izgradnje gospodarskog dijela čime se formira obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

d. U sklopu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva moguća je gradnja građevina za pružanje ugostiteljskih usluga čija građevinska (bruto) površina može iznositi maksimalno 20% građevinske (bruto) površine gospodarskih građevina.

e. U sklopu gospodarskog kompleksa ili uz građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore.

f. Gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma su građevine za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, utvrđene posebnim propisom, a mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi stambena građevina.

g. Na području Parka prirode "Kopački rit" gospodarske građevine u funkciji turizma i za potrebe Javne ustanove Park prirode "Kopački rit", mogu se graditi kao zamjenske građevine sukladno uvjetima iz PPPP Park prirode "Kopački rit".

h. Građevinska (bruto) površina građevine u funkciji seoskog turizma može iznositi do 200 m² pod uvjetom da je površina zemljišta pod zatvorenim gospodarskim građevinama do 1000 m².

i. Ukoliko je površina zemljišta pod zatvorenim gospodarskim građevinama veća od 1000 m², građevinska (bruto) površina zgrade ugostiteljsko-turističke namjene može iznositi do 20% površine pod zatvorenim gospodarskim građevinama.

j. Etažna visina gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma može biti max. podrum/suteran, prizemlje, kat i potkrovlje, a njezina bruto izgrađena površina može iznositi max. 20% bruto izgrađene površine zatvorenih gospodarskih građevina.

Članak 22.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: Š1

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
  - a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi sukladno posebnim propisima i ovim Odredbama.
3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
4. izgrađenost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Nije primjenjivo.
7. visina i broj etaža građevine
  - a. Nije primjenjivo.
8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Nije primjenjivo.
9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Nije primjenjivo.
10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Nije primjenjivo.
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Nije primjenjivo.
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
  - a. Nije primjenjivo.
14. pravila provedbe za pomoćne građevine
  - a. Nije primjenjivo.
15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
  - a. Nije primjenjivo.

Članak 23.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: Š2

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
  - a. Obuhvat zahvata odgovara površinama prikazanim na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi sukladno posebnim propisima i ovim Odredbama.

3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
4. izgrađenost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Nije primjenjivo.
7. visina i broj etaža građevine
  - a. Nije primjenjivo.
8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Nije primjenjivo.
9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Nije primjenjivo.
10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Nije primjenjivo.
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Nije primjenjivo.
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
  - a. Nije primjenjivo.
14. pravila provedbe za pomoćne građevine
  - a. Nije primjenjivo.
15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
  - a. Nije primjenjivo.

Članak 24.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: V1

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
  - a. Obuhvat zahvata odgovara površini prikazanoj na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Na površinama unutarnjih voda – površine pod vodom (V1) dozvoljeno je uređenje i gradnja zahvata u prostoru u funkciji korištenja i uređenja vodenih površina te gradnja podvodnih infrastrukturnih vodova, kao i ostalih građevina u skladu sa zakonom kojim se uređuje prostorno uređenje.
3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
4. izgrađenost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.

6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Nije primjenjivo.
7. visina i broj etaža građevine
  - a. Nije primjenjivo.
8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Nije primjenjivo.
9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Nije primjenjivo.
10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Nije primjenjivo.
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Nije primjenjivo.
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
  - a. Nije primjenjivo.
14. pravila provedbe za pomoćne građevine
  - a. Nije primjenjivo.
15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
  - a. Nije primjenjivo.

Članak 25.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: IS1

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
  - a. Obuhvat zahvata odgovara površini prikazanoj na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata treba biti u skladu s namjenom prostora ovoga Plana uređenom u poglavlju 1.1. Namjena prostora.
3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
4. izgrađenost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Nije primjenjivo.
7. visina i broj etaža građevine
  - a. Nije primjenjivo.
8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Nije primjenjivo.
9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Nije primjenjivo.

10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Nije primjenjivo.
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Nije primjenjivo.
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
  - a. Nije primjenjivo.
14. pravila provedbe za pomoćne građevine
  - a. Nije primjenjivo.
15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
  - a. Nije primjenjivo.

Članak 26.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: IS2

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
  - a. Obuhvat zahvata odgovara površini prikazanoj na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata treba biti u skladu s namjenom prostora ovoga Plana uređenom u poglavlju 1.1. Namjena prostora.
3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
4. izgrađenost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Nije primjenjivo.
7. visina i broj etaža građevine
  - a. Nije primjenjivo.
8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Nije primjenjivo.
9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Nije primjenjivo.
10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Nije primjenjivo.
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Nije primjenjivo.
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

- a. Nije primjenjivo.
- 14. pravila provedbe za pomoćne građevine
  - a. Nije primjenjivo.
- 15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
  - a. Nije primjenjivo.

Članak 27.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: PPPPO

- 1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 4. izgrađenost građevne čestice
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 7. visina i broj etaža građevine
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 14. pravila provedbe za pomoćne građevine
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".
- 15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene
  - a. Neposredna provedba temeljem Prostornog plana Parka prirode "Kopački rit".

Članak 28.

(1) Pravila provedbe za površinu označenu: ZPI

- 1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru

- a. Obuhvat zahvata odgovara površini prikazanoj na kartografskom prikazu 1.1. Namjena prostora.
2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Na površinama planiranim kao zone posjetiteljske infrastrukture (ZPI) mogu se uređivati sadržaji i graditi građevine za potrebe zaštićenog područja: posjetiteljsko-informacijski centar s uslužnim i servisnim funkcijama, informativni punkt, recepcija, suvenirnica, kulturne i edukativne namjene (multimedijalna dvorana, izložbeno-muzejski prostor, znanstveno-edukacijski centar), prostori upravne zgrade, čuvara prirode, zaštite i spašavanja i ostale pomoćne građevine (spremišta, servisne zgrade i sl.), paviljoni, vidikovci, staze, nadstrešnice, površine sa klupama i stolovima za sjedenje, uređenje partera, urbana oprema i drugo uređenje, vodene i zelene površine, dječja igrališta, površine i/ili oprema za kulturne manifestacije, odmor i rekreaciju na otvorenom, montažne građevine (šandovi, kiosci, pozornice, tribine), skulpture i umjetničke instalacije, manje infrastrukturne građevine i sanitarni čvorovi, prometne površine (kolne, pješačke i biciklističke površine, parkirališta, garaže), manji ugostiteljski i trgovački sadržaji (npr. prostori za prodaju, priprema i konzumacija hrane i pića i sl.) za potrebe posjećivanja zaštićenog područja, ostali sadržaji i građevine namijenjeni organizaciji zaštićenog područja koje se mogu graditi izvan građevinskog područja prema zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje.
  - b. Uz primarnu namjenu za posjetiteljsku infrastrukturu (ZPI) dopušteno je uređivati sadržaje i postojeće građevine za sljedeće sekundarne namjene: ugostiteljsko-turistička namjena uz uvjet smještanja izvan prostora ograničenja ZOP-a, boravak osoblja/zaposlenih, gostujućih umjetnika, znanstvenika/istraživača, planinarski dom/planinarsko sklonište, sportsko-rekreacijske površine i igrališta na otvorenom, helidrom.
  - c. Prijemni punkt "Mali Sakadaš" kategoriziran je Prostornim planom Parka prirode "Kopački rit" kao glavni s pripadajućim uslužnim sadržajima (recepcija, informacije, muzej, suvenirnice, ugostiteljski sadržaji, parkiralište, odmorišta i šetnice), te je predviđen u glavnini primati posjetitelje u većim organiziranim skupinama.
3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
4. izgrađenost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
5. iskoristivost građevne čestice
  - a. Nije primjenjivo.
6. građevinska (bruto) površina građevina
  - a. Nije primjenjivo.
7. visina i broj etaža građevine
  - a. Nije primjenjivo.
8. veličina građevine koja nije zgrada
  - a. Nije primjenjivo.
9. uvjeti za oblikovanje građevine
  - a. Nije primjenjivo.
10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
  - a. Nije primjenjivo.
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
  - a. Nije primjenjivo.
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
  - a. Prijemni punkt "Mali Sakadaš" priključuje se na postojeću županijsku cestu ŽC4056.
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine

a. Nije primjenjivo.

14. pravila provedbe za pomoćne građevine

a. Nije primjenjivo.

15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

a. Nije primjenjivo.

1.3.2. Smjernice za izradu prostornih planova užih područja / Provedba s detaljnošću UPU-a

Članak 29.

(1) Sukladno Zakonu i potrebama prostornog uređenja Općine Bilje, Prostorni plan uređenja Općine Bilje utvrđuje se obveza izrade sljedećih prostornih planova:

- Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO):

1. Park prirode "KOPAČKI RIT" (izrađen)

- Urbanistički plan uređenja (UPU):

1. Naselja Bilje (izrađen)

2. Ugostiteljsko-turističke namjene "STARA CINOTA", Bilje.

3. Golf igrališta.

4. "JUG", Kopačevo.

(2) Način korištenja zemljišta i uvjeti gradnje za Park prirode "Kopački rit" i naselje Bilje se utvrđuju prema važećem PPPPO i UPU naselja Bilje.

(3) Za UPU Ugostiteljsko-turističke namjene "STARA CINOTA", propisuju se sljedeće smjernice:

- u obuhvatu tog plana mogu se graditi: ugostiteljsko-turističke građevine, sportsko- rekreacijske građevine, građevine mješovite namjene i građevine u njihovoj funkciji te pomoćne, prometne i infrastrukturne građevine.

(4) Uvjeti uređenja i gradnje unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja golf igralište definirani su posebnim propisom.

(5) Za UPU "JUG", Kopačevo propisuju se sljedeće smjernice:

- u obuhvatu tog plana mogu se graditi stambene građevine, građevine javnih i društvenih djelatnosti, građevine gospodarskih djelatnosti (poslovne i ugostiteljsko - turističke), sportsko-rekreacijske građevine, građevine mješovite namjene te pomoćne, prometne i infrastrukturne.

1.3.3. Mjere za urbanu sanaciju ili urbanu preobrazbu

Članak 30.

(1) Nije primjenjivo.

1.4. Ostale odredbe

1.4.1. Parkirališta

Članak 31.

(1) svim naseljima Općine parkirališna mjesta se dimenzioniraju prema sljedećim normativima:

- višestambene građevine: 1,2 parkirališno mjesto po 1 stanu,

- obiteljske stambene građevine: 1 parkirališno mjesto po 1 stanu,

- uprava: 15 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,

- domovi za stare i druge socijalne ustanove: 5 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,

- ambulate, poliklinike i sl: 15 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- predškolske ustanove i osnovne škole: 10 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- dvorane za javne skupove: 10 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- objekti bez gledališta: 5 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- objekti s gledalištem: prema posebnom propisu
- proizvodne građevine: 10 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- uredi i kancelarije: 15 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- banke, agencije, poslovnice: 20 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- trgovine, tržnice, trgovački centri : 30 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- veleprodaja: 15 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- skladišta: 5 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- restoran, kavana, slastičarnica i sl.: 30 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- caffe barovi, disco klubovi i sl.: 20 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,
- smještajni kapaciteti (hotel, motel, pansion i sl.): prema posebnom propisu
- svi ostali sadržaji koji nisu navedeni u tablici: 10 parkirališnih mjesta za 1.000 m² građevinsko bruto površine,

(2) Za zgrade mješovite namjene potreban broj parkirališnih mjesta izračunava se prema normativu za svaku pojedinačnu namjenu.

(3) Kod rekonstrukcije postojećih građevina obvezno je osigurati razliku potrebnog broja parkirališnih mjesta, koja proizlazi iz povećanja površine ili promjene namjene građevine.

(4) Javna parkirališta i javne garaže mogu se graditi veličine primjerene kapacitetu okolne cestovne mreže, ili cestovna mreža mora biti rekonstruirana prema kapacitetu građevine za promet u mirovanju.

(5) Javna parkirališna mjesta na otvorenom ili u garaži ne mogu biti manja od 2,5x5,0 m za okomito i koso parkiranje, odnosno 2,5x6,0 m za uzdužno parkiranje. Parkirališta u garažama odvojena pregradama moraju imati između pregrada najmanje dimenzije 2,90x5,00 m.

(6) Potrebe za površinama prometa u mirovanju zadovoljavaju se:

- primarno na građevnoj čestici pripadajuće građevine prema posebnim propisima,
- na javnim parkiralištima ili u javnim garažama koje su u odnosu na građevinu čije potrebe zadovoljavaju udaljene maksimalno do 100,0 m,
- iznimno, potreban broj parkirališta može se osigurati na već izgrađenim javnim parkiralištima ili garažama sukladno kriterijima propisanim posebnom Odlukom Općine Bilje.

1.4.2. Uvjeti utvrđivanja koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukturnih sustava

Članak 32.

(1) Prilikom gradnje novih infrastrukturnih vodova nižih razina, koji nisu prikazani na kartografskim prikazima, potrebno je težiti njihovom objedinjavanju u infrastrukturne koridore.

(2) Vodovi infrastrukture u pravilu se polažu u površine javne namjene. Iznimno, mogu se polagati i na ostalim površinama uz osigurani pristup.

(3) Ostale površine iz prethodnog stavka su:

- u građevinskim područjima-neizgrađene površine između regulacijske linije i građevinskog pravca,
- izvan građevinskog područja-neizgrađene površine.

- (4) Postojeće prometne i infrastrukturne građevine, koje se u ovome Planu uklanjaju ili zamjenjuju novima, mogu se održavati i rekonstruirati na postojećoj trasi do izgradnje nove mreže.
- (5) Lokacija novih građevina prometa i infrastrukture koje su u ovome Planu prikazane simbolom su orijentacijske, a detaljnije se utvrđuju na temelju projekta.
- (6) Za linearne infrastrukturne građevine (osim cesta) ne formiraju se građevne čestice nego se iste vode po postojećim česticama osim za pojedinačne građevine na trasi, kada je zbog funkcioniranja građevine potrebno formirati građevnu česticu.
- (7) Cesta i druga prometna površina može se graditi na više građevnih čestica.
- (8) Prostor za postojeće prometne i infrastrukturne građevine je utvrđen stvarnom parcelom i pojasom primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima. Sve postojeće građevine, bilo da se zadržavaju ili uklanjaju, mogu se rekonstruirati pri čemu su moguće izmjene trase u cilju poboljšanja funkcioniranja građevine.

1.4.3. Ribnjak

Članak 33.

- (1) Ribnjakom se smatraju bazeni i ostale vodne površine za uzgoj akvakulture.
- (2) Izgradnja novih ribnjaka izvan građevinskih područja moguća je samo na zemljištu katastarskih kultura: močvara, trstik, neplodno tlo te u napuštenim koritima i rukavcima rijeka i vodotoka, napuštenim gliništima te na ostalom poljoprivrednom tlu označenom na kartografskom prikazu broj 1. kao ostalo zemljište namijenjeno poljoprivredi i ostalo zemljište. Iznimno, izgradnja ribnjaka moguća je i na vrijednom obradivom tlu ako se radi o izgradnji u sklopu gospodarskog kompleksa.
- (3) Minimalna površina ribnjaka za uzgoj mlađi je 3 ha, a za uzgoj konzumne ribe je 5 ha. Ova površina mora se koristiti isključivo za potrebe uzgoja ribe. Ribnjaci koji se grade u sklopu gospodarskog kompleksa za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje mogu biti i manje površine.
- (4) Udaljenosti ribnjaka od susjednih katastarskih čestica mora biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog zemljišta, ali ne manja od 5 m.
- (5) Uz ribnjake je moguće graditi građevine za potrebe uzgoja ribe na način da se njihova građevinska (bruto) površina dimenzionira sa 12 m² građevine na 1 ha vodne površine ribnjaka.
- (6) U građevine za potrebe uzgoja ribe moraju se smjestiti sve namjene potrebne za funkcioniranje ribnjaka. Ove građevine moraju biti minimalno udaljene 3 m od svih međa katastarske čestice i minimalno 5 m od ruba ribnjaka.
- (7) Dozvoljena etažnost tih građevina je prizemlje i potkrovlje. Izgradnja podruma se ne dozvoljava.

1.4.4. Manje vjerske građevine i spomen obilježja

Članak 34.

- (1) U javnom prostoru naselja moraju se zadržati sve građevine male sakralne arhitekture (kapelice, poklonci, raspela) u izvornom obliku. Iznimno, ako to zahtijeva rekonstrukcija prometnica, mogu se izmjestiti u neposrednu blizinu postojeće lokacije.
- (2) Izvan granica građevinskog područja, na prostorima primjerenim za tu namjenu, mogu se graditi manje vjerske građevine kao križevi, poklonici, kapelice i sl., te spomen obilježja, najveće bruto razvijene površine do 30,0 m².

1.4.5. Obnovljivi izvori energije

Članak 35.

- (1) Na prostoru Općine Bilje se omogućava gradnja postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije (sunčeva energija, toplina okoliša, toplina zemlje, biomasa koja ne uključuje ogrjevno drvo, prirodna snaga vodotoka bez hidroloških zahvata i sl. u svemu prema posebnom propisu).
- (2) Ukoliko se iskaže interes za takvu gradnju, potrebno je provesti odgovarajuće postupke propisane posebnim propisom, zadovoljiti kriterije zaštite prostora i okoliša te ekonomske

isplativosti.

(3) U sklopu gospodarskog kompleksa ili uz građevine za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje moguća je gradnja postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore.

(4) Sunčane elektrane mogu se graditi:

- u građevinskim područjima naselja

1. na postojeće građevine kao što su krovovi i/ili na pročelja građevina i/ili na konstrukciju iznad parkirališnih površina na pripadajućim građevinskim česticama uz obvezu korištenja antirefleksivnog sloja na solarnim panelima

2. kao prateća namjena na građevinskim česticama drugih namjena u funkciji tih građevina prema uvjetima gradnje za osnovnu namjenu

3. na površinama gospodarske namjene kao osnovna i/ili prateća namjena

4. u gospodarskim zonama pod uvjetom da udaljenost od regulacijske linije iznosi minimalno 5,0 m, a od dvorišnih međa iznosi minimalno 1,0 m, a minimalna površina ozelenjenih površina građevne čestice iznosi 20% površine građevne čestice.

- u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarske namjene

1. na površinama gospodarske namjene kao osnovna i/ili prateća namjena

2. ako se grade kao građevine osnovne namjene na zasebnoj građevnoj čestici moraju biti udaljene najmanje 5,0 m od ruba susjedne građevne čestice

3. minimalna površina ozelenjenih površina građevne čestice iznosi 20% površine građevne čestice

4. kao prateća namjena na građevinskim česticama drugih namjena u funkciji tih građevina prema uvjetima gradnje za osnovnu namjenu

- u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja drugih namjena

- na ostalim površinama u skladu sa Zakonom.

(5) Sunčane elektrane nije moguće planirati na područjima zaštićenim i predloženim za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, te krajobraznim vrijednostima prepoznatih planom; također ne treba ih planirati na područjima ugroženih i rijetkih stanišnih tipova te područjima ekološke mreže ukoliko su ciljevi očuvanja ugroženi i rijetki tipove staništa odnosno staništa neophodna za opstanak ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.

(6) Agrosunčane elektrane mogu se graditi izvan građevinskih područja u skladu sa Zakonom.

- Uspostavom agrosunčanih elektrana nije dozvoljeno promijeniti namjenu površina iz poljoprivredne u neku drugu, ali je omogućeno uz zatečene kulture i građevine (farme, staklenike, plastenike) graditi građevine koje čine agrosunčanu elektranu u tehnološkom smislu.

(7) Bioelektrane se mogu graditi:

- u građevinskim područjima naselja na površinama na kojima je određena gospodarska namjena

- u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarske namjene

- izvan građevinskih područja u sklopu poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne poljoprivredne proizvodnje.

(8) Geotermalne elektrane se mogu graditi:

- na površinama eksploatacijskih polja geotermalne vode u energetske svrhe u skladu s posebnim propisima.

(9) Zajednički uvjeti gradnje bioelektrana i geotermalnih elektrana su:

- Koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice iznosi najviše 0,6. - Koeficijent iskorištenosti (kis) građevne čestice iznosi najviše 2,4

- Minimalna udaljenost građevina od međa građevne čestice iznosi 1/2 visine pročelja ($H/2$) u svakoj njegovoj točki, ali ne manja od 3 m

- Građevna čestica treba biti ozelenjena te krajobrazno i hortikulturno uređena najmanje 20% svoje površine, naročito prema granicama sa susjednim građevnim česticama i prometnim površinama.

1.4.6. Gospodarenje otpadom

Članak 36.

- (1) Planom gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije se na području Općine Bilje planira izgradnja reciklažnih otoka, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta građevinskog otpada, postavljanje rashladnog kontejnera za otpad životinjskog porijekla.
- (2) Reciklažni otoci se opremaju u skladu s planom gospodarenja otpadom. Reciklažni otoci se mogu graditi/postavljati unutar površina javne namjene ili na zasebnoj građevnoj čestici.
- (3) Reciklažni otoci smješteni unutar uličnog profila ne smiju biti smješteni unutar polja preglednosti raskrižja.
- (4) Mini reciklažno dvorište i reciklažno dvorište građevnog otpada smještaju se unutar građevinskih područja naselja gospodarske namjene i/ili izdvojenih građevinskih područja izvan naselja gospodarske namjene.
- (5) Rashladni kontejner za otpad životinjskog porijekla postavlja se unutar mini reciklažnog dvorišta ili na neku drugu odgovarajuću lokaciju, osim na površine javne namjene.
- (6) U slučaju smještaja rashladnog kontejnera izvan reciklažnih dvorišta na ostalim površinama, nužno je osigurati mogućnost priključka na infrastrukturne sustave, te manipulativne površine za pristup vozila za postavljanje i pražnjenje rashladnih kontejnera.
- (7) Unutar građevinskih područja naselja dozvoljena je gradnja građevina u sustavu gospodarenja otpadom prema uvjetima iz ovog Plana, osim građevina za trajno odlaganje otpada bilo koje vrste, kao i građevine za skladištenje otpada na vrijeme preko 6 mjeseci, prema posebnom propisu.
- (8) Na području izdvojenog građevinskog područja izvan naselja gospodarske zone "Sjever Bilje" planira se izgradnja reciklažnog dvorišta građevnog otpada. Minimalna potrebna površina građevne čestice iznosi 1500 m². Pristup RDGO mora biti minimalne širine 3,5 m s čvrstim gornjim slojem (asfalt, beton i sl.). Oborinske vode s platoa za prihvat građevnog otpada moraju se prije upuštanja u okoliš pročistiti. RDGO mora biti ograđeno.
- (9) Divlja odlagališta na području Općine su sanirana.

1.4.7. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Članak 37.

- (1) Na području Općine utvrđena su sljedeća oštećena ili ugrožena područja:
  - vodotoci III, IV kategorije (rijeke Drava i Dunav, Stara Drava i jezero Sakadaš),
- (2) Za sanaciju oštećenih ili ugroženih područja potrebno je provesti sljedeće mjere:
  - detaljnim hidrogeološkim analizama nužno je na razini Županije i Općine definirati sve važne vodonosnike pitke vode,
  - vodonosnike i izvorišta voda treba zaštititi od mogućih zagađivanja. Stoga je oko svih izvorišta voda (postojećih i planiranih) nužno utvrđivanje zona sanitarne zaštite. Režim korištenja prostora za postojeće izvorište mora se usuglasiti s novim Pravilnikom, dok se za nova izvorišta takva odluka mora donijeti. Režim mora biti takav da daje maksimalno moguću zaštitu vodonosnim slojevima,
  - utvrditi potencijalne zagađivače kao i način prethodnog čišćenja, odnosno načine zbrinjavanja njihovog otpada,
  - u naseljima Općine nužno je zbrinjavanje te rješavanje problematike odvodnje otpadnih, sanitarnih i oborinskih voda. Prvenstveno pri tome treba dati naselju Bilje koje je u široj zoni sanitarne zaštite te naseljima sljeva Parka prirode "Kopački rit",
  - nakon izgradnje sustava za odvođenje ili ako je to moguće istovremeno s njegovom izgradnjom, u naseljima gdje uređaj ne postoji, nužna je izgradnja za čišćenje otpadnih voda. Pored toga potrebna je kontrola i sprječavanje prekomjerne upotrebe zaštitnih sredstava u

poljoprivrednoj proizvodnji,

- otpadne vode industrijskih pogona i poljoprivrednih farmi čija odvodnja i pročišćavanje nisu riješeni u okviru postojećih sustava moraju se riješiti vlastitim sustavima i uređajima za prethodno čišćenje u skladu s uvjetima zaštite okoliša, mogućnostima recipijenta i prema postojećim propisima,

- kako se vodonosnici dugoročno i strateški gledano smatraju područjem potencijalnih rezervi podzemnih voda, nove namjene i sadržaje na tom području potrebno je utvrđivati uz posebnu pozornost i mjere zaštite,

- opasne i štetne tvari zabranjeno je ispuštati ili unositi u vodu ili odlagati na području gdje postoji mogućnost zagađivanja voda,

(3) Potrebno je izraditi Program mjerenja kakvoće zraka i uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka, sukladno posebnom propisu.

(4) Za područje Općine potrebno je izraditi kartu buke, sukladno posebnom propisu.

(5) U slučaju da se kartom buke utvrde područja buke većeg intenziteta od dozvoljenog posebnim propisom, potrebno je provesti mjere zaštite od buke, sukladno uvjetima i obilježjima područja (zelenilom, ogradama i sl.).

(6) Ostale mjere zaštite okoliša provodit će se sukladno posebnim propisima te uvjetima i mjerama utvrđenim u ovome Planu i to:

- Zaštita tla

1. provođenjem ovoga Plana sukladno kartografskom prikazu br. 1.1 Namjena prostora, odnosno gradnjom unutar utvrđenih građevinskih područja,

2. gradnjom izvan građevinskih područja i načinom vođenja infrastrukture, sukladno ovim Odredbama,

3. nedozvoljavanjem prenamjene najvrjednijeg (obradivog) poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno zemljište iz bilo kojeg razloga, a zapuštene poljoprivredne površine potrebno je privesti poljoprivrednoj namjeni ili ih treba pošumiti,

4. definiranjem trasa za infrastrukturne zahvate u prostoru, poljoprivredno tlo se mora maksimalno štiti. Pri tome se mora uvažavati buduća potreba poljoprivrednih tala za navodnjavanje pa infrastrukturni zahvati koji bi mogli ograničiti uporabu racionalnih sustava za navodnjavanje moraju uskladiti svoju trasu sa sustavima za navodnjavanje,

5. zaštitom od poplavnih i drugih suvišnih voda ugroženih poljoprivrednih površina, a osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta, a trend smanjenja poljoprivrednih površina uzrokovan širenjem naselja, izgradnjom prometnica i ostale infrastrukture mora se zaustaviti,

6. poticanjem s razine Općine razvoja službe mjerenja stanja zagađenosti tala,

7. zbrinjavanjem otpada na način utvrđen u ovim odredbama.

8. smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva te ostalih preparata na primjerenu razinu

- Zaštita voda

1. mjerama zaštite vodonosnika i izvorišta i uvjetima odvodnje otpadnih voda, utvrđenim ovim Odredbama,

2. smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva i ostalih preparata, a u zonama sanitarne zaštite i njihovim potpunim ukidanjem, ako je to utvrđeno Odlukom o zaštiti izvorišta.

- Zaštita zraka i zaštita od buke

1. uvjetima gradnje u građevinskom području naselja, uvjetima utvrđenim za gradnju građevina PPUT djelatnosti, te uvjetima gradnje poljoprivrednih građevina za uzgoj životinja, sukladno ovim Odredbama,

2. gradnjom obilaznica ili novih cesta kojima se tranzit izmješta iz naselja. Planiranom korekcijom državne ceste D7 (zapadna zaobilaznica Osijeka) tranzitni promet izmjestiti će se izvan prostora Općine,

- Zaštita šuma

1. provođenjem ovoga Plana sukladno kartografskom prikazu br. 1.1 Namjena prostora,
2. gradnjom elektroenergetskih građevina sukladno ovim Odredbama.

- Zaštita životinja

1. planiranjem i provođenjem mjera zaštite životinja prilikom gradnje novih prometnica (ograde, prolazi za životinje) i dalekovoda (zaštita ptica) na dionicama na kojima se takva potreba utvrdi u Studiji o utjecaju na okoliš.

1.4.8. Mjere zaštite od ratnih opasnosti i elementarnih nepogoda

Članak 38.

- (1) Za naselje Bilje utvrđuje se 4 stupanj ugroženosti, sukladno posebnom propisu.
- (2) Zaštita stanovništva u naselju rješava se gradnjom zaklona.
- (3) Zone ugroženosti u kojima se grade zakloni utvrdit će Općina
- (4) Zakloni se grade sukladno uvjetima utvrđenim posebnim propisom.
- (5) Zaklonom ovih odredbi smatra se djelomično zatvoren prostor koji je izgrađen ili prilagođen tako da svojim funkcionalnim rješenjem, konstrukcijom i oblikom daje ograničenu zaštitu od ratnih djelovanja.
- (6) Zaklon se može graditi kao samostalni zaklon izvan građevina (rovovi i jame) i u građevinama, u prikladnim prostorijama.
- (7) Zakloni izvan građevina moraju se izgraditi izvan dometa ruševina susjednih građevina. Položaj zaklona izvan građevina treba odrediti na slobodnim površinama, izvan trasa podzemnih instalacija.
- (8) Kod određivanja širine uličnih profila voditi računa o položaju i visini građevina koje su izgrađene ili se planiraju graditi na građevnim česticama uz ulicu, te osigurati profile koji omogućavaju evakuaciju ljudi i dobara u slučaju rušenja građevina, sukladno posebnom propisu.
- (9) Na području Općine utvrđeno je poplavno područje na prostoru Parka prirode "Kopački rit" i to istočno od obrambenih nasipa.
- (10) Na poplavnom području nije dozvoljena gradnja građevina koje se mogu graditi van građevinskog područja, izuzev vodnogospodarskih građevina, građevina u funkciji Parka prirode i vodova infrastrukture, pod uvjetima koje će utvrditi ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo.
- (11) Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.
- (12) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina, kao i gašenja požara na građevinama, građevine moraju imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu. Vatrogasni pristup mora se osigurati s javne površine ili preko vlastite građevne čestice.
- (13) Iznimno, vatrogasni pristup se može osigurati i preko susjednih parcela uz uknjižbu prava služnosti prolaza.
- (14) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu. Vatrogasni prilaz mora se osigurati s javne površine, preko vlastite građevne čestice ili preko susjedne građevne čestice, ako je uknjiženo pravo prolaza.
- (15) Prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbne mreže mora se predvidjeti hidrantska mreža.

1.4.9. Eksploatacija mineralnih sirovina

Članak 39.

- (1) Na području Općine eksploatira se pijesak iz korita rijeke Drave kao obnovljivog ležišta.
- (2) U sklopu eksploatacijskog polja dozvoljena je gradnja građevina u funkciji eksploatacije. U sklopu istražnog polja dozvoljena je gradnja građevina u funkciji istraživanja mineralnih sirovina.

(3) Eksploatacijsko polje se tijekom eksploatacije i nakon zatvaranja mora sanirati sukladno postupku sanacije utvrđenom u Studiji o utjecaju na okoliš ili na temelju rudarsko-geološke osnove. Konačna namjena eksploatacijskih polja na lokacijama istražnih polja, utvrdit će se Studijom utjecaja na okoliš ili geološko-rudarskom osnovom, uz suglasnost Općine.

1.4.10. Mreža javnih i društvenih djelatnosti

Članak 40.

(1) Planirana mreža javnih i društvenih djelatnosti sadrži osnovne sadržaje koji moraju biti zastupljeni u središnjim naseljima, a moguće ju je proširivati bez ograničenja.

(2) U naseljima na području Općine moraju se za potrebe javnih i društvenih djelatnosti, osigurati prostori za sljedeće sadržaje:

- Bilje: Općinska uprava, dječji vrtić, osnovna škola, zdravstvena stanica, ljekarna, veterinarska ambulanta, dom kulture;
- Lug: osnovna škola, dječji vrtić, zdravstvena stanica, ljekarna, veterinarska ambulanta, dom kulture;
- Kopačevo i Vardarac: područna škola, dječji vrtić, ljekarna, veterinarska ambulanta, dom kulture;
- ostala naselja: dom kulture.

(3) Za vjerske građevine, udruge i sl. prostor će se osigurati sukladno potrebama.

(4) Za potrebe društvenih djelatnosti koristit će se postojeće građevine ili graditi nove u građevinskim područjima naselja, sukladno uvjetima utvrđenim u ovim odredbama.

1.4.11. Postupanje s građevinama izgrađenim suprotno uvjetima utvrđenim u ovome planu

Članak 41.

(1) Postojeće legalno izgrađene građevine, koje su izgrađene protivno uvjetima gradnje utvrđenim u ovome Planu mogu se rekonstruirati, te dograđivati i nadograđivati sukladno ovim odredbama.

(2) Prilikom rekonstrukcije radovi na građevini iz prethodnog stavka moraju biti usklađeni s uvjetima gradnje utvrđenim u ovome Planu, ako je moguće s obzirom na položaj građevine.

(3) Ako je postojeći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (kig) veći od dozvoljenog, isti se prilikom gradnje novih građevina na toj čestici može zadržati.

(4) Pod rekonstrukcijom u svrhu neophodnog poboljšanja uvjeta života i rada podrazumijevaju se:

- sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstrukcijskih i drugih dijelova građevine u postojećim gabaritima,
- dogradnja sanitarnog prostora (WC, kupaonica) s predprostorom uz postojeću stambenu građevinu koja nema sanitarne prostorije, max. bruto izgrađene površine 10,0 m²,
- preinake unutrašnjeg prostora, bez povećanja gabarita građevine,
- izmjene ravnih krovova u kose bez mogućnosti nadogradnje nadozida, isključivo radi sanacije ravnog krova, uz mogućnost korištenja potkrovlja sukladno osnovnoj namjeni građevine odnosno namjeni utvrđenoj ovim Planom,
- adaptacija postojećeg tavanog prostora u korisni prostor, u postojećim gabaritima za namjene sukladne osnovnoj namjeni, odnosno namjeni utvrđenoj ovim Planom,
- ugradnja ili rekonstrukcija instalacija,
- gradnja ili rekonstrukcija komunalnih priključaka,
- uređenje građevne čestice postojeće građevine (sanacija i izgradnja ograda i potpornih zidova i prominentih površina).

2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

2.1. Prometni sustav

2.1.1. Cestovni promet

Članak 42.

- (1) Kategorija prometnica utvrđena je na temelju Odluke nadležnog Ministarstva.
- (2) Kategorija svih prometnica na području Općine može se mijenjati sukladno izmjenama Odluke nadležnog Ministarstva bez promjene ovoga Plana. Od dana stupanja na snagu Odluke, na tu prometnicu i okolni prostor primjenjuju se uvjeti gradnje utvrđeni ostalim odredbama ove Odluke, sukladno novoj kategoriji prometnice.
- (3) U slučaju da postojeća prometnica nije naznačena u kartografskim prikazima, uvjeti se odnose na postojeću trasu.
- (4) Ulični koridor u naselju je prostor između regulacijskih linija, koji je namijenjen gradnji kolnika, parkirališta, kolno-pješačkih prilaza građevinskoj parceli, prometnih površina pješačkog, biciklističkog i javnog prometa, te vođenja svih vrsta infrastrukturnih vodova, uključujući i odvodni sustav oborinske odvodnje, uređenju zelenih površina, postavljanju urbane opreme i sl.
- (5) Svi ulični koridori u građevinskom području na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica, ili su uvjet za formiranje građevnih čestica, moraju biti povezani u jedinstveni prometni sustav.
- (6) Postojeća dionica županijske ceste Ž 4046 od Malog Sakadaša do Podunavlja može se pretvoriti u internu cestu za potrebe Parka prirode "Kopački rit", tek nakon izgradnje i puštanja u promet planirane dionice ceste Podunavlje-Vardarac-Kopačevo.
- (7) Za nove ulične koridore u građevinskim područjima naselja potrebno je osigurati širinu:
  - 25,0 m za ulični koridor kojim prolazi državna cesta,
  - 20,0 m za ulični koridor kojim prolazi županijska cesta,
  - 18,0 m za ulični koridor kojim prolazi lokalna cesta,
  - 18,0 m za ulične koridore kojima prolaze ostale ceste čija je dužine preko 150,0 m.
- (8) U slučaju da se zbog postojećih građevina, prirodnih ili drugih specifičnih prostornih ograničenja ne može osigurati preporučena širina uličnog koridora, za nove ulične koridore čija je dužina preko 150,0 m mogu se utvrditi i manje širine, ali ne manje od sljedećih:
  - državna cesta 20,0 m (otvoreni sustav oborinske odvodnje) 18,0 m (zatvoreni sustav oborinske odvodnje),
  - županijska cesta 18,0 m (otvoreni sustav oborinske odvodnje) 14,0 m (zatvoreni sustav oborinske odvodnje),
  - lokalna cesta 18,0 m (otvoreni sustav oborinske odvodnje) 14,0 m (zatvoreni sustav oborinske odvodnje),
  - ostale ceste 16,0 m (otvoreni sustav oborinske odvodnje) 12,0 m (za dvosmjernan promet uz zatvoreni sustav oborinske odvodnje).
- (9) Za nove ulične koridore čija dužina je manja od 150,0 m, širina uličnog koridora ne može biti manja od:
  - za dvosmjerni promet 12,0 m (otvoreni sustav oborinske odvodnje) 10,0 m (zatvoreni sustav oborinske odvodnje),
  - za jednosmjerni promet 10,0 m (otvoreni sustav oborinske odvodnje) 8,0 m (zatvoreni sustav oborinske odvodnje).
- (10) Ulice dužine manje od 150,0 m mogu biti i slijepe.
- (11) Širine novih uličnih koridora ne odnose se na postojeće ulične koridore, koji se nalaze u izgrađenom području, a širine novih uličnih koridora za ostale ceste ne odnose se na dio građevinskog područja naselja s posebnim uvjetima korištenja. Izgrađeno područje iz prethodne rečenice je izgrađeno građevinsko područje i neizgrađeno ali uređeno građevinsko područje označeno na kartografskim prikazima građevinskih područja.
- (12) Udaljenost građevina od osi razvrstanih prometnica mora biti min.:
  - kod državnih cesta 12,5 m,

- kod županijskih cesta 10,0 m,
- kod lokalnih cesta 9,0 m,
- ostale javne ceste i putevi 5,0 m.

(13) Udaljenost građevina koje se mogu graditi izvan građevinskog područja mora biti min. 10,0 m od osi postojeće pristupne ceste ili puta.

(14) Sve ceste namijenjene javnom prometu na području Općine moraju biti opremljene horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, prema Hrvatskim normama.

(15) Sve prometne površine trebaju biti izvedene sukladno posebnom propisu o sprječavanju stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera, tako da na njima nema zapreke za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

(16) Nije dozvoljena gradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koje zatvaraju vidno polje vozača i time ugrožavaju promet. Određivanje polja preglednosti utvrđuje se na temelju posebnog propisa za javne ceste.

(17) Na kartografskom prikazu 2.1.1. Cestovni promet, orijentacijski su prikazane parkirališne površine uz planirane ulaze u Park prirode „Kopački rit“ koji se nalaze izvan i unutar PPPPO.

(18) Na ulazima se osigurava sljedeći minimalni broj parkirališnih mjesta:

- ulaz "Mali Sakadaš": 80 osobnih automobila, 12 autobusa, 1 vozilo za skupinu posjetitelja, 5 zaprežnih kola i 100 bicikala
- ulaz: "Podravlje": 50 osobnih automobila, 50 bicikala
- ulaz "Podunavlje": 30 osobnih automobila
- ulaz "Kozjak": 50 osobnih automobila, 3 autobusa, 2 zaprežna kola, 50 bicikala
- ulaz "Grabovac": 50 osobnih automobila, 30 bicikala

(19) Postojeća županijska cesta na dionici od Kopačeva-Podunavlja može se razvrstati u internu cestu Parka prirode "Kopački rit" tek nakon izgradnje zamjenske ceste oko ribnjaka (Kopačevo-Vardarac-Podunavlje).

(20) U naseljima je potrebno razvijati mrežu biciklističkog prometa u okviru koje su značajnije trase:

- granica s Republikom Mađarskom-Draž-Kneževi Vinogradi-Kozjak-Bilje-Osijek,
- duž obala Drave i Stare Drave.

(21) Uvjeti gradnje biciklističkih staza utvrđeni su posebnim propisom.

(22) Osim trasa biciklističkih staza prikazanih na kartografskom prikazu mogu se graditi i druge trase biciklističkih staza prema programima i projektima izgradnje biciklističkih staza na području Županije ili Općine.

(23) Izvan granica građevinskog područja mogu se graditi stajališta, benzinske postaje, parkirališta i druge građevine u funkciji prometa.

(24) Benzinske postaje mogu se graditi u pojasu dubine max. 150,0 m od osi postojeće javne ceste, sukladno posebnom propisu.

(25) Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice benzinske postaje može biti 0,5.

(26) Na građevnoj čestici benzinske postaje mogu se graditi prateći sadržaji (prostorije za boravak djelatnika, uredi, infrastruktura, parkirališta, manipulativne površine i sl.).

(27) Kod postojećih cesta dodatni sadržaji koji se mogu graditi na građevnoj čestici benzinske postaje su ugostiteljski, trgovački i servisni, a koeficijent izgrađenosti građevne čestice tim sadržajima ne može biti veći od 0,25. Ugostiteljski sadržaj za smještaj može biti isključivo tipa motel.

2.1.1.1. Zaštitni prostor

Članak 43.

(1) Širina zaštitnog prostora (pojasa) ceste naznačena u Planu je orijentacijska, a točna širina za svaku katastarsku česticu dobit će se na način da se od ruba zemljišnog pojasa ceste odmjeri širina zaštitnog prostora (pojasa) ceste, i to za županijske ceste 15,0 m i lokalne ceste 10,0 m.

(2) Unutar zaštitnog prostora (pojasa) omogućena je gradnja, ako se za građenje objekata i instalacija unutar zaštitnog prostora (pojasa) javne ceste izdaje lokacijska dozvola, odnosno drugi akt kojim se provode dokumenti prostornog uređenja sukladno posebnom propisu, prethodno se moraju zatražiti uvjeti županijske uprave za ceste ako se radi o županijskoj i lokalnoj cesti.

2.1.1.2. Planski koridori

Članak 44.

(1) Trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina za planirane županijske ceste iznosi 100,0 m.

(2) Širina planskih koridora za trase novih infrastrukturnih građevina utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.

(3) Širine planskih koridora manje su od širine određene u stavku 1. ovog članka na područjima u kojima postoje nedvojbene rubne linije koje se ne mogu prelaziti (građevinsko područje) i određene su na kartografskom prikazu 2.1.1. Cestovni promet.

(4) Širina planskog koridora iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuju se unutar građevinskih područja, a planski koridori određuju se na sljedeći način:

- sukladno kartografskom prikazu 2.1.1. Cestovni promet

(5) U planskim koridorima planiranih prometnica i infrastrukture ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

(6) Na prostoru određenom za planske koridore i lokacije prometnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje planiranja i gradnje stambenih i gospodarskih građevina koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

2.1.2. Željeznički promet

Članak 45.

(1) U ovome Planu planira se rekonstrukcija i modernizacija željezničke pruge od značaja za međunarodni promet M301.

(2) Na križanju željezničke pruge i ceste ili puta obvezno je osigurati kolni prijelaz, sukladno posebnom propisu.

2.1.2.1. Zaštitni pružni prostor

Članak 46.

(1) Zaštitni pružni prostor (pojas) je pojas koji čini zemljište s obje strane željezničke pruge odnosno kolosijeka, na udaljenosti od 100 m mjereno vodoravno od osi krajnjega kolosijeka sa svake strane, kao i pripadajući zračni prostor. Unutar zaštitnog pružnog prostora (pojasa) u postupcima izdavanja akata za provedbu dokumenata prostornog uređenja odnosno odobravanja građenja po posebnom propisu potrebno je ishoditi suglasnosti i posebne uvjete nadležnog javnopravnog tijela - upravitelja željezničke infrastrukture.

2.1.3. Pomorski promet

Članak 47.

(1) Nije primjenjivo.

2.1.4. Promet unutarnjim vodama

Članak 48.

(1) Na kartografskom prikazu 2.1.4. Promet unutarnjim vodama označeni su plovni putovi sukladno posebnom propisu:

- plovni put Dunavom kao VI.c klasa
- plovni put Dravom kao IV. klasa

- (2) Plovni put na rijeci Dravi planira se do 22 rkm u konačnici urediti u IV međunarodnu klasu.
- (3) Na prostoru riječnog otoka i dijela starog korita rijeke Drave planira se proširenje lučkog područja luke Osijek-Nemetin.
- (4) U okviru lučkog područja utvrđene su lokacije dva sidrišta. Obuhvat lučkog područja i sidrišta definiran je posebnim propisom.
- (5) Izgradnja i uređenje lučkog područja definirat će se projektnom dokumentacijom.
- (6) Na Dunavu se u prostoru uz Kopački rit planira urediti dva privezišta za turističke brodove. Točne lokacije definirat će se temeljem projektne dokumentacije, a uvjete uređenja i opremanja lokacije mora definirati Javna ustanova Park prirode "Kopački rit", uz suglasnost Hrvatskih voda i nadležne Uprave unutarnje plovidbe.
- (7) Na lokaciji Stara Drava moguće je izgraditi i urediti privezišta za čamce na vesla ili s ekomotorima, u skladu s uvjetima nadležne Uprave unutarnje plovidbe (Kapetanije).

2.1.5. Zračni promet

Članak 49.

- (1) Nije primjenjivo.

2.2. Komunikacijski sustav

2.2.1. Elektronička komunikacijska mreža

Članak 50.

- (1) Razvoj elektroničke komunikacijske mreže obuhvaća građenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme neophodne za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga.
- (2) Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema može se graditi unutar i izvan građevinskih područja.
- (3) Pri izgradnji elektroničkih komunikacijskih vodova izvan građevinskih područja potrebno je koristiti postojeće infrastrukturne koridore radi objedinjavanja istih u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprječavanja neopravdanog zauzimanja novih površina.
- (4) Pri izgradnji elektroničkih komunikacijskih vodova unutar građevinskih područja iste u pravilu graditi unutar na temelju posebnih propisa.
- (5) U okviru površina javne namjene moguće je postavljanje svjetlovodnih razdjelnih kabineta (ormara) za na stup ili s postoljem, za smještaj pasivne opreme.
- (6) Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema prema načinu postavljanja dijeli se na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat) i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu sa samostojećim antenskim stupovima.
- (7) Samostojeći antenski stupovi za postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme po konstrukciji izvode se kao štapni visine do 30m ili kao rešetkasti antenski stupovi.
- (8) Raspored elektroničke komunikacijske infrastrukture prikazan je na kartografskom prikazu broj 2.2. Komunikacijski sustav na sljedeći način:

- postojeći antenski stupovi (bazna stanica), simbolom na lokaciji,
- zonom elektroničke komunikacijske infrastrukture

- (9) Unutar zone elektroničke komunikacijske infrastrukture uvjetuje se gradnja samo jednog novog rešetkastog antenskog stupa takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, a prema projektu koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Iznimno, u izdvojenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke namjene, nije dozvoljena izgradnja rešetkastih antenskih stupova već samo štapnih stupova visine do 30 m.
- (10) Ukoliko je unutar zone elektroničke komunikacijske infrastrukture već izgrađen rešetkasti antenski stup/stupovi, tada je moguća izgradnja još samo jednog dodatnog zajedničkog rešetkastog antenskog stupa za ostale operatore/operatora.

(11) Pristupni put za samostojeći antenski stup koji se gradi izvan granica građevinskog područja ne smije se asfaltirati.

(12) U postupku izdavanja provedbenih akata za izgradnju samostojećeg antenskog stupa obavezno je pribaviti posebne uvjete zaštite prirode i zaštite kulturnih dobara, bez obzira na lokaciju.

(13) Nije dozvoljeno postavljanje samostojećih antenskih stupova unutar zaštitnog pojasa postojećih kao niti unutar koridora planiranih državnih cesta, željeznica i trasa dalekovoda naponskog nivoa 110 KV i više.

(14) Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture (antenski prihvati) i povezane opreme na postojećim građevinama u suglasju s ishođenim posebnim uvjetima pravnih osoba s javnim ovlastima po posebnim propisima.

(15) U cilju zaštite i očuvanja prostora te sprječavanju nepotrebnog zauzimanja novih prostora obavezno je već pri planiranju usklađivanje s istim ili srodnim djelatnostima radi zajedničkog korištenja prostora i dijela građevina.

2.2.1.1. Planski koridori

Članak 51.

(1) trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:

- za planirane vodove elektroničkih komunikacija 500 m

(2) Širina planskih koridora za trase novih infrastrukturnih građevina utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.

(3) Širine planskih koridora manje su od širina određenih u stavku 1. ovog članka ovim odredbama na područjima u kojima postoje nedvojbene rubne linije koje se ne mogu prelaziti (građevinska područja) i određene su na kartografskom prikazu 2.2.1. Elektronička komunikacijska mreža.

(4) Širine planskih koridora iz stavka 1. ovog članka ovih odredbi ne primjenjuju se unutar građevinskih područja, a planski koridori određuju se na sljedeći način:

- sukladno kartografskom prikazu 2.2.1. Elektronička komunikacijska mreža

- za linijske infrastrukturne sustave iz područja elektroničkih komunikacija, čiji planski koridor nije prikazan na kartografskim prikazima, infrastrukturni sustavi u načelu se smještaju unutar prometnih površina, a iznimno, radi ograničenja u prostoru, tehničkih i sigurnosnih uvjeta, izgradnja novih vodova, održavanje ili proširenje postojećih vodova može se izvoditi i izvan prometnih površina sukladno projektnoj dokumentaciji, uvjetima javnopravnih tijela i posebnim propisima.

(5) U planskim koridorima planiranih prometnica i infrastrukture, ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

(6) Na prostoru određenom za planske koridore i lokacije prometnih i drugih infrastrukturnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje planiranja i gradnje stambenih i gospodarskih građevina koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

2.2.2. Sustav veza, odašiljača i radara

Članak 52.

(1) Preko dijela područja Općine Bilje prolaze koridori RR veze i koridori mikrovalnih veza. U zonama koridora RR veze nije dozvoljena izgradnja građevina tolike visine da prekinu navedene koridore.

2.3. Energetski sustav

2.3.1. Nafta i plin

Članak 53.

- (1) Postojeća građevina za transport nafte i plina s pripadajućim objektima, postrojenjima i uređajima je magistralni visokotlačni plinovod Beliše-Osijek DN 400/50.
- (2) Trase planiranih i postojećih plinovoda prikazane su na kartografskom prikazu.
- (3) Planirani i postojeći plinovodi na području Općine su vodovi distribucijskog plinoopskrbnog sustava.
- (4) U ovom Planu planira se plinoopskrba svih naselja stalnog stanovanja na području Općine, osim naselja Podunavlje i Tikveš.
- (5) Na kartografskom prikazu, prikazani su važniji glavni distribucijski plinovodi. Njihova trasa unutar građevinskih područja naselja je orijentacijska.
- (6) Moguće je priključenje objekata i/ili naselja na distribucijsku mrežu iako na grafičkom prikazu nije vidljiv način ili mjesto priključka. U tom slučaju priključak je putem lokalnog plinovoda, a na temelju projektiranih trasa.
- (7) Distribucijske reduksijske stanice i kućne reduksijske stanice u građevinskim područjima ne mogu se graditi u uličnom profilu.
- (8) Razvoj distribucijske plinoopskrbne mreže u građevinskim područjima potrebno je usklađivati s razvojem područja na način da se zadovolje sve planirane potrebe za plinom svih korisnika.
- (9) Planirani distribucijski plinovodi će biti srednjetačni i/ili niskotlačni s tlakom plina do 3 bara.
- (10) Distribucijski plinovodi se u građevinskim područjima polažu u pravilu u površinama javne namjene, po potrebi s obje strane ulice.
- (11) Na kartografskom prikazu od plinovoda su prikazani samo važniji, a izgradnja ostalih plinovoda pratiti će proces urbanizacije.

2.3.1.1. Zaštitni prostori

Članak 54.

- (1) Širina zaštitnog prostora magistralnih i međunarodnih naftovoda i plinovoda iznosi 60,0 m (po 30,0 m lijevo i desno od osi cjevovoda). U ovom prostoru je zabranjeno graditi stabilne objekte namijenjene stalnom ili privremenom boravku ljudi, odnosno objekte koji nisu u funkciji proizvodnje nafte i plina.

2.3.1.2. Planski koridori

Članak 55.

- (1) trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:
  - za glavne distribucijske plinovode - 100m
- (2) Širina planskih koridora za trase novih infrastrukturnih građevina utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.
- (3) Širine planskih koridora manje su od širine određene u stavku 1. ovog članka na područjima u kojima postoje nedvojbene rubne linije koje se ne mogu prelaziti (građevinsko područje, šume i zaštićeno područje) i određene su na kartografskom prikazu 2.3.1. Nafta i plin.
- (4) Širina planskog koridora iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuju se unutar građevinskih područja, a planski koridori određuju se na sljedeći način:
  - sukladno kartografskom prikazu 2.3.1. Nafta i plin
  - za linijske infrastrukturne sustave iz područja energetike, čiji planski koridor nije prikazan na kartografskim prikazima, infrastrukturni sustavi u načelu se smještaju unutar prometnih površina, a iznimno, radi ograničenja u prostoru, tehničkih i sigurnosnih uvjeta, izgradnja novih vodova, održavanje ili proširenje postojećih vodova može se izvoditi i izvan prometnih površina sukladno projektnoj dokumentaciji, uvjetima javnopravnih tijela i posebnim propisima.
- (5) U planskim koridorima planiranih prometnica i infrastrukture ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno ovim

odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

(6) Na prostoru određenom za planske koridore i lokacije prometnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje planiranja i gradnje stambenih i gospodarskih građevina koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

2.3.2. Elektroenergetika

Članak 56.

(1) Postojeća elektroenergetska građevina prijenosa električne energije je:

- DV 110 kV Osijek-2 Beli Manastir

(2) Planirana građevina prijenosa električne energije je:

- DV 2x110 kV odvojak od DV 110 kV Osijek 2-Beli Manastir od planirane TS 110/20(10) kV Osijek 5 (ovisi o širenju grada Osijeka na lijevoj obali Drave).

(3) Postojeće građevine distribucije električne energije su:

- DV 35 kV Osijek-Bilje,
- DV 35 kV Bilje-Kneževi Vinogradi,
- KB 2x35 kV Osijek-Bilje.

(4) Postojeća građevina distribucije električne energije je:

- KB 35 kV kojim se zamjenjuje dio nadzemnog voda kabelskim unutar građevinskog područja od TS 35/10(20) kV Bilje do postojećeg nadzemnog DV 35 kV za TS 35/10(20) kV Kneževi Vinogradi.

(5) Razvoj elektroenergetskog sustava na području Općine planira se gradnjom i rekonstrukcijom sljedećih građevina:

- Prijenos

1. objekti Županijskog značaja iz podtočke 1

- Distribucija

1. izgradnja dalekovoda 10(20) kV Bilje-Podunavlje: što uključuje:

- a. izgradnju odvojka za Kopačevo,
- b. izgradnju odvojka za Vardarac.
- c. izgradnja novih kabelskih 10(20) kV dalekovoda u naselju Bilje u skladu s UPU i DPU,

2. izgradnja novih kabelskih 10(20) kV dalekovoda unutar PP "Kopački rit",

3. izgradnja novog nadzemnog 10(20) kV dalekovoda od Grabovca do novog prijemnog punkta u blizini Grabovca,

4. izgradnja novog 10(20) kV kabelskog dalekovoda od Kopačeva do prijemnog punkta "Mali Sakadaš",

5. postupno demontaža nadzemnih dalekovoda koji prelaze preko građevinskih područja i prostora PP "Kopački rit",

6. izgradnja ostalih novih TS 10(20)/0,4 kV i novih 20(10) kV dalekovoda ovisit će o procesu urbanizacije i razvoja gospodarstva, te će o njima ovisiti lokacija TS i trase dalekovoda.

(6) Ostale trafostanice i vodovi rekonstruirat će se i graditi sukladno gospodarskom razvoju i procesu urbanizacije naselja na područje Općine.

(7) Prilikom određivanja trase nadzemnih dalekovoda koji nisu naznačeni u kartografskom prikazu moraju se poštivati sljedeći uvjeti:

- potrebno je voditi računa o bonitetu poljoprivrednog zemljišta te po mogućnosti koristiti područja slabijih bonitetnih klasa,
- prilikom prijelaza preko poljoprivrednog zemljišta trasu treba voditi na način da utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju bude što manji,

- položaj stupova ne smije ograničavati funkcioniranje postojećih i potencijalnih sustava za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta,
- izbjegavati prolaz dalekovoda kroz šume i preko šumskog zemljišta,
- trasu dalekovoda položiti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji mortalitet ptica.

(8) Postojeći nadzemni DV 35 kV i 10(20) kV koji se nalaze u građevinskom području naselja (ili: koji prolaze kroz građevinsko područje i kontaktnu zonu naselja) Bilje, moraju se postupno zamijeniti kabelskim.

(9) Pri utvrđivanju trase kabelskog dalekovoda, novu trasu je obvezno uskladiti s urbanom matricom naselja na način da u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava korištenje zemljišta i gradnju u naselju.

(10) Ne dozvoljava se otvaranje novih prosjeka kroz šume za gradnju 10(20) kV elektroenergetske mreže.

(11) Prostor unutar koridora i ispod nadzemnih dalekovoda može se koristiti za osnovnu namjenu prikazanu na Kartografskom prikazu.

(12) Korištenje zemljišta i gradnja u koridorima elektroenergetskih građevina vrši se sukladno posebnim propisima, uz suglasnost ustanove s javnim ovlastima nadležne za elektroenergetiku.

(13) Distribucijski dalekovodi u građevinskom području moraju se izvoditi podzemnim kabelskim vodovima.

(14) U ovome Planu se predviđa sukcesivna zamjena postojećih nadzemnih distribucijskih vodova kabelskim vodovima.

(15) U građevinskim područjima naselja planira se razvoj niskonaponske 0,4 kV mreže.

(16) Nova niskonaponska 0,4 kV mreža planira se u pravilu graditi podzemnim kabelskim vodovima položenim u zeleni pojas ulica. U naselju Bilje, pri realizaciji UPU naselja Bilje, te u naseljima i sadržajima unutar PP "Kopački rit" novu mrežu graditi sustavom ulaz-izlaz, ili do samostojećih kabelskih ormara postavljenih uz unutarnji rub regulacijskog pravca tako da budu sastavni dio prednje ograde građevinske parcele, a od njih kabelske kućne priključke do okolnih potrošača. U sporednim ulicama Bilja, izvan obuhvata UPU naselja Bilje, niskonaponsku mrežu se može graditi sa SKS vođenim po krovovima s krovnim stalcima ili stupovima postavljenim uz prometnice. U ostalim naseljima se niskonaponska mreža planira graditi sa SKS vođenim po krovovima i krovnim stalcima ili na stupovima u svim ulicama.

(17) Do izgradnje planirane elektroenergetske mreže može se koristiti postojeća uz manje rekonstrukcije što uključuje i zamjenu golih vodiča SKS-om, te priključenje ponekog novog korisnika. Zamjenu golih vodiča posebno intenzivirati u naseljima i sadržajima unutar PP "Kopački rit". Kod potreba za veće rekonstrukcije pridržavati se planom predviđene izgradnje.

(18) Na područjima naselja, u kojima je obvezna gradnja podzemne niskonaponske mreže, ili gdje postoji mreža na krovnim stalcima, javna rasvjeta se mora graditi podzemnim kabelskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima postavljenim uz prometnice.

(19) Javnu rasvjetu dijela naselja Bilje obuhvaćenog UPU naselja Bilje, te naseljima i sadržajima unutar PP "Kopački rit" graditi podzemnim kabelskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima javne rasvjete postavljenim u zeleni pojas ulica uz prometnice na propisanoj udaljenosti od prometnice.

(20) Javnu rasvjetu naselja Kopačevo, koje će biti obuhvaćeno projektom Etno-sela, izgraditi prema posebnim projektima javne rasvjete.

(21) Na dijelovima naselja ili u naseljima gdje se niskonaponska mreža gradi sa SKS na stupovima, rasvjetna tijela se mogu postaviti na iste stupove.

(22) Niskonaponska elektroenergetska mreža gradi se u pravilu u uličnim koridorima, u zelenom pojasu, a stupovi se moraju graditi na dovoljnoj sigurnosnoj udaljenosti od kolnika, utvrđenoj posebnim propisom.

(23) Sve trafostanice moraju imati kolni pristup s površine javne namjene i ne dozvoljava se građenje TS u uličnom profilu.

2.3.2.1. Zaštitni prostori

Članak 57.

- (1) Za postojeći nadzemni dalekovod 110 kV koji prolazi Općinom, širina zaštitnog prostora (lijevo i desno od uzdužne osi prijenosnog voda) iznosi 20,0 m.
- (2) Za postojeći nadzemni dalekovod 35 kV koji prolazi Općinom, širina zaštitnog prostora (lijevo i desno od uzdužne osi prijenosnog voda) iznosi 15 m.
- (3) Za postojeći kabelski dalekovod 35 kV koji prolazi Općinom, širina zaštitnog prostora (lijevo i desno od uzdužne osi prijenosnog voda) iznosi 3 m.
- (4) Iznimno, u prostorima nadzemnih elektroenergetskih građevina moguća je gradnja gospodarskih građevina, sukladno uvjetima pravne osobe s javnim ovlastima nadležne za gospodarenje elektroenergetskim građevinama.

2.3.2.2. Planski koridori

Članak 58.

- (1) Trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:
  - dalekovod (u daljnjem tekstu: DV) 2x110 kV odvojak od DV 110 kV Osijek 2 - Beli Manastir do planirane TS 110/20(10) kV Osijek 5 iznosi 500,0 m.
- (2) Širina planskih koridora za trase novih infrastrukturnih građevina utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.
- (3) Širina planskog koridora iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuju se unutar građevinskih područja, a planski koridori određuju se na sljedeći način:
  - sukladno kartografskom prikazu 2.3.2. Elektroenergetika
  - za linijske infrastrukturne sustave iz područja energetike, čiji planski koridor nije prikazan na kartografskim prikazima, infrastrukturni sustavi u načelu se smještaju unutar prometnih površina, a iznimno, radi ograničenja u prostoru, tehničkih i sigurnosnih uvjeta, izgradnja novih vodova, održavanje ili proširenje postojećih vodova može se izvoditi i izvan prometnih površina sukladno projektnoj dokumentaciji, uvjetima javnopravnih tijela i posebnim propisima.
- (4) U planskim koridorima planiranih prometnica i infrastrukture ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.
- (5) Na prostoru određenom za planske koridore i lokacije prometnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje planiranja i gradnje stambenih i gospodarskih građevina koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

2.4. Vodnogospodarski sustav

2.4.1. Vodoopskrba i drugo korištenje voda

Članak 59.

- (1) Rješenje vodoopskrbe treba temeljiti na uspostavi cjelovitog sustava koji će distribucijom vode sa sigurnih izvorišta osigurati potrebne količine kvalitetne vode za sve korisnike. Također treba razvijati sustav vodoopskrbe koji će povećati strategijsku i pogonsku sigurnost vodoopskrbe.
- (2) Formiranje vodoopskrbnog sustava Općine treba ići kroz nekoliko faza i etapa. U prvoj fazi treba razvijati postojeći sustav grupnog vodovoda "Darda-Bilje" do njegove pune izgrađenosti.
- (3) Druga faza podrazumijeva formiranje većih, tehnoloških i tehničkih kvalitetnijih sustava koji će u sebe uključivati sustave I faze a uključiti će sva naselja Općine Bilje.
- (4) Krajnja faza razvoja treba biti formiranje jedinstvenog sustava koji će biti povezan sa sustavima susjednih općina, gradova i županija.
- (5) Mrežu cjevovoda vodoopskrbnog sustava u pravilu je potrebno polagati u postojeće ili nove koridore uvažavajući načela racionalnog korištenja prostora.

(6) Položaj planiranih vodova, prikazanih na kartografskom prikazu, orijentacijskog je značaja. Točan položaj utvrditi će se dokumentacijom koja detaljnije obrađuje prostor (planovima nižeg reda) i projektnom dokumentacijom.

(7) Vodonosnike i izvorište vode treba zaštititi od mogućih zagađivanja sukladno mjerama za zaštitu zona sanitarne zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa, odnosno sukladno Odluci o zaštiti izvorišta-crpilišta "Bilje-Konkološ".

2.4.1.1. Planski koridori

Članak 60.

(1) trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:

- za glavni i magistralni vodoopskrbni cjevovod - 300,0 m,
- za ostali glavni vodoopskrbni cjevovod - 100,0 m.

(2) Širina koridora za trase novih infrastrukturnih građevina utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.

(3) Širine planskih koridora manje su od širine određene u stavku 1. ovog članka na područjima u kojima postoje nedvojbene rubne linije koje se ne mogu prelaziti (građevinska područja, zaštićena područja i ekološka mreža) i određene su na kartografskom prikazu 2.4.1. Vodoopskrba i drugo korištenje voda.

(4) Širina planskog koridora iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuju se unutar građevinskih područja, a planski koridori određuju se na sljedeći način:

- sukladno kartografskom prikazu 2.4.1. Vodoopskrba i drugo korištenje voda
- za linijske infrastrukturne sustave iz područja vodnoga gospodarstva, čiji planski koridor nije prikazan na kartografskim prikazima, infrastrukturni sustavi u načelu se smještaju unutar prometnih površina, a iznimno, radi ograničenja u prostoru, tehničkih i sigurnosnih uvjeta, izgradnja novih vodova, održavanje ili proširenje postojećih vodova može se izvoditi i izvan prometnih površina sukladno projektnoj dokumentaciji, uvjetima javnopravnih tijela i posebnim propisima.

(5) U planskim koridorima planiranih prometnica i infrastrukture ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

(6) Na prostoru određenom za planske koridore i lokacije prometnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje planiranja i gradnje stambenih i gospodarskih građevina koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

2.4.2. Otpadne i oborinske vode

Članak 61.

(1) U svim naseljima Općine nužno je kvalitetno zbrinjavanje te rješavanje svih problema vezanih uz otpadne sanitarne i oborinske vode.

(2) U ovome Planu odvodnja je riješena na slijedeći način:

- za naselja Lug, Vardarac, Kopačevo, Bilje izgradnjom zajedničkog sustava odvodnje,
- za ostala naselja putem vodonepropusnih trokomornih taložnica s djelomičnim biološkim pročišćavanjem ili biološkim uređajima.

(3) Sustavi odvodnje prikazani na kartografskom prikazu su usmjeravajućeg značenja, a položaj vodova je orijentacijski. Stoga je projektima i planovima nižeg reda nužna detaljnija razrada i njihovo točnije lociranje. Kako su uređaji većeg kapaciteta na koje je priključeno više naselja ekonomski prihvatljiviji to je dan prijedlog u suglasju sa navedenom činjenicom.

(4) Realizaciju sustava odvodnje treba provoditi postupno, sukladno količini otpadnih voda, te gospodarskim mogućnostima gradnje i održavanja.

(5) Ukoliko je to opravdano, a tehnički izvedivo, dinamika realizacije sustava može biti takva da se u prvo vrijeme grade lokalni sustavi. Pri tome je moguće, kod izdvojenih naselja sa malim brojem

stanovnika, umjesto zajedničkog pročišćavanja sa ostalim naseljima, pročišćavanje pomoću zasebnih biljnih uređaja za pročišćavanje. Međutim, sustavi odvodnje moraju biti tako projektirani i izgrađeni da je moguće njihovo uključivanje u zajednički sustav bez značajnijih preinaka. To znači da smjer odvodnje mora biti identičan smjeru grupnog sustava. Kasnije, u drugoj fazi rješavanja problema pročišćavanja, ukoliko se to pokaže ekonomski prihvatljivo, a sa stanovišta zaštite potrebno, treba izvršiti spajanje na zajednički uređaj.

(6) Do izgradnje odvodnih sustava zbrinjavanje otpadnih voda može se vršiti putem nepropusnih trokomornih taložnica (septičkih jama), ili prikupljanjem u vodonepropusne sabirne jame uz obavezno pražnjenje jama i konačno zbrinjavanje otpadnih voda, sukladno posebnom propisu, odnosno vlastitim uređajem za pročišćavanje, sukladno uvjetima nadležne ustanove. Iznimno za građevine s količinom otpadne vode iznad 2,0 m³ dnevno ne mogu se graditi vodonepropusne sabirne jame.

(7) Industrijske i ostale građevine s većim zagađivanjem korištenih voda koje nisu obuhvaćene sustavima za odvodnju i pročišćavanje voda naselja moraju izgrađivati vlastite sustave odvodnje i uređaje za pročišćavanje.

(8) Sve otpadne vode koje ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u odvodni sustav prije upuštanja trebaju se čistiti uređajem za prethodno čišćenje.

(9) Kod gradnje novih građevina, osobito proizvodnih, rješenja zbrinjavanja otpadnih voda treba provoditi kroz izgradnju vlastitih odvodnih sustava i uređaja za predtretman zagađenih otpadnih voda, a ne izgradnjom septičkih jama.

(10) Postojeće "septičke jame" (uglavnom se radi o sabirnim jamama) koje nisu propisno projektirane i građene nužno je što prije isključiti iz upotrebe supstitucijom s odvodnjom u javni odvodni sustav uz, ukoliko je potrebno, prethodno čišćenje ispuštenih otpadnih voda.

(11) Općina je dužna donijeti Odluku o Odvodnji otpadnih voda, sukladno posebnom propisu.

2.4.2.1. Planski koridori

Članak 62.

(1) trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:

- za ostali glavni kolektor odvodnog sustava - 300 m

(2) Širina planskih koridora za trase novih infrastrukturnih građevina utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.

(3) Širine planskih koridora manje su od širine određene u stavku 1. ovog članka na područjima u kojima postoje nedvojbene rubne linije koje se ne mogu prelaziti (građevinska područja, zaštićena područja i ekološka mreža) i određene su na kartografskom prikazu 2.4.2. Otpadne i oborinske vode.

(4) Širina planskog koridora iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuju se unutar građevinskih područja, a planski koridori određuju se na sljedeći način:

- sukladno kartografskom prikazu 2.4.2. Otpadne i oborinske vode

- za linijske infrastrukturne sustave iz područja vodnoga gospodarstva, čiji planski koridor nije prikazan na kartografskim prikazima, infrastrukturni sustavi u načelu se smještaju unutar prometnih površina, a iznimno, radi ograničenja u prostoru, tehničkih i sigurnosnih uvjeta, izgradnja novih vodova, održavanje ili proširenje postojećih vodova može se izvoditi i izvan prometnih površina sukladno projektnoj dokumentaciji, uvjetima javnopravnih tijela i posebnim propisima.

(5) U planskim koridorima planiranih prometnica i infrastrukture ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

(6) Na prostoru određenom za planske koridore i lokacije prometnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje planiranja i gradnje stambenih i gospodarskih građevina koje se sukladno ovim odredbama mogu graditi izvan građevinskih područja.

2.4.3. Uređenje vodotoka i voda

Članak 63.

- (1) Dozvoljeni su zahvati unaprjeđenja i poboljšanja vodnogospodarskih sustava.
- (2) Sve vodnogospodarske građevine i zahvate treba graditi i provoditi uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja.
- (3) Za sve zahvate zaštitnih i regulacijskih građevina nužno je izraditi potrebnu dokumentaciju koja treba biti usuglašena s ovime Planom i PPPPO Park Prirode "Kopački Rit". Sukobe interesa u prostoru treba riješiti na način da je maksimizirana općedruštvena korist te uz uvažavanje vode kao najvrjednijeg resursa.
- (4) U ovom Planu planiraju se sljedeći vodnogospodarski zahvati:
- održavanje postojećih regulacijskih građevina i izgradnja novih na potrebnim dionicama,
  - rekonstrukcija i održavanje nasipa te provođenje mjera obrane od poplava,
  - nastavak određivanja inundacijskog pojasa uz vodotoke i druga ležišta voda,
  - održavanje postojećeg melioracijskog sustava i nastavak njegove obnove,
  - izgradnja kanala Kopačevo i crpne postaje Kopačevo,
  - izgradnja sustava za navodnjavanje sa crpnom postajom Kovačke Livade ,
  - osiguranje kvalitete voda kojima se pune ribnjaci, tehničko uređivanje ribnjačarskih površina, aktiviranje površina ribnjaka koje su izvan pogona,
  - održavanje plovnog puta na rijeci Dravi i Dunav,
  - nastavak izrade II faze konceptijskog rješenja revitalizacije Stare Drave,
  - kontinuirano praćenje kakvoće voda rijeke Drave i Dunav, Stare Drave i jezera Sakadaš.
- (5) Radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina te funkcionalnosti vodnih građevina za melioracijsku odvodnju i održavanja vodnog režima, područja uz nasipe i inundacijski pojas, moraju se koristiti sukladno posebnom propisu. Nije dozvoljeno:
- obavljati radnje kojima se može ugroziti stabilnost nasipa i drugih vodnogospodarskih građevina,
  - u inundacijskom području i na udaljenosti manjoj od 10,0 m od nožice nasipa orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje,
  - u inundacijskom području i na udaljenosti manjoj od 20,0 m od nožice nasipa podizati zgrade, ograde i druge građevine, osim zaštitnih vodnih građevina,
  - obavljati ostale aktivnosti iz Zakona o vodama, te ostalih propisa koji određuju režim korištenja prostora vodnih građevina.
- (6) Nasipi su označeni na Kartografskom prikazu.

2.4.4. Melioracijska odvodnja

Članak 64.

- (1) Pri rješavanju melioracijske problematike potrebno je sagledati sve utjecaje koji su u svom djelovanju ovisni jedni o drugima, a krajnji im je cilj povećanje ili smanjenje produktivnosti tla. Nakon provedenih radova na zaštiti od stranih voda ili istovremeno s njima potrebno je prići uređenju primarnih i glavnih recipijenata, a zatim i sustava detaljne odvodnje. Na površinama na kojima je sustav formiran potrebno je održavati glavne recipijente, i sustav detaljne odvodnje.
- (2) Na području općine Bilje postoji mogućnost navodnjavanja poljoprivrednih površina vodom zahvaćenom iz Stare Drave uz izgradnju precrpne postaje Kovačke Livade. Mogućnost navodnjavanja vodom iz Dunava preko sustava prirodnih vodnih tokova i melioracijskih kanala treba ispitati. Također treba ispitati mogućnost navodnjavanja vodom iz buduće vodne stube Osijek.

3. POSEBNE MJERE

3.1. Posebne vrijednosti

3.1.1. Zaštićeni dijelovi prirode

Članak 65.

(1) Na području Općine Bilje, sukladno posebnom zakonu, zaštićene su sljedeći dijelovi prirode:

- Posebni rezervat zoološki Kopački rit rezervat (1967.g., 1969.g., 1971.g., 1973.g.)
- Park prirode Kopački rit (1967.g., 1999.g.)
- Regionalni park Mura-Drava (2011.g.)
- Spomenik prirode botanički Biljsko groblje-travnjak (2001.g.)
- Spomenik parkovne arhitekture Bilje-park oko dvorca (1975.g.)

(2) Uređenje i korištenje navedenog područja provodi se sukladno posebnom zakonu, aktu o zaštiti i Planu upravljanja Parkom prirode "Kopački rit".

- Pored toga:

1. potrebno je zabraniti sve radnje kojima se na zaštićenim prirodnim vrijednostima umanjuje prirodna vrijednost odnosno narušavaju svojstva zbog kojih su zaštićeni,
2. u cilju očuvanja biološke raznolikosti treba očuvati krajobraznu raznolikost: izmjenjivanje šuma, vlažnih livada, vodotoka, živica, a treba izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom,
3. za planirane zahvate u prirodi, koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu u odnosu na ciljeve očuvanja tog ekološki značajnog područja ili zaštićene prirodne vrijednosti,
4. prije bilo kakvih zahvata na zaštićenim prirodnim vrijednostima potrebno je izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju staništa i posebno izdvojiti i zaštititi vrste i područja,
5. u što većoj mjeri treba zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog pejzaža i okruženja,
6. prirodne krajobrazne treba štiti od širenja neplanske izgradnje, a kao posebnu vrijednost treba očuvati šume, prirodne vodotoke i područja uz njih,
7. za park u Bilju treba izraditi projekt uređenja koji će se temeljiti na planovima iz vremena nastanka perivoja te ga treba urediti i dalje održavati,
8. način upravljanja i ponašanja u zaštićenom području Parka prirode "Kopački rit" i Zoološki rezervat "Kopački rit" propisani su Planom upravljanja i Pravilnikom o unutarnjem redu parka prirode te PPPPO "Kopački rit" (koji je u postupku donošenja).

(3) Strogo zaštićenim vrstama se, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, proglašavaju zavičajne divlje vrste koje su ugrožene ili su usko rasprostranjeni endemi ili divlje vrste za koje je takav način zaštite propisan propisima Europske unije kojima se uređuje očuvanje divljih biljnih i životinjskih vrsta ili međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka. Do donošenja novog pravilnika o strogo zaštićenim vrstama njima se, temeljem Zakona o zaštiti prirode, smatraju vrste koje su Pravilnikom o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim definirane kao strogo zaštićene.

(4) Prema Zakona Zakonu o zaštiti prirode zabranjeno je branje, rezanje, sječa, iskopavanje, sakupljanje ili uništavanje strogo zaštićenih biljaka, gljiva, lišajeva i algi, te njihovo držanje, prijevoz, prodaja i razmjena. Sve razvojne oblike strogo zaštićenih životinja zabranjeno je: namjerno hvatati ili ubijati; namjerno uništavati, oštećivati, uništavati ili uklanjati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla; oštećivati ili uništavati područja njihova razmnožavanja ili odmaranja; namjerno uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije; namjerno uništavati ili uzimati jaja; držati, prevoziti, prodavati i razmjenjivati.

(5) Na sve ptice iz prirode koje se prirodno pojavljuju u Republici Hrvatskoj, temeljem Zakona o zaštiti prirode primjenjuju se mjere zaštite (zabranjene radnje) strogo zaštićenih vrsta, no odredbama Zakona o zaštiti prirode mjere zaštite (zabranjenih radnje) strogo zaštićenih vrsta ne primjenjuju se za ptice koje se nalaze na popisu divljači sukladno posebnom propisu iz područja lovstva, te u slučajevima odstupanja koja neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta a nužna su radi sprječavanja ozbiljnih šteta, očuvanja javnog zdravlja, sigurnosti, istraživanja i

ostalim propisanih opravdanih razloga.

(6) Pod uvjetom da ne postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta u povoljnom stanju očuvanja u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti, ministarstvo nadležno za zaštitu prirode može, temeljem Zakona o zaštiti prirode, dopustiti odstupanje od odredbi koje definiraju zabranjene radnje u odnosu na strogo zaštićene vrste, u sljedećim slučajevima: u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa; radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim oblicima imovine; u interesu javnog zdravlja, sigurnost ljudi i imovine ili zbog ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš; u svrhu istraživanja i edukacije, repopulacije i reintrodukcije tih vrsta te za to potrebnih postupaka razmnožavanja, uključujući umjetno razmnožavanje biljaka; kako bi se dopustilo, pod strogo nadziranim uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje ili držanje određenih primjeraka strogo zaštićenih vrsta u ograničenom broju.

(7) Važno je istaknuti kako se, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, odredbe koje definiraju zabranjene radnje u odnosu na strogo zaštićene vrste ne odnose na redovne aktivnosti određene planovima gospodarenja prirodnim dobrima iz područja šumarstva i vodnog gospodarstva koji sadrže uvjete zaštite prirode.

(8) Crvene knjige ugroženih vrsta objedinjuju podatke o onim vrstama ili podvrstama koje se smatraju ugroženima temeljem znanstvene procjene prema međunarodnim kriterijima koje je postavila međunarodna unija za zaštitu prirode IUCN. Te se vrste upisuju na tzv. Crveni popis, a detaljno obrađuju u crvenim knjigama. Crvene knjige za pojedine skupine ugroženih vrsta Hrvatske izradili su kompetentni stručnjaci, te predstavljaju temelj za zakonsku zaštitu vrsta. Crveni popis obuhvaća vrste s visokim stupnjem ugroženosti, odnosno za koje se smatra da su pred izumiranjem (CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene i V – osjetljive) te vrste koje bi mogle postati ugrožene ukoliko se ne poduzmu zaštitne mjere (NT – niskorizične i LC – najmanje zabrinjavajuće), kao i vrste koje se radi nedostatka podataka ne mogu svrstati u neku od navedenih kategorija DD – nedovoljno poznate).

(9) Ugrožene i strogo zaštićene vrste na području Općine Bilje: prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i strogo zaštićenih vrsta. Osim niže navedenih, ostale važne vrste iskazane su u smislu ciljnih vrsta područja ekološke mreže RH (ekološke mreže Europske unije Natura 2000).

(10) Flora: na području Općine Bilje temeljem recentnih opažanja utvrđena su nalazišta sljedećih ugroženih biljnih vrsta koje su prema Crvenoj knjizi vaskularne flore Hrvatske određene kao najugroženije (regionalno izumrle ili pred izumiranjem – u kategorijama RE, CR, EN i VU). Ugrožene i strogo zaštićene biljne vrste na području Općine Bilje (EN – ugrožena, VU – rizična):

1. *Carex nigra* (L.) Reichard /Crnkasti šaš.

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena vrsta.

b. uzroci ugroženosti: Odvodnjavanje i navodnjavanje (umjetne akumulacije), poljoprivreda, gubitak staništa, razvitak naselja i gradnja prateće infrastrukture.

c. stanište: Raste pretežito na cretnim podvirnim tlima kisele reakcije u vegetaciji niskih i prijelaznih cretova (razred Scheuchzerio-Caricetea nigrae), u zajednicama Rhynchosporietum albae, Drosero-Caricetum stellulatae, sastojinama vrste *Carex nigra* (L.) Reichard, a rjeđe i na močvarnim travnjacima.

d. nalazište (i/ili u blizini naselja): PP Kopački rit, uz cestu prema Tikvešu, kanal uz rub šume

2. *Carex vesicaria* L. / Mjehurasti šaš

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva vrsta

b. uzroci ugroženosti: Gubitak staništa isušivanjem.

c. stanište: Mjehurasti šaš uspijeva na obalama stajaćih i sporotekućih voda, na poplavnim livadama i u poplavnim šumama, te u plitkoj vodi i na povremeno plavljenim i bazama bogatim tresetnim i muljevitim tlima. Svojstvena je vrsta zajednice *Caricetum vesicariae*, a raste i u asocijaciji *Caricetum gracilis*.

d. nalazište (i/ili u blizini naselja): PP Kopački rit, Posebni zoološki rezervat; između nasipa i lijeve obale Drave; predjel Mali Bajar

3. *Orchis purpurea* Huds./ Bakreni kaćun

- a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva vrsta
- b. uzroci ugroženosti: Promjene staništa različitih uzroka. Jedna je od najčešćih orhideja u Hrvatskoj. Vrsta može biti procjenjena i kao LR, tj. nisko rizična. Pripisana kategorija ima preventivno zaštitno značenje.
- c. stanište: Raste u bukovim i mješanim listopadnim šumama, rjeđe u crnogoričnim, na šumskim rubovima i čistinama, u šikarama te na suhim travnjacima gorskog i pretplaninskog područja (600 – 1500 mnv) isključivo na bazičnom tlu.
- d. nalazište (i/ili u blizini naselja): PP Kopački rit; okolica tikveškog dvorca, šumski predjel Dud; nasad američkog oraha

(11) Mjere zaštite flore: Onemogućiti fragmentaciju staništa i narušavanje povoljnih stanišnih uvjeta ugroženih biljnih vrsta. Na detaljno utvrđenim lokacijama (i u neposrednoj blizini) nalazišta (gore istaknutih ugroženih vrsta flore i biljnih vrsta koje su ciljne vrste područja ekološke mreže RH) nije prihvatljivo planirati građevinska područja, definirati namjenu površina za proizvodne, poslovne i turističke djelatnosti koje podrazumijevaju gradnju objekata i prateće infrastrukture, planirati elektrane (uključujući i one na obnovljive izvore energije), melioracije zemljišta, golf igrališta, antenske stupove, te prometnu i komunalnu infrastrukturu.

(12) Prema Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske, područje Općine Bilje je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili strogo zaštićenih vrsta sisavaca. Uz tablicu s popisom strogo zaštićenih vrsta koje su ovdje rasprostranjene, za one najugroženije (pred izumiranjem – u kategorijama CR, EN i VU) navedeni su i osnovni podaci. Vrste sisavaca procijenjene ugroženosti na području Općine Bilje (EN – ugrožena, VU – rizična, NT – potencijalno ugrožena, DD – vjerojatno ugrožena; SZ – strogo zaštićena vrsta; PSZV - Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama:

1. *Barbastella barbastellus*/širokouhi mračnjak (potencijalno područje rasprostranjenost

- a. regionalna kategorija ugroženosti: DD – vjerojatno ugrožena
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- c. dodatak II o Direktive o staništima

2. *Castor fiber* / dabar

- a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- c. dodatak II o Direktive o staništima

3. *Lepus europaeus* / europski zec

- a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena

4. *Lutra lutra* / vidra

- a. regionalna kategorija ugroženosti: DD – vjerojatno ugrožena
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- c. dodatak II o Direktive o staništima

5. *Micromys minutus* / patuljasti miš

- a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena

6. *Mus spicilegus* / miš humkaš

- a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena

7. *Muscardinus avellanarius* / puh orašar

- a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

8. *Myotis bechsteinii* / velikouhi šišmiš (potencijalno područje rasprostranjenosti)

- a. regionalna kategorija ugroženosti: VU – rizična

b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

c. dodatak II o Direktive o staništima

9. *Myotis dasycneme* / močvarni šišmiš (potencijalno područje rasprostranjenosti)

a. regionalna kategorija ugroženosti: DD – vjerojatno ugrožena

b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

c. dodatak II o Direktive o staništima

10. *Myotis emarginatus* / riđi šišmiš

a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena

b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

c. dodatak II o Direktive o staništima

11. *Myotis myotis* / veliki šišmiš

a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena

b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

c. dodatak II o Direktive o staništima

12. *Neomys anomalus* / močvarna rovka

a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena

13. *Plecotus austriacus* / sivi dugoušan

a. regionalna kategorija ugroženosti: EN – ugrožena

b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

14. *Rhinolophus ferrumequinum* / veliki potkovnjak

a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena

b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

c. dodatak II o Direktive o staništima

15. *Sciurus vulgaris* / vjeverica

a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena.

(13) Od navedenih sisavaca, ističu se vrste navedene na Dodatku II Direktive o staništima (Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992.)) odnosno vrste za koje je potrebno odrediti tzv. Posebna područja zaštite (SAC – Special Area of Conservation).

(14) Od ugroženih vrsta sisavaca izdvajamo sljedeće najugroženije vrste:

1. sivi dugoušan (*Plecotus austriacus*)

a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena vrsta

b. ekologija: Nizinska i podgorska područja, često uz naselja. Porodiljske kolonije u krovštima zgrada i crkvenim tornjevima. Nalažen je i u nizinskim poplavnim šumama (Spitzenberger, usmena informacija). Lovi na otvorenom. Na zimovanju je dosad nađen u špiljama, gdje se najčešće zavlači duboko u uske pukotine.

c. razlozi ugroženosti: Iako nemamo puno podataka iz prijašnjih razdoblja, očita je tendencija smanjenja populacije. Razlozi takvu stanju mogli bi biti povezani s primjenom pesticida, kao i sve češćeg premazivanja drvenih dijelova krovštima insekticidima

2. velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*)

a. kategorija ugroženosti: VU - osjetljiva vrsta

b. ekologija: Šumska vrsta, dolazi samo u prirodnim većinom listopadnim šumama sa starijim stablima, te u starim voćnjacima i parkovima. Lovi na čistinama i rubovima šuma, često sakuplja plijen koji čine uglavnom noćni leptiri i dvokrilci te razni beskrilni člankonošci s grančica i listova, ali i na tlu. Ljeti se zadržava u dupljama drveća, a zimuje u različitim podzemnim prirodnim ili umjetnim staništima, vjerojatno najviše u pukotinama.

c. razlozi ugroženosti: Prekomjerna sječa starijih stabala s dupljama i prerana sječa starijih sastojina te upotreba pesticida u šumarstvu.

(15) Mjere zaštite: U cilju zaštite šišmiša, potrebno je očuvati njihova prirodna staništa u špiljama, šumama te skloništima po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama. Obnova zgrada i crkava u kojima je evidentirana kolonija šišmiša trebala bi se obavljati u razdoblju kad u tim objektima nisu porodiljne i/ili zimujuće kolonije šišmiša.

(16) U cilju zaštite šumskih vrsta šišmiša, detaljne mjere očuvanja šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode koji se ugrađuju u odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove na području Općine Bilje.

(17) U cilju zaštite vrsta vezanih za vlažna staništa (vidra, dabar, močvarna rovka) potrebno je u što većoj mjeri očuvati vodena i močvarna staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje. Ukoliko se prostornim planom planiraju regulacije vodotoka i/ili melioracije ovakvih površina, za plan je nužno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš. U slučaju da na području obuhvata plana postoje vlažna staništa koja su ciljna staništa područja ekološke mreže RH, nužno je provesti ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

(18) S obzirom na prisutna staništa ptica te uzimajući u obzir podatke dostupnih znanstvenih i stručnih studija, područje Općine Bilje je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i strogo zaštićenih ptica navedenih u Crvenoj knjizi ptica Hrvatske, te vrsta za koje je potrebno osigurati mjere zaštite staništa odnosno vrsta koje je nalaze na Dodatku I. EU Direktive o pticama (Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26.1.2010.)).

(19) Na sve ptice iz prirode koje se prirodno pojavljuju u Republici Hrvatskoj, temeljem. Zakona o zaštiti prirode, primjenjuju se mjere zaštite (zabranjene radnje) strogo zaštićenih vrsta, no odredbama Zakona o zaštiti prirode mjere zaštite (zabranjenih radnje) strogo zaštićenih vrsta ne primjenjuju se za ptice koje se nalaze na popisu divljači sukladno posebnom propisu iz područja lovstva, te u slučajevima odstupanja koja neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta a nužna su radi sprječavanja ozbiljnih šteta, očuvanja javnog zdravlja, sigurnosti, istraživanja i ostalih propisanih opravdanih razloga.

(20) Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste ptica na području Općine Bilje (RE – regionalno izumrle, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; gp – gnijezdeća populacija, zp – zimujuća populacija, pp – preletnička populacija, NSZ - nije strogo zaštićena vrsta):

1. *Alauda arvensis* NSZ / poljska ševa

a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,

2. *Alcedo atthis* / vodomar

a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične, gp – gnijezdeća populacija,

b. dodatak I Direktive o pticama

3. *Anas clypeata* / patka žličarka

a. kategorija ugroženosti: RE – regionalno izumrle, gp – gnijezdeća populacija; LC – najmanje zabrinjavajuće, pp – preletnička populacija,

4. *Anas crecca* NSZ / kržulja

a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, pp – preletnička populacija; LC – najmanje zabrinjavajuće, zp – zimujuća populacija,

5. *Anas strepera* / patka kreketaljka

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,

6. *Anser albifrons* NSZ / lisasta guska

a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, zp – zimujuća populacija,

7. *Anser anser* / siva guska

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljive, gp – gnijezdeća populacija,

b. dodatak I Direktive o pticama

8. *Aquila clanga* / orao klokotaš

- a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožene, zp – zimujuća populacija
- b. dodatak I Direktive o pticama
- 9. *Aquila pomarina* / orao kliktaš
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 10. *Ardea purpurea* / čaplja danguba
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 11. *Ardeola ralloides* / žuta čaplja
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 12. *Aythya ferina* NSZ / glavata patka
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
- 13. *Aythya nyroca* / patka njorka
  - a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 14. *Botaurus stellaris* / bukavac
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 15. *Casmerodius albus*, (*Egretta albus*) / velika bijela čaplja - zimovalica
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 16. *Chlidonias hybridus* / bjelobrada čigra
  - a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 17. *Ciconia ciconia* / bijela roda
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 18. *Ciconia nigra* / crna roda
  - a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljive, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 19. *Circus aeruginosus* / eja močvarica
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 20. *Circus cyaneus* / eja strnjarica
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, pp – preletnička populacija; LC – najmanje zabrinjavajuće, zp – zimujuća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 21. *Columba oenas* / golub dupljaš
  - a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljive, gp – gnijezdeća populacija,
- 22. *Dendrocopos medius* / crvenoglavi djetlić
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,

- b. dodatak I Direktive o pticama
- 23. *Dendrocopos syriacus* / sirijski djetlić
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 24. *Dryocopus martius* / crna žuna
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 25. *Egretta garzetta* / mala bijela čaplja
  - a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljive, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 26. *Emberiza schoeniclus* / močvarna strnadica
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
- 27. *Erithacus svecicus* (*Luscinia svecicus*) / modrovoljka
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
- 28. *Falco cherrug* / stepski sokol
  - a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 29. *Falco columbarius* / mali sokol
  - a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljive, zp – zimujuća populacija; DD – nedovoljno poznate, pp – preletnička populacija
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 30. *Ficedula albicollis* / bjelovrata muharica
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 31. *Fulica atra* NSZ / liska
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, zp – zimujuća populacija,
- 32. *Galerida cristata* NSZ / kukmasta ševa
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
- 33. *Haliaeetus albicilla* / štekavac
  - a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljive, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 34. *Hippolais icterina* / žuti voljić
  - a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične, gp – gnijezdeća populacija,
- 35. *Hirundo rustica* / lastavica
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
- 36. *Ixobrychus minutus* / čapljica voljak
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 37. *Lanius minor* NSZ / sivi svračak
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 38. *Larus ridibundus* NSZ / riječni galeb

- a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične, gp – gnijezdeća populacija,
- 39. *Locustella luscinioides* / veliki crvčić
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
- 40. *Lymnocyptes minimus* / mala šljuka - vjerojatno područje rasprostranjenja za vrijeme selidbe
  - a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljive, zp – zimujuća populacija; DD – nedovoljno poznate, pp – preletnička populacija
- 41. *Milvus migrans* / crna lunja
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 42. *Milvus milvus* / crvena lunja - preletnica
  - a. kategorija ugroženosti: RE – regionalno izumrle, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 43. *Numenius tenuirostris* / tankokljuni pozviždač - preletnica
  - a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožene, pp – preletnička populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 44. *Nycticorax nycticorax* / gak
  - a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 45. *Pernis apivorus* / škanjac osaš
  - a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 46. *Phalacrocorax carbo* NSZ / veliki vranac
  - a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične, gp – gnijezdeća populacija,
- 47. *Phalacrocorax pygmaeus* / mali vranac - zimovalice
  - a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 48. *Philomachus pugnax* / pršljivac
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, pp – preletnička populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 49. *Picus canus* / siva žuna
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeći populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 50. *Platalea leucorodia* / žličarka
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 51. *Pluvialis apricaria* / troprsti zlatar - preletelica
  - a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožene, zp – zimujuća populacija,
  - b. dodatak I Direktive o pticama
- 52. *Podiceps cristatus* / ćubasti gnjurac
  - a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
- 53. *Podiceps nigricollis* / crnogri gnjurac
  - a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,

54. Porzana parva / siva štijoka

- a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožene, gp – gnijezdeća populacija,
- b. dodatak I Direktive o pticama

55. Recurvirostra avosetta / modronoga sabljarka

- a. dodatak I Direktive o pticama

56. Riparia riparia / bregunica

- a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljive, gp – gnijezdeća populacija,

57. Saxicola torquata / crnoglavi batić

- a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,

58. Sylvia nisoria / pjegava grmuša

- a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
- b. dodatak I Direktive o pticama

59. Turdus pilaris NSZ / drozd bravenjak

60. Vanellus vanellus NSZ / vivak

- a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće, gp – gnijezdeća populacija,
- b. dodatak I Direktive o pticama

(21) Od ugrožene i strogo zaštićene ornitofaune koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti sljedeće vrste:

1. patka žličarka / (Anas clypeata)

- a. patka žličarka / (Anas clypeata)
- b. ekologija: Gnijezdi se na plitkim, slatkovodnim močvarama s muljevitim obalama, na plitkim jezerima obraslim bujnim raslinjem, ali i s dovoljno otvorene vode, na prostranim poplavnim livadama i sl. Zimi se zadržavaju i u priobalju, u bočatim plitkim zaljevima i na muljevitim plićinama. Izbor staništa je ograničen zbog specijalizirane ishrane filtriranjem hrane.
- c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih staništa, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

2. crvena lunja (Milvus milvus)

- a. kategorija ugroženosti: RE – regionalno izumrla gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Prebivaju po otvorenim i mješovitim područjima, gnijezde se po rubovima šuma i šumarcima, love na poljodjelskim područjima, pašnjacima ili vrištinama u nizinskim i brdovitim predjelima. Zimi borave i na poljodjelskim površinama bez drveća, neobrađenim poljima, močvarama.
- c. razlozi ugroženosti (izumiranja): Lov i krivolov, uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

3. orao klokotaš (Aquila clanga)

- a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena zimujuća populacija
- b. ekologija: Gnijezde se u vlažnim, uglavnom nizinskim šumama u blizini močvara i prostranih vodenih površina. Za selidbe i zimi također borave u blizini močvara te nad otvorenim područjima. Gnijezde se samotni parovi. Gnijezda grade na visokim stablima.
- c. razlozi ugroženosti: Nestajanjem močvarnih područja zbog regulacija rijeka i melioracija te intenziviranjem poljodjelstva smanjuje se površina i kvaliteta staništa orala klokotaša.

4. stepski sokol (Falco cherrug)

- a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Prebivaju u otvorenim predjelima s raštrkanim drvećem i niskim raslinjem: ravnice, stepe, visoravni, polupustinje, goli obronci i brda.
- c. razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, intenziviranje poljodjelstva.

5. tankokljuni pozviždač (*Numenius tenuirostris*)

- a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena preletinička populacija
- b. ekologija: Stanište tankokljunoga pozviždača je nedovoljno poznato. Posljednji podaci o gniježđenju odnose se na tresetište prekriveno šaševima, preslicama te malim brezama i vrbama. Za selidbe i zimovanja živi na raznolikim staništima: slane močvare, stepski travnjaci, ribnjaci, solane, bočate lagune i sl. Biologija gniježđenja nije poznata. Hrane se beskralješnjacima, osobito kukcima, mekušcima, račićima i kolutićavcima.
- c. razlozi ugroženosti: U Hrvatskoj je ugrožen uništavanjem plitkih muljevitih i pjeskovitih morskih obala, kao i smanjivanjem površine i kvalitete močvarnih područja u cjelini. Turizmom i rekreativnim aktivnostima na preostalim staništima ptice se uznemiravaju, što onemogućuje nesmetano hranjenje. Krivolovom se povećava smrtnost i uznemiravanje ptica.

6. mali vranac (*Phalacrocorax pygmaeus*)

- a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Obitavaju uz slatke i bočate vode (jezera, ribnjake, riječne rukavce, riječna ušća) obrasle prostranim tršćacima. Izvan sezone gniježđenja često se zadržavaju u priobalju.
- c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, lov i krivolov.

7. troprsti zlatar (*Pluvialis apricaria*)

- a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena zimujuća populacija
- b. ekologija: Gnijezde se pretežito u vrištinama i na tresetima, a ptice iz podvrste altifons u tundri. Za selidbe i na zimovanju obitavaju na vlažnim niskim travnjacima i otvorenim poljodjelskim površinama, na vlažnim staništima s prostranim muljevitim ili pjeskovitim površinama, uz obale mora, u zoni plime i oseke.
- c. razlozi ugroženosti: Pad brojnosti njegovih gnijezdećih populacija je vrlo vjerojatno zbog gubitka staništa u području gniježđenja. Troprstog zlatara u Hrvatskoj ugrožava uništavanje staništa na kojima obitavaju tijekom selidbe i zimovanja: plitkih muljevitih i pjeskovitih morskih obala, šaranskih ribnjaka te močvarnih područja u cjelini.

8. patka kreketaljka (*Anas strepera*)

- a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija; EN – ugrožena zimujuća populacija
- b. ekologija: Gnijezdi se na prostranim, plitkim, otvorenim slatkim ili bočatim vodama s bujnim obalnim i podvodnim raslinjem: visoko produktivnim jezerima, šaranskim ribnjacima, zaraslim šljunčarama.
- c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

9. orao kliktaš (*Aquila pomarina*)

- a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Gnijezde se u šumama nizinskih ili brdovitim područja. Izbjegavaju guste i prostrane šume, a rado naseljavaju rascjepkane šume i šumarke okružene vlažnim ili poplavnim livadama ili drugim otvorenim staništima koja su im potrebna kao lovišta.
- c. razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, intenziviranje poljodjelstva, uređivanje šuma.

10. čaplja danguba (*Ardea purpurea*)

- a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Gnijezdi se na plitkim slatkovodnim močvarama s prostranim tršćacima, na jezerima, ribnjacima i sporotekućim rijekama obala obraslih gustom trskom ili rogozom. Pojedinačni parovi i male kolonije gnijezde se i na malim močvarama uz rijeke i riječne rukavce
- c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

11. žuta čaplja (*Ardeola ralloides*)

- a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

b. ekologija: Obitavaju na plitkim močvarama, manjim barama, kanalima, riječnim ušćima, ribnjacima i drugim vodama obala obraslih gustom trskom ili rogozom, često s grmljem i niskim drvećem.

c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

12. bukavac (*Botaurus stellaris*)

a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

b. ekologija: Obitava u nizinskim močvarnim područjima s gustom i visokom močvarnom vegetacijom, posebno u prostranim tršćacima: prostrane bare i močvare, obale sporotekućih rijeka obrasle gustim močvarnim raslinjem, jezera, ušća i šaranski ribnjaci.

c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja s prostranim tršćacima i rogozicama, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

13. velika bijela čaplja (*Casmerodius albus*) (*Egretta albus*)

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija

b. ekologija: Gnijezde se na većim kopnenim ili priobalnim močvarama, ušćima rijeka i jezerima obala obraslih bujnim raslinjem. Za gniježđenje trebaju prostrane tršćake ili rogozike, rjeđe se gnijezde i na grmlju ili niskom drveću. Druževne su tijekom cijele godine. Gnijezde se u kolonijama, često mješovitim, sa žličarkama, ibisima i drugim čapljama. Gnijezda su ili raspršena ili u malim skupinama.

c. razlozi ugroženosti: Nestajanjem močvarnih područja i ostalih vlažnih staništa zbog regulacija rijeka i melioracija te propadanjem šaranskih ribnjaka s ekstenzivnom proizvodnjom velike bijele čaplje gube svoja staništa. Paljenjem tršćaka smanjuje se kvaliteta preostalih staništa i onemogućuje gniježđenje. Onečišćenjem voda također se smanjuje kvaliteta staništa, ali i povećava opasnost od trovanja ptica zbog akumuliranja teških metala i pesticida u organizmu. Krivolovom se povećava smrtnost i uznemiravanje ptica.

14. eja močvarica (*Circus aeruginosus*)

a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija

b. ekologija: Gnijezdi se po otvorenim staništima uz slatke i bočate vode: močvare s prostranim tršćacima, bare, jezera i rijeke obala obraslih bujnim močvarnim raslinjem.

c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, odumiranje tradicionalnog stočarstva, intenziviranje poljodjelstva, lov i krivolov.

15. modrovoljka (*Erithacus svecicus*) (*Luscinia svecicus*)

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija

b. ekologija: Obitavaju na mješovitim, prijelaznim staništima između šuma i otvorenih područja, uglavnom po vlažnim staništima s bujnim raslinjem poput šumovite tundre ispresijecane manjim močvarama, po poplavnim ravnicama i obalama rijeka i jezera obraslim niskim gustim drvenastim raslinjem, čak i po vlažnim planinskim livadama s grmljem. Naša podvrsta preferira šikare uz vodu, pogotovo one s tršćacima. Gnijezdo grade na tlu u gustom raslinju, u busenju, ispod grmlja ili u rupama u odronima. Gnijezdo gradi ženka, mužjak joj ponekad pomaže. Pretežito se hrane beskralježnjacima, najviše kukcima. U jesen uzimaju i nešto sjemenki i plodova. Hranu skupljaju po tlu i niskom raslinju, ponekad kukce love i u letu.

c. razlozi ugroženosti. Nestajanje močvarnih područja, uređivanje rijeka, intenziviranje poljodjelstva.

16. crna lunja (*Milvus migrans*)

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija

b. gnijezde se u cijeloj panonskoj Hrvatskoj, ali je najbrojnija u dolinama Drave, Save i Kupe.

c. ekologija: Gnijezde se po rubovima šuma uz močvare, šaranske ribnjake, rijeke i jezera u nizinskim predjelima, u istočnoj Slavoniji i uz poljodjelske površine. Love redovito po otvorenim područjima.

d. razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, uređivanje rijeka, zagađenje voda, intenziviranje poljodjelstva.

17. žličarka (*Platalea leucordia*)

- a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Gnijezde se na prostranim plitkim močvarama, ušćima rijeka i poplavnim nizinama.
- c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

18. crnogri gnjurac (*Podiceps nigricollis*)

- a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Gnijezde se na plitkim, visokoproduktivnim najčešće prostranim vodama, obraslim bujnom podvodnom i obalnom vegetacijom: bare, močvare, rubni dijelovi rijeka i jezera. Hrane se pretežito vodenim kukcima i njihovim ličinkama, račićima, mekušcima, žabama i punoglavcima i sitnim ribama. Plije love uglavnom roneći. Češće od ostalih gnjuraca skupljaju hranu s površine vode i bilja, a love i kukce koji lete nisko nad vodom.
- c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov, osobito u priobalju.

19. siva štijoka (*Porzana parva*)

- a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Slatkovodna vlažna staništa: visoko produktivna poplavna područja, rubovi većih jezera ili rijeka, poplavne šume. Gnijezde se i na ribnjacima i rižinim poljima, ali izbjegavaju mjesta izložena uznemirivanju. Potrebno im je visoko, gusto raslinje (rogozici, tršćaci, visoki šaševi i sl.) koje može rasti i iz prilično duboke vode - važno je da postoji obilje pleglih stabljika koje tvore mostove ili plutajuće nakupine po kojima mogu trčati. Stoga su posebno pogodni stariji rogozici i tršćaci koji se više godina ne kose ili pale. Gnijezdo grade mužjaci u gustom raslinju uz vodu ili na samoj vodi u busenima ili na platformama od trulećeg bilja, uvijek na mjestima do kojih se može doprijeti samo plivanjem. Pretežito se hrane sitnim beskralješnjacima (kukcima i njihovim ličinkama, paucima, vodenim puževima, kolutičavcima i sl.) i sjemenkama vodenog bilja. Hranu skupljaju hodajući po pleglim stabljikama ili plutajućoj vegetaciji, plivajući, a ponekad i roneći.
- c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja s obilnom obalnom vegetacijom (trska, rogoz, šaš itd.), propadanje šaranskih ribnjaka, paljenje tršćaka.

20. divlja guska (*Anser anser*)

- a. kategorija ugroženosti: VU - osjetljiva gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Gnijezde se na otvorenim močvarama, uz jezera, bare, rijeke i druge kopnene vode. Uz vodena staništa za gniježđenje nužni su i obližnji travnjaci za hranjenje.
- c. razlozi ugroženosti: Ugrožavaju ju lov i krivolov, nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, intenziviranje poljodjelstva.

21. crna roda (*Ciconia nigra*)

- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija
- b. ekologija: Obitava u starim, mirnim šumama s potocima, lokvama, barama, kanalima, vlažnim livadama i sl. Rado se hrane i po obalama rijeka i većim močvarnim površinama ukoliko ih ima u blizini gnjezdilišta. Za selidbe se zadržavaju i po otvorenim vlažnim područjima. Za selidbe su samotne ili u malim jatima, na zimovalištima samotne ili u parovima. Za hranjenja su obično samotne, ali se na bogatim hranilištima okupljaju u rahle skupine. Monogamne su, parovi su najvjerojatnije dugotrajni, ali veza traje najčešće samo za gnijezdeće sezone i obnavlja se svakog proljeća. Pretežito se hrane ribama, vodozemcima, kukcima i njihovim ličinkama, a u manjoj mjeri i sitnim sisavcima, zmijama, gušterima, račićima i ptičima ptica pjevica.
- c. razlozi ugroženosti: Uređivanje šuma, mijenjanje vodnog režima šuma, nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka.

22. golub dupljaš (*Columba oenas*)

- a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva gnijezdeća populacija

b. ekologija: Nastanjuju otvorene šume s mnogo proplanaka i prosjeka, rubove šuma uz poljoprivredne površine i stare prostrane parkove s listopadnim drvećem bogatim dupljama. Izvan gnijezdeće sezone obično su društveni. Gnijezdo grade u dupljama (osobito u starim dupljama crnih žuna), u pukotinama stijena, a povremeno i u rupama u tlu ili u napuštenim gnijezdima drugih ptica. Gnijezdo grade, na jajima leže i o ptićima se brinu oba partnera. Pretežito se hrane biljnom hranom (sjemenkama, lišćem, pupovima, cvjetovima i sl.), a povremeno i beskralješnjacima. Hranu pretežito sakupljaju na tlu, rjeđe na drveću ili grmlju. Na tlu se često hrane u jatima, a na drveću obično samotno.

c. razlozi ugroženosti: Razlozi za tako drastičan pad populacije nisu sasvim jasni, pogotovo jer u najvećem dijelu europskog areala ove vrste uopće nema pada populacije. Najvjerojatnije su glavni razlozi uređivanje šuma, lov i krivolov te intenziviranje poljodjelstva, možda i stalni porast brojnosti goluba grivnjaša.

23. mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična gnijezdeća populacija

b. ekologija: Obitava po plitkim močvarama, manjim barama, kanalima, sporo tekućim rijekama, ribnjacima, riječnim ušćima i drugim plitkim slatkim vodama

c. razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, lov i krivolov.

24. mali sokol (*Falco columbarius*)

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva zimujuća populacija, DD – nedovoljno poznata preletnička populacija

b. ekologija: Gnijezdi se po otvorenim predjelima s niskim, gustim raslinjem na visoravnima, brdima ili u nizinama. Izbjegavaju guste šume, otvorena područja s mnogo raštrkanog drveća, gola i strma planinska područja. Za zimovanja je najbrojniji na prostranim poljodjelskim površinama.

c. razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, intenziviranje poljodjelstva.

25. štekavac (*Haliaeetus albicilla*)

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva gnijezdeća populacija

b. ekologija: Gnijezde se uz slatke i slane vode: u velikim močvarnim područjima, uz velike rijeke, jezera i šaranske ribnjake. Izbjegavaju područja siromašna vodom, otvorene predjele bez drveća i velike guste šume.

c. razlozi ugroženosti: Ugrožen je lovom i krivolovom, nestankom močvarnih staništa i propadanjem šaranskih ribnjaka, onečišćenjem voda.

26. mala šljuka (*Lymnocyrtus minimus*)

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva zimujuća populacija, DD – nedovoljno poznata preletnička populacija

b. ekologija: Gnijezde se po vodom natopljenim cretovima, vlažnim livadama te močvarama u tundri i tajgi. Za selidbe i zimovanja borave po muljevitim rubovima lokvi, obalama potoka, rijeka i jezera, močvarama, cretovima, poplavnim površinama, taložnicama, vlažnim livadama, močvarnim slanušama i sl. Gnijezdo grade na tlu, u niskom raslinju, u niskom grmlju, često na malo izdignutim grebenima (brazdama) ili humcima okruženim vodom. Gnijezdo vjerojatno grade oba partnera. Pretežito se hrane kukcima i njihovim ličinkama, mekušcima, kolutičavcima i biljkama (uglavnom sjemenkama). Hranu skupljaju kljunom s površine tla ili ga zabadaju u meko tlo. Aktivne su najviše noću i u sumrak.

c. razlozi ugroženosti: Lov i krivolov, nestajanje močvarnih područja, uništavanje nuskih muljevitih i pjeskovitih morskih obala i pripadajućih im slanuša.

27. bregunica (*Riparia riparia*)

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva gnijezdeća populacija

b. ekologija: Uglavnom obitavaju u nizinskim područjima uz veće rijeke. Gnijezde se u strmim odronjenim obalama rijeka i jezera, ali i u neobraslim zemljanim odronima ili svježim iskopima podalje od vode. Prikadnost mjesta za gniježđenje ovisi o njegovoj sklonosti eroziji – za gniježđenje preferiraju svježije odrone u kojima mogu iskopati svježije rupe za gniježđenje.

c. razlozi ugroženosti: Uređivanjem prirodnih tokova rijeka, kanaliziranjem njihovih tokova, izgradnjom obaloutvrda te potapanjem dijelova rijeka radi izgradnje brana uništavaju se gnjezdilišta bregunice. Onečišćenjem voda i intenziviranjem poljodjelstva smanjuje se kvaliteta staništa te povećava opasnost od trovanja zbog akumuliranja teških metala i pesticida u organizmu.

(22) Mjere zaštite: U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za vodena i vlažna staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom vodno-gospodarskih zahvata, koji se upravo radi zaštite ovih ptica ne preporučuju (regulacije vodotoka, vađenje šljunka), kao ni prenamjena ovakvih staništa u poljoprivredna zemljišta (melioracijski zahvati).

(23) U slučaju planiranja izvođenja zahvata koji mogu imati značajan utjecaj na ciljne vrste i staništa te na cjelovitost područja Ekološke mreže RH, za njih je potrebno provoditi ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

(24) U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za šumska staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama, a naročito je potrebno ostavljati dostatan broj starih suhih stabala radi ptica dupljašica (kroz uvjete zaštite prirode odgovarajućih šumsko-gospodarskih osnova i/ili programa gospodarenja šumama).

(25) U cilju eliminiranja stradavanja ptica na elektroenergetskim objektima, a posebice ptica koje imaju veliki raspon krila te su stoga u većoj opasnosti od strujnog udara na tim objektima potrebno je tehničko rješenje izvesti na način da se ptice zaštite od strujnog udara.

(26) Republika Hrvatska je stranka Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa od 2000. godine (Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa - Bernska konvencija), Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 6/00) i Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja od 2000. godine (Zakon o potvrđivanju konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonnska konvencija), Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 6/00).

(27) Pri utvrđivanju prikladnog tehničkog rješenja izvedbe elektroenergetskih objekata potrebno je u cilju zaštite ptica od stradavanja uzrokovanog strujnim udarom slijediti Preporuku stalnog odbora Bernske konvencije br. 110 (2004.) o smanjivanju negativnih utjecaja nadzemnih vodova na ptice u kojoj su analizirana tehnička rješenja koja su i opisana u članku „Prilog tipizaciji tehničkih rješenja za zaštitu ptica i malih životinja na srednjenaponskim elektroenergetskim postrojenjima“ (J. Bošnjak, M. Vranić; Hrvatski ogranak međunarodnog vijeća za velike elektroenergetske sustave - CIGRÉ; 7. Savjetovanje HO CIGRÉ, Cavtat, 2005., <http://www.encron.hr/pdfs/C3-03-2005.pdf>), kao i upute Bonnske konvencije o izbjegavanju ili ublažavanju utjecaja električnih vodova na migratorne vrste ptica - Guidelines on How to Avoid or Mitigate Impact of Electricity Power Grids on Migratory Birds in the African-Eurasian Region“ (Prinsen, H.A.M., Smallie, J.J., Boere, G.C. & Pires, N. (Compilers); AEWA Conservation Guidelines No. 14, CMS Technical Series No. 29, AEWA Technical Series No. 50, CMS Raptors MOU Technical Series No. 3, Bonn, Germany, 2012., http://www.unepaewa.org/sites/default/files/publication/ts50_electr_guidelines_03122014.pdf).

(28) Vodozemci: Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske, područje Općine Bilje je stanište sljedećih ugroženih vrsta vodozemaca: Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste vodozemaca na području Općine Bilje (NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; SZ – strogo zaštićene vrste; PSZV - Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama)

1. Bombina bombina / crveni mukač

- a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- c. dodatak II o Direktive o staništima

2. Bombina variegata / žuti mukač

- a. regionalna kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuće
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- c. dodatak II o Direktive o staništima

3. Pelobates fuscus / češnjača

- a. regionalna kategorija ugroženosti: DD – nedovoljno poznate
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

4. Triturus dobrogicus / veliki dunavski vodenjak

- a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – niskorizične
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- c. dodatak II o Direktive o staništima

(29) Mjere zaštite: Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

(30) Gmazovi: Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske, područje Općine Bilje je stanište sljedećih ugroženih vrsta gmazova: Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste gmazova na području Općine Bilje (EN – ugrožene, NT – niskorizične, SZ – strogo zaštićene vrste; PPDSZSZ - Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim)

1. Dolichophis caspius (Coluber caspius) / žuta poljarica - potencijalno područje rasprostranjenosti

- a. regionalna kategorija ugroženosti: EN – ugrožene
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

2. Emys orbicularis / barska kornjača

- a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – niskorizične
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- c. dodatak II o Direktive o staništima

3. Vipera berus / riđovka

- a. regionalna kategorija ugroženosti: NT – niskorizične.

(31) Od ugroženih vrsta treba istaknuti:

1. Žuta poljarica (Dolichopis caspius)

- a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena vrsta
- b. ekologija: Termofilna vrsta na istoku Hrvatske. Naseljava topla staništa na lesnim strmcima nastalim meandriranjem Dunava. U ostatku areala naseljava i šumovita područja (makija), stepe pa čak i polupustinje. Otočne populacije naseljavaju otvorene suhe travnjake, vinograde te područja obrasla rijetkom makijom.
- c. razlozi ugroženosti: U istočnom dijelu Hrvatske trenutno je najveći uzrok nestanak pogodnih suhih staništa koja su pod sve većim antropogenim pritiskom. Staništa su fragmentirana i komunikacija među populacijama je ponekad vrlo otežana, zbog čega jedinke često moraju prijeći dugi put, čime su izloženi i stradavanju.

(32) Mjere zaštite: Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena, travnjačka staništa.

(33) Ribe: Prema Crvenoj knjizi slatkovodnih riba Hrvatske područje Općine Bilje je područje rasprostranjenja većeg broja ugroženih vrsta riba. Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste riba na području Općine Bilje (CR – kritično ugrožena vrsta, EN - ugrožena, VU - rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD - vjerojatno ugrožena; SZ - strogo zaštićena vrsta; PSZV - Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama; ED - endem dunavskog slijeva)

1. Acipenser ruthenus / kečiga - vrsta zaštićena lovostajem i određivanjem najmanje veličine sukladno Naredbi o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu

- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
- b. dodatak V o Direktivi o staništima

2. Alburnus sarmaticus (= Chalcalburnus chalcoides) / velika pliska

- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- c. dodatak II o Direktivi o staništima

3. Alosa immaculata (= Alosa pontica) / crnomorska haringa

- a. kategorija ugroženosti: DD - vjerojatno ugrožena,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. dodatak II i V o Direktivi o staništima
4. *Aspius aspius* / bolen - vrsta zaštićena lovostajem i određivanjem najmanje veličine sukladno Naredbi o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu
- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
  - b. dodatak II i V o Direktivi o staništima
5. *Ballerus sapa* (= *Abramis sapa*) / crnooka deverika
- a. kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena,
6. *Carassius carassius* / karas
- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta - strogo zaštićene su samo na području Parka prirode Lonjsko polje, Parka prirode Kopački rit i Regionalnog parka Mura Drava
7. *Cyprinus carpio* / (zavičajne populacije) / šaran - vrsta zaštićena lovostajem i određivanjem najmanje veličine sukladno Naredbi o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu
- a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena,
8. *Eudontomyzon vladykovi* / dunavska paklara
- a. kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. endem,
  - d. dodatak II o Direktivi o staništima
9. *Eudontomyzon mariae* / ukrajinska paklara
- a. kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. dodatak II o Direktivi o staništima
10. *Gasterosteus aculeatus* / koljuška
- a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
11. *Gobio gobio* (= *Gobio obtusirostris*) / krkuša
- a. kategorija ugroženosti: LC – najmanje zabrinjavajuća,
12. *Gymnocephalus baloni* / Balonijev balavac
- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. endem,
  - d. dodatak II i IV o Direktivi o staništima
13. *Gymnocephalus schraetser* / prugasti balavac
- a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena vrsta,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. endem,
  - d. dodatak II i IV o Direktivi o staništima
14. *Hucho hucho* / mladica - vrsta zaštićena lovostajem i određivanjem najmanje veličine sukladno Naredbi o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu
- a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena,

- b. endem,
  - c. dodatak II i IV o Direktivi o staništima
15. *Leuciscus idus* / jez - vrsta zaštićena lovostajem i određivanjem najmanje veličine sukladno Naredbi o zaštiti riba u slatkovodnom ribarstvu
- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
16. *Lota lota* / manjić
- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
17. *Misgurnus fossilis* / piškur
- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. dodatak II o Direktivi o staništima
18. *Pelecus cultratus* / sabljarka
- a. kategorija ugroženosti: DD - vjerojatno ugrožena
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. endem:
  - d. dodatak II i IV o Direktivi o staništima
19. *Proterorhinus semilunaris* (= *Proterorhinus marmoratus*) / mramorski glavoč
- a. kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena,
20. *Romanogobio vladykovi* (= *Gobio albipinnatus*) / bjeloperajna krkuš
- a. kategorija ugroženosti: DD - vjerojatno ugrožena
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. dodatak II o Direktivi o staništima
21. *Rutilus pigus* (= *Rutilus virgo*) / plotica
- a. kategorija ugroženosti: NT – potencijalno ugrožena,
  - b. endem,
  - c. dodatak II i IV o Direktivi o staništima
22. *Sander volgensis* / smuđ kamenjak
- a. kategorija ugroženosti: DD - vjerojatno ugrožena
23. *Umbra krameri* / crnka
- a. kategorija ugroženosti: EN - ugrožena,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. dodatak II o Direktivi o staništima
24. *Vimba vimba* / nosara
- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
25. *Zingel streber* / mali vretenac
- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. endem,
  - d. dodatak II o Direktivi o staništima
26. *Zingel zingel* / veliki vretenac
- a. kategorija ugroženosti: VU – rizična,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

c. dodatak V o Direktivi o staništima.

(34) Od ugrožene i strogo zaštićene riblje faune koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti sljedeće vrste:

1. prugasti balavac (*Gymnocephalus schraetser*)

a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena populacija.

b. ekologija: Prugasti balavac je potamodromna, reofilna vrsta. Živi u manjim jatima u zoni mreke, deverike, ali i u riječnim ušćima

c. uzroci ugroženosti: Onečišćenje i regulacije vodotoka te bilo kakvo smanjenje kakvoće staništa. Dodatno ga ugrožava unos alohtonih i širenje agresivnijih vrsta u vodotocima.

2. šaran (*Cyprinus carpio*)

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena populacija.

b. ekologija: Divlja forma šarana jedna je od najugroženijih u Europi. Kod nas je autohtona vrsta.

c. uzroci ugroženosti: Ugrožena je miješanjem s kultiviranim formama, regulacijom vodotoka i nestankom prirodnih mrjestilišta.

3. koljuška (*Gasterosteus aculeatus*)

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena populacija.

b. ekologija: Živi na velikom broju različitih staništa, poput obalnih dijelova mora, ušća rijeka, bočatih voda i jezera. Postoje tri ekološki različite forme (ekotipa) od kojih se jedna čitava života zadržava u morima, druga u slatkim vodama, dok je treća migratorna i odlazi na mrijest iz mora u slatke vode (anadromna). U slatkim vodama najčešće naseljavaju gusto obrasle vodotoke s dobrim protokom, ili stajaće vode u kojima je dno pješčano ili muljevito.

c. uzroci ugroženosti: Globalno nije ugrožena vrsta, međutim u Hrvatskoj ima prilično točkastu rasprostranjenost, a na nekim je područjima pod većim pritiskom. Slabo podnosi smanjenje koncentracije kisika u vodi, pa svako onečišćenje vodotoka ugrožava njezine razmjerno male populacije. Uz onečišćenje ugrožava je ograničen broj lokaliteta na kojima dolazi i nestanak prirodnih bočatih staništa. Na nekim je lokalitetima već nestala (ušće Mirne, Dragonje itd.).

4. mladica (*Hucho hucho*)

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena populacija.

b. ekologija: Mladica je bentopelagička, litofilna vrsta koja najčešće živi u zoni lipljena i mreke. Nastanjuje dublje dijelove rijeka, s brzim protokom i nižom temperaturom (od 6°C do 18°C). Česta je u dubljim prokopima uz obalna područja ili ispod mostova, a rijetka u jezerima. Mlade jedinke žive u manjim tekućicama i u gornjim dijelovima rijeka, a s odrastanjem sele nizvodno.

c. uzroci ugroženosti: Pretjerani izlov, regulacija i pregradnja gornjih i srednjih tokova rijeka, onečišćenje vodotoka.

5. crnka (*Umbra krameri*)

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena populacija.

b. ekologija: Bentopelagička je vrsta, koja naseljava močvarna i poplavna staništa. Preferira stajaće vode, gusto zarasle vodenim biljem, kojima su dna prekrivena debelim slojem organskoga mulja. Ako se nađe u nepovoljnim životnim uvjetima, ukopava se u supstrat (mulj).

c. uzroci ugroženosti: Fragmentacija i nestajanje močvarnih staništa. Regulacijom rijeka nestaju prirodni ciklusi plavljenja, nužni za opstanak i širenje crнке. Poseban problem su i alohtone vrste (sunčanica, američki somić i babuška) koje preuzimaju dominaciju u stajaćim vodama i istiskuju autohtonu faunu.

6. kečiga (*Acipenser ruthenus*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Kečiga je pridnena vrsta koja boravi u slatkim i bočatim vodama umjerenoga područja. Naseljava pridnene dijelove rijeka i jezera, a u mora rijetko zalazi

c. uzroci ugroženosti: Nerazuman ribolov u Dunavu, zasnovan na ulovu mlađih dobnih kategorija koje nisu spolno zrele ili su takvima tek postale. Promjene u prirodnim staništima izazvane čovjekovim djelovanjem, poput onečišćenja, vađenja pijeska i regulacije vodotoka.

7. velika pliska (*Alburnus sarmaticus*) (= *Chalcalburnus chalcoides*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Velika pliska je bentopelagička riba koja živi u slatkoj i bočatoj vodi i zadržava se u jatima. Živi u rijekama i jezerima, a najviše voli mjesta gdje ima dovoljno otopljenog kisika, gdje je voda hladnija, a dno kamenito

c. uzroci ugroženosti: Onečišćenje voda i regulacije vodotoka.

8. bolen (*Aspius aspius*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Bentopelagička vrsta koja nastanjuje tekuće vode, akumulacije i rukavce rijeka. Uglavnom živi solitarno (pojedinačno) i obično u čistim, tekućim dijelovima vodotoka. Jedan je od najvećih dnevnih predatora u našim vodama, a na glasu po proždrljivosti

c. uzroci ugroženosti: Smanjenje populacija vrsta kojima se hrani, mehaničko onečišćenje rijeka, regulacije vodotoka i unos alohtonih vrsta, nekontrolirani ribolov

9. karas (*Carassius carassius*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Karas nastanjuje stajaće vode, poput bara, močvara, jezera, sporotekućih rijeka i privremenih vodenih površina, bogatih vodenom vegetacijom. Voli vode s malom prozirnošću i dubinom gdje temperatura ljeti nije hladnija od 19°C

c. uzroci ugroženosti: Nakon unošenja babuške u otvorene vode, počele su se postupno smanjivati njegove populacije, posebno u stajaćim, močvarnim i poplavnim staništima. Jedan od razloga smanjenja brojnosti svakako je i nestanak vodene vegetacije zbog onečišćenja voda. Svako isušivanje jezera, bara i močvara te nestajanje poplavnih staništa pridonosi daljnjem smanjenju brojnosti vrste.

10. balonijev balavac (*Gymnocephalus baloni*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Živi u srednjem i donjem toku većih rijeka, u zoni deverike i blizu ušća. Jedinke se najčešće zadržavaju samostalno i skrivaju tijekom dana, a aktivnost počinju u sumrak.

c. uzroci ugroženosti: Regulacije vodotoka, izgradnja brana i usporavanje brzine rijeka, kao i bilo koji oblik onečišćenja.

11. jez (*Leuciscus idus*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Jez je bentopelagička vrsta koja naseljava nizinske rijeke i jezera te je jedna od karakterističnih i čestih vrsta u zoni deverike. Rado zalazi u poplavnu zonu radi prehrane i razmnožavanja.

c. uzroci ugroženosti: Regulacije i onečišćenje vodotoka te nestanak prikladnih, prirodnih mrijesnih područja, smanjenje i nestajanje poplavnih i močvarnih područja

12. manjić (*Lota lota*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: To je pridnena vrsta kojoj odgovara hladnija (4 – 18°C) i čišća tekuća voda. Nastanjuje velike rijeke i duboka jezera, gdje bira kamenita i pjeskovita dna

c. uzroci ugroženosti: Regulacija vodotoka, onečišćenje, prekomjeran izlov i unos alohtonih vrsta.

13. piškur (*Misgurnus fossilis*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Čikov živi u stajaćim ili sporotekućim vodama u donjim dijelovima rijeka. Obično naseljava staništa prekrivena muljevitim dnom. Najčešći životni prostor su mu mrtvaje, ribnjaci, kanali za natapanje i preplavljeni močvarni tereni većih rijeka i njihovih pritoka.

c. uzroci ugroženosti: Nestanak sporotekućih i stajaćih voda i prikladnih staništa, organsko i anorgansko onečišćenje preostalih staništa tog tipa, regulacija i pregradnja vodotoka.

14. nosara (*Vimba vimba*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Nosara obično naseljava srednje i donje tokove rijeka te jezera. Voli sporija tekuća i stajaća vodena staništa, a veoma često zalazi i u poplavnu zonu.

c. uzroci ugroženosti: Regulacije i pregradnje vodotoka koje sprječavaju uzvodne reproduktivne migracije, svako smanjenje poplavnih područja. Mjestimično je ugrožava i pretjerani izlov.

15. mali vretenac (*Zingel streber*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Živi u zoni mrene, deverike i balavca. Pridnena je riba i zadržava se u srednje dubokim, čistim, brzim vodama gdje ima puno kisika, a dno je pješčano ili šljunkovito.

c. uzroci ugroženosti: onečišćenje i regulacije vodotoka, dominantne šaranske vrste s kojima je u izravnoj kompeticiji za stanište i prehrambene resurse.

16. veliki vretenac (*Zingel zingel*)

a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.

b. ekologija: Veliki vretenac zadržava se u srednje dubokim do plitkim vodotocima, s pješčanim i šljunkovitim dnom. Živi u zoni mrene, deverike i balavca

c. uzroci ugroženosti: Onečišćenje vode, regulacija i pregrađivanje vodotoka

(35) Mjere zaštite: U cilju zaštite riba potrebno je o njima voditi brigu prilikom regulacija vodotoka i vodno-gospodarskih radova, a s obzirom na izvjestan utjecaj ovih zahvata na ribe kao ciljne vrste pojedinih područja ekološke mreže RH, uz obavezu provođenja postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu ukoliko područje Općine Bilje obuhvaća ekološki značajna područja uvrštena u ekološku mrežu RH. Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćenja vodotoka kako u nadzemnim tako i u podzemnim dijelovima. Sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Zakonu o slatkovodnom ribarstvu, zabranjeno je vodotoke poribljavati stranim (alohtonim) vrstama.

(36) Leptiri: Prema Crvenoj knjizi danjih leptira Hrvatske, područje Općine Bilje je stanište više ugroženih vrsta leptira. Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste danjih leptira na području Općine Bilje (CR – kritično ugrožene vrste, VU – osjetljive, NT – niskorizične, DD – nedovoljno poznate; SZ – strogo zaštićene vrste; PSZV - Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama):

1. Apatura metis / Frejerova preljevica

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljive,

b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

2. Colias myrmidone / narančasti poštar

a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožene vrste,

b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

c. dodatak II o Direktivi o staništima

3. Euphydryas aurinia/ močvarna riđa

a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične,

b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

c. dodatak II o Direktivi o staništima

4. Heteropterus morpheus / močvarni sedefast beloglavac

a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične,

5. Lycaena dispar / kiseličin vatreni plavac

- a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične,
- b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- c. dodatak II o Direktivi o staništima
- 6. *Lycaena hippothoe* / ljubičastorubi vatreni plavac
  - a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične,
- 7. *Lycaena thersamon* / mali kiseličin vatreni plavac
  - a. kategorija ugroženosti: DD – nedovoljno poznate,
- 8. *Nymphalis vaualbum* / bijela riđa
  - a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožene vrste,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
  - c. dodatak II o Direktivi o staništima
- 9. *Papilio machaon* / obični lastin rep
  - a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta
- 10. *Zerynthia polyxena* / uskršnji leptir
  - a. kategorija ugroženosti: NT – niskorizične,
  - b. zaštita po Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama: SZ – strogo zaštićena vrsta

(37) Od ugrožene i strogo zaštićene vrste leptira koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti sljedeće vrste:

1. Narančasti poštar (*Colias myrmidone*)
  - a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena populacija.
  - b. ekologija: Javlja se na termofilnim mozaičnim otvorenim staništima s travnatim predjelima uz voćnjake, šumarke i rubove šuma. Ženke za polaganje jaja traže tople i osunčane predjele, a jaja polažu dvadesetak centimetara iznad tla na vršnim dijelovima mladih necvjetajućih izbojaka. Mlade gusjenice hrane se vršnim listovima biljke hraniteljice koja je uvijek jedna od vrsta iz roda *Chamaecytisus*. Prezimljuje u stadiju mlade gusjenice, nakon čega se kukulji i to obično na biljci hraniteljici. Gusjenica je zelena s bijelim lateralnim linijama. Imago se javlja u dvije ili tri generacije godišnje, u prvoj od kraja svibnja do kraja lipnja, u drugoj od početka srpnja do kolovoza i trećoj od kraja kolovoza do rujna.
  - c. razlozi ugroženosti: Glavni razlog je neprimjereno gospodarenje staništem i to prije svega travnjacima što uzrokuje opadanje kvalitete staništa, nestajanje i zarastanje osunčanih, kserotermnih livada. Neprimjereno gospodarenje livadama s uobičajena dva otkosa u sezoni leta interferira s pojavljivanjem gusjenica leptira te se time smrtnost izuzetno povećava.
2. Bijela riđa (*Nymphalis vaualbum*)
  - a. kategorija ugroženosti: CR – kritično ugrožena populacija.
  - b. ekologija: Tipična staništa su čistine unutar nizinskih, često poplavnih šuma, s biljkama hraniteljicama iz rodova vrba *Salix* ssp., topola *Populus* ssp. i brijesta *Ulmus* ssp.
  - c. razlozi ugroženosti: Ugrožena vrsta zbog devastacije šuma, nepravilnog gospodarenja šumom, djelatnostima koje utječu na razinu podzemnih voda, kao drenaža, povećane izgradnje.
3. Frejerova preljevnica (*Apatura metis*)
  - a. kategorija ugroženosti: VU – rizična populacija.
  - b. ekologija: Tipična staništa su vlažni biotopi uz riječne tokove s biljkom hraniteljicom bijelom vrbom *Salix alba* s čije gornje strane listova polaže jajašca. Prezimljuje kao mlada gusjenica. Vrsta se javlja u dvije generacije, prva od svibnja do lipnja, a druga od srpnja do kolovoza.
  - c. razlozi ugroženosti: Ugrožena građevinskim zahvatima prilikom regulacije riječnih tokova, kao i melioracijama koji uzrokuju nestanak prirodnih staništa na vlažnim tipovima biotopa.

(38) Mjere zaštite: Leptiri su općenito ugroženi uslijed regulacije voda što izaziva promjene staništa uz vodotoke i isušivanje vlažnih staništa; uništavanja šuma i promjena u gospodarenju šumama koje uključuju uništavanje starih stabala i čišćenje rubova šuma; kemijskog onečišćenja te sakupljačke aktivnosti kolekcionara. Potrebno je ograničavati inteziviranje poljoprivrede i izgradnje na područjima važnim za očuvanje leptira, ograničiti uporabu pesticida na poljoprivrednim zemljištima u blizini nalazišta gore navedenih vrsta, te održivim gospodarenjem u šumama i na poljoprivrednim površinama očuvati biljke hraniteljice. U cilju zaštite leptira trebalo bi prvenstveno očuvati vodena i močvarna staništa te o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama i travnjacima, melioraciji i vodno-gospodarskim zahvatima.

(39) Vretenca: Na području Općine Bilje temeljem recentnih opažanja utvrđena su nalazišta sljedećih strogo zaštićenih i ugroženih vrsta vretenaca koje su prema Crvenoj knjizi vretenaca Hrvatske određene kao najugroženije (s iznimno visokim, vrlo visokim i visokim rizikom od izumiranja u Hrvatskoj – u kategorijama CR, EN i VU): Vrste procijenjene ugroženosti i strogo zaštićene vrste vretenaca na području Općine Bilje (EN – ugrožena, VU – osjetljiva)

1. *Epithea bimaculata* / Proljetna narančica

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena,

2. *Hemianax ephippiger* / Grof skitnica

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva

3. *Lestes virens* / Mala zelendjevica

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva

4. *Leucorrhinia pectoralis* / Veliki tresetar - Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992.): Dodatak II (životinjske i biljne vrste od interesa zajednice čije očuvanje zahtjeva određivanje posebnih područja očuvanja) i Dodatak IV (životinjske i biljne vrste od značaja za zajednicu i kojima je potrebna stroga zaštita).

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena,

5. *Sympetrum flaveolum* / Jantarni strijelac

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva.

(40) Od ugrožene i strogo zaštićene vrste vretenca koja potvrđeno ili moguće obitava na ovom području valja istaknuti sljedeće vrste:

1. Proljetna narančica (*Epithea bimaculata*)

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena vrsta

b. ekologija: Ličinke ove vrste možemo naći u malim, ali dubokim stajaćim vodama, lokvama, jezerima, ribnjacima, starim šljunčarama i rukavcima rijeka. Nalaze se na vodenim biljkama uz dno te im razvoj traje dvije do tri godine. Odrasle jedinke često odlaze daleko od vode te su dobri letači. Ženke polažu oko 2000 jajašaca među vodenu vegetaciju.

c. razlozi ugroženosti: Neprimjereno upravljanje staništima (pražnjenje ribnjaka, naseljavanje biljojednih riba, hidrotehnički zahvati).

2. Veliki tresetar (*Leucorrhinia pectoralis*)

a. kategorija ugroženosti: EN – ugrožena vrsta

b. ekologija: Ovu vrstu možemo naći nad tresetištima, u blago kiselim jezercima, starim rukavcima i ribnjacima mezotrofnog do eutrofnog karaktera, bogatih vodenom i močvarnom vegetacijom. Ženke polažu jajašca dodirujući vrškom zatka vodenu površinu. Broj jedinki najveći je u lipnju, a sezona leta završava u rujnu.

c. razlozi ugroženosti: Isušivanje močvara i ostali hidrotehnički zahvati. Prirodna sukcesija staništa i klimatske promjene. Unošenje biljojednih riba u stanište.

3. Grof skitnica (*Hemianax ephippiger*)

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva vrsta

b. ekologija: Razmnožava se u malim, plitkim, toplim i često privremenim vodenim staništima koja mogu biti i blago bočata. To je pokretljiva i seobama sklona vrsta koja se pojavljuje na različitim mjestima, ali izbjegava šumovita područja. Tijekom seobe može preći tisuće

kilometara. Ličinke brzo rastu i razvijaju se. Njihove izlijetavanje traje tokom cijele godine.

c. razlozi ugroženosti: Klimatske promjene, posebice sezonska raspodjela padalina. Biologija vrste.

4. Mala zelendjevica (*Lestes virens*)

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva vrsta

b. ekologija: Malu zelendjevicu možemo pronaći na grmlju ili visokim travama uz rubove lokava i jezera u kojima se razmnožava. Ženka polaže jajašca obično krajem ljeta i to često u žive ili suhe stabljike roda *Juncus* ili *Oenanthe* koje su iznad razine vode. Mala zelendjevicu u odraslom obliku možemo vidjeti već od travnja pa sve do listopada.

c. razlozi ugroženosti: Nestajanje lokava i smanjivanje močvarnih područja što onemogućuje dovoljno razvijenu mrežu staništa s lokalitetima u stupnju sukcesije povoljnom za razvoj vrste.

5. Jantarni strijelac (*Sympetrum flaveolum*)

a. kategorija ugroženosti: VU – osjetljiva vrsta

b. ekologija: Ova vrsta razmnožava se u malim, plitkim stajacim vodama koje se brzo zagrijavaju i obiluju vegetacijom (npr. povremeno poplavljene livade zamočvarenih dolina). Ličinke možemo naći ili na dnu ili na vegetaciji, a odrasle jedinke se skupljaju na sunčanim livadama.

c. razlozi ugroženosti: Nedovoljno poznati.

(41) Mjere zaštite: Potrebno je spriječiti antropogeni utjecaj na pogodnim (potencijalnim) i poznatim staništima vretenaca, zaštititi lokalitete na kojima su prisutne vrste te staništa na kojima se one razmnožavaju, smanjiti onečišćenje vodenih staništa agrokemikalijama, održavati povoljan vodni režim i kakvoću vode, spriječiti prenamjenu močvarnih staništa u poljoprivredne i druge svrhe te očuvati veće ujezerene vodene površine, spriječiti unos biljojednih vrsta riba i prekomjerno iskorištavanje vode te na prirodi prihvatljiv način upravljati hidrotehničkim zahvatima u poplavnim područjima velikih rijeka.

(42) Strane (alohtone) vrste predstavljaju velik problem i drugi su razlog smanjenja biološke raznolikosti na globalnom nivou, odmah nakon direktnog uništavanja staništa. Prema Zakonu o zaštiti prirode zabranjeno je uvođenje stranih vrsta u prirodu, osim u slučajevima kad ne predstavljaju opasnost za bioraznolikost, zdravlje ljudi i ako ne ugrožavaju obavljanje gospodarske djelatnosti.

(43) Prema Zakonu o zaštiti prirode ekološki značajna područja obuhvaćaju: područja koja su biološki iznimno raznovrsna ili dobro očuvana, a koja su međunarodno značajna po mjerilima međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka; područja koja bitno pridonose očuvanju bioraznolikosti; područja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova, uključujući i prioritetne stanišne tipove od interesa za Europsku uniju, te područja izvanrednih primjera karakteristika ugroženih i rijetkih staništa; staništa ugroženih vrsta; staništa endemičnih vrsta za Republiku Hrvatsku; područja koja bitno pridonose genskoj povezanosti populacija vrsta (ekološki koridori); selidbeni putovi životinja.

(44) Prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (Narodne novine br. 88/14) i EU Direktivi o staništima (Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992.)) na području Općine Bilje prisutna su ugrožena i rijetka staništa koja su u narednom tabličnom prikazu istaknuta debljim otiskom (Napomena: oznaka * znači da su ugroženi pojedini pojedini tipovi staništa, a ne cijela skupina određenog NKS koda).

(45) Zastupljenost stanišnih tipova na području Općine Bilje:

1. Aktivna seoska područja, NKS kod: J.1.1., zastupljenost staništa: 1,83%

2. Aktivna seoska područja / Urbanizirana seoska područja, NKS kod: J.1.1./J.1.3., zastupljenost staništa: 0,15%

3. Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama, NKS kod: I.3.1., zastupljenost staništa: 24,43%

4. Javne neproizvodne kultivirane zelene površine, NKS kod: I.8.1., zastupljenost staništa: 0,05%

5. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, NKS kod: D.1.2., zastupljenost staništa: 0,08%,
6. Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume, NKS kod: E.3.1., zastupljenost staništa: 0,54%,
7. Mozaici kultiviranih površina, NKS kod: I.2.1., zastupljenost staništa: 0,28%,
8. Mozaici kultiviranih površina / Aktivna seoska područja / Javne neproizvodne kultivirane zelene površine, NKS kod: I.2.1./J.1.1./I.8.1., zastupljenost staništa: 0,28%,
9. Nasadi širokolisnog drveća, NKS kod: E.9.3., zastupljenost staništa: 0,18%,
10. Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica / Povremeni vodotoci / Stalne stajačice, NKS kod: A.2.7./A.2.2./A.1.1., zastupljenost staništa: 0,46%,
11. Poplavne šume crne johe i poljskog jasena, NKS kod: E.2.1., zastupljenost staništa: 0,82%,
12. Poplavne šume hrasta lužnjaka, NKS kod: E.2.2., zastupljenost staništa: 1,84%,
13. Poplavne šume vrba / Poplavne šume topola, NKS kod: E.1.1./E.1.2., zastupljenost staništa: 17,40%,
14. Povremene stajačice, NKS kod: A.1.2., zastupljenost staništa: 4,21%,
15. Stalne stajačice, NKS kod: A.1.1., zastupljenost staništa: 4,83%,
16. Stalni vodotoci, NKS kod: A.2.3., zastupljenost staništa: 4,11%,
17. Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, NKS kod: A.4.1., zastupljenost staništa: 4,54%,
18. Urbanizirana seoska područja, NKS kod: J.1.3., zastupljenost staništa: 0,12%,
19. Vlažne livade Srednje Europe, NKS kod: C.2.2., zastupljenost staništa: 32,64%,
20. Vrbici na sprudovima / Poplavne šume vrba, NKS kod: D.1.1./E.1.1., zastupljenost staništa: 1,22%.

(46) Zastupljenost stanišnih tipova na području Općine Bilje - Točkasti lokaliteti kopnenih staništa:

1. Zajednica vodenih leća i paroženaste paprati, NKS kod: A3216,
2. Zajednica močvarne rebratice, NKS kod: A3336,
3. Močvara krutog šaša, NKS kod: A4121,
4. Močvara nježnog šaša, NKS kod: A4123,
5. Močvara mjehurastog šaša, NKS kod: A4126,
6. Zajednica trstastog blješca, NKS kod: A4128.

(47) Prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa (Anonymus, www.dzpz.hr, Državni zavod za zaštitu prirode, 2009.) ugrožena i rijetka staništa prisutna na ovom području opisana su na sljedeći način:

- A.2.7. Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica – Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica suhe uslijed umjetnog ili prirodnog kolebanja vodnog lica. Uključuje obale s mekim i mobilnim sedimentima (sprudovi) te kamenite i stjenovite obale. Često važna staništa za ishranu nekih migratornih vrsta ptica.

- A.3.2.1.6. Zajednica vodenih leća i paroženaste paprati (As. Lemno-Azolletum filiculoidis Br.-Bl. 1952) – Pripada svezi Lemnion minoris de Bolós et Masclans 1955. U florističkom sastavu dominiraju Azolla filiculoides i Spirodela polyrrhiza, dok je znatno rjeđa Lemna gibba. Dosad je poznata jedino iz Kopačkog rita.

- A.3.3.3.6. Zajednica močvarne rebratice (As. Hottonietum palustris R. Tx. 1937) – Ova se zajednica razvija u plitkim vodenim bazenima, a često i antropogeno izgrađenim odvodnim kanalima. U florističkom sastavu ističu se Hottonia palustris, Callitriche palustris, Potamogeton nitens, Elodea canadensis.

- A.4.1.2.1. Močvara krutog šaša (As. Caricetum elatae W. Koch 1926) – Pripada svezi Magnocaricion elatae W. Koch 1926. To je u Hrvatskoj vrlo rasprostranjena zajednica močvarnih šaševa, razvijena kako na primarnim (prirodnim), tako i na sekundarnim (antropogenim) staništima. U florističkom sastavu dominira Carex elata, a pridružuju se Galium palustre, Lysimachia vulgaris, Lythrum salicaria, Mentha aquatica, Phragmites australis.

- A.4.1.2.3. Močvara nježnog šaša (As. *Caricetum gracilis* Almquist 1924) – Pripada svezi *Magnocaricion elatae* W. Koch 1926. Ta je zajednica u Hrvatskoj rasprostranjena u nizinskim dijelovima uz velike rijeke i njihove pritoke na prirodnim staništima, ali i na antropogenim, kao što su npr. depresije uz željezničke nasipe i sl. U florističkom sastavu dominira *Carex gracilis*, a pridružuju se *Galium palustre*, *Iris pseudacorus*, *Phragmites australis*, *Equisetum fluviatile*. Poblježe je analizirana u Baranji (Kopačko jezero, Aljmaš).

- A.4.1. Zajednice tršćaka, rogozika, visokih šiljeva i visokih šaševa (Razred PHRAGMITI-MAGNOCARICETEA Klika in Klika et Novak 1941) – Zajednice rubova jezera, rijeka, potoka, eutrofnih bara i močvara, ali i plitkih poplavnih površina ili površina s visokom razinom donje (podzemne) vode u kojima prevladavaju močvarne, visoke jednosupnice i dvosupnice, uglavnom helofiti.

- A.4.1.2.8. Zajednica trstastog blješca (As. *Phalaridetum arundinaceae* Libbert 1931) – Pripada svezi *Magnocaricion elatae* W. Koch 1926. Ta je močvarna zajednica uvrštena u vegetaciju visokih šaševa, iako je izgrađuje trava *Typhoides arundinacea* (= *Phalaris a.*). Razvija se na pjeskovitoj ili muljevitoj podlozi, a vezana je na površine koje su uslijed uzdizanja terena taloženjem finog materijala samo povremeno plavljene. U florističkom sastavu još se ističu *Rorippa amphibia*, *Sium erectum*, *Mentha aquatica*, *Polygonum hydropiper*. Proučavana je uz obale potoka Lomnice u Turopolju i odvodnog kanala "Sava-Odra".

- C.2.2. Vlažne livade Srednje Europe (Red MOLINIETALIA W. Koch 1926) – Pripadaju razredu MOLINIO-ARRHENATHERETEA R. Tx. 1937. Navedeni skup predstavlja higrofilne livade Srednje Europe koje su rasprostranjene od nizinskog do brdskog vegetacijskog pojasa.

- D.1.1. Vrbici na sprudovima (Razred SALICETEA PURPUREAE M. Moor 1958, red SALICETALIA PURPUREAE M. Moor 1958) – Skup staništa i na njih vezanih biljnih zajednica listopadnih šikara koji se formira u gornjim i srednjim tokovima rijeka koje u Srednjoj Europi teku iz alpskog prostora.

- E.1.1. Poplavne šume vrba (Sveza *Salicion albae* Soó 1930)

- E.1.2. Poplavne šume topola (Sveza *Populion albae* Br.-Bl. 1931)

- E.2.1. Poplavne šume crne johe i poljskog jasena (Sveze *Alno-Ulmion* Br.-Bl. et R. Tx. 1943 i *Alnion glutinosae* Malcuit 1929) – Poplavne šume srednjoeuropskih i sjevernopirinejskih vodenih tokova nižih položaja, na tlima koja su periodično plavljena tijekom godišnjeg visokog vodostaja rijeka, ali su inače dobro ocijeđena i prozračna u vrijeme niskog vodostaja.

- E.2.2. Poplavne šume hrasta lužnjaka (Sveza *Alno-Quercion roboris* Ht. 1938) – Pripadaju redu ALNETALIA GLUTINOSAE Tx. 1937. Mješovite poplavne šume panonskog i submediteranskog dijela jugoistočne Europe s dominacijom vrsta *Quercus robur*, *Fraxinus angustifolia*, *Ulmus carpiniifolia*, *Ulmus laevis*, *Alnus glutinosa*, *Acer campestre*, *Carpinus betulus*. Razvijaju se na pseudogleju, a plavljene su razmjerno kratko vrijeme.

- E.3.1. Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume (Sveza *Erythronio-Carpinion* (Horvat 1958) Marinček in Mucina et al. 1993) – Pripadaju redu FAGETALIA SYLVATICAE Pawl. in Pawl. et al. 1928. Mezofilne i neutrofilne šume planarnog i bežuljkastog (kolinog) područja, redovno izvan dohvata poplavnih voda, u kojima u gornjoj šumskoj etaži dominiraju lužnjak ili kitnjak, a u podstojnoj etaži obični grab (koji u degradacijskim stadijima može biti i dominantna vrsta drveća). Ove šume čine visinski prijelaz između nizinskih poplavnih šuma i brdskih bukovih šuma.

(48) Ugrožene vrste (regionalno izumrle, kritično ugrožene, ugrožene i rizične vrste) na području Općine Bilje obitavaju na staništima istaknutim u opisima ugroženih vrsta navedenim u poglavlju 2.1. STROGO ZAŠTIĆENE I UGROŽENE VRSTE, podpoglavlju Ugrožene i strogo zaštićene vrste na području Općine Bilje.

(49) Na području Općine Bilje nema hrvatskih endemičnih vrsta odnosno endemičnih vrsta za Republiku Hrvatsku.

(50) Na području Općine Bilje nisu definirani ekološki koridori i selidbeni putovi životinja.

(51) Mjere zaštite:

- Površinske kopnene vode i močvarna staništa

1. očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju; na područjima isušanim zbog regulacije vodotoka odrediti mjesta za prokope kojima bi se osiguralo povremeno plavljenje okolnih područja;

2. osigurati povoljnu, ekološki prihvatljivu, količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
3. očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
4. održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa;
5. očuvati povoljni sastav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa;
6. očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljanje rukavaca i dr);
7. očuvati povezanost vodnoga toka;
8. očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
9. sprječavati zaraštavanje preostalih malih močvarnih staništa u priobalju;
10. izbjegavati utvrđivanje obala, regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja;
11. u zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostore za zadržavanje poplavnih voda odnosno njihovu odvodnju;
12. vađenje šljunka provoditi na povišenim terasama ili u neaktivnom poplavnom području, a izbjegavati vađenje šljunka u aktivnim riječnim koritima i poplavnim ravninama;
13. ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova;
14. prirodno neobrasle, šljunkovite, pjeskovite i muljevite, strme i položene, obale koje su gnijezdilišta i/ili hranilišta ptica održavati u povoljnom, ekološki prihvatljivom, stanju te spriječiti eksploataciju materijala i sukcesiju drvenastim vrstama;
15. osigurati otvorene površine plitkih vodenih bazena, spriječiti sukcesiju, te osigurati trajnu povezanost sa matičnim vodotokom;
16. sprječavati kaptiranje i zatrpavanje izvora;
17. uklanjati strane invazivne vrste sa svih vodenih, obalnih i močvarnih površina;
18. u gospodarenju vodama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);

- Travnjaci, visoke zeleni i šikare

1. gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva;
2. očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
3. očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zaraštavanja travnjaka i dr.) te na taj način osigurati mozaičnost staništa;
4. očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhih i vlažnih travnjaka;
5. očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni, osigurati njihovo stalno vlaženje i redovitu ispašu, odnosno košnju;
6. očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima termofilnih šikara, spriječiti sukcesiju i uklanjati vrste drveća koje zasjenjuju stanište;
7. poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u nizinskim, brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima;
8. poticati održavanje travnjaka košnjom prilagođenom stanišnom tipu;
9. provoditi revitalizaciju degradiranih travnjačkih površina, posebno cretova i vlažnih travnjaka, te travnjaka u visokom stupnju sukcesije;

10. na jako degradiranim, napuštenim i zaraslim travnjačkim površinama za potrebe ispaše potrebno je provesti ograničeno paljenje te poticati stočarstvo;
11. uklanjati strane invazivne vrste sa svih travnjačkih površina i šikara;
12. očuvati bušike, te spriječavati sukcesiju povremenim uklanjanjem nekih drvenastih vrsta i kontroliranim paljenjem;
13. očuvati šikare sprudova i priobalnog pojasa velikih rijeka;
14. očuvati vegetacije visokih zelenih u kontaktnim zonama šuma i otvorenih površina, te spriječiti njihovo uništavanje prilikom izgradnje i održavanja šumskih cesta i putova;

- Šume

1. prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine;
2. u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove;
3. u gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice;
4. u gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modificirane organizme;
5. očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
6. u svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama;
7. u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih vrsti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);
8. pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodni bliske metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
9. uklanjati strane invazivne vrste sa svih šumskih površina;
10. osigurati povoljan vodni režim u poplavnim šumama;
11. Detaljne mjere za očuvanje šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode za odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove/programe na području Općine Bilje.

- Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom

1. očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom;
2. uz vodotoke i vlažne šume očuvati otvorene površine s vlažnim tlom bogatim dušikom;
3. uklanjati invazivne vrste;
4. osigurati plavljenje staništa i povoljan vodni režim;
5. očuvati korovne zajednice čije su karakteristične biljne vrste ugrožene na nacionalnoj razini;
6. spriječiti vegetacijsku sukcesiju i uklanjati šumske vrste;

- Izgrađena i industrijska staništa

1. spriječiti vegetacijsku sukcesiju i očuvati endemične vrste;
2. uklanjati invazivne vrste.

(52) Ne planirati širenje građevinskog područja na račun ugroženih vodenih i vlažnih staništa. Zaustaviti daljnju degradaciju vodenih i vlažnih staništa, te prema mogućnostima izvesti njihovu revitalizaciju. Prilikom planiranja prometnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste.

(53) Onemogućiti fragmentaciju staništa i narušavanje povoljnih stanišnih uvjeta. Na lokacijama (i u neposrednoj blizini) ugroženih tipova staništa kao i na detaljno utvrđenim lokacijama (i u neposrednoj blizini) nalazišta ugroženih vrsta flore i vrsta koje su ciljne vrste područja ekološke mreže RH, nije prihvatljivo planirati građevinska područja, definirati namjenu površina za proizvodne, poslovne i turističke djelatnosti koje podrazumijevaju gradnju objekata i prateće infrastrukture, planirati elektrane (uključujući i one na obnovljive izvore energije), melioracije zemljišta, antenske stupove, te prometnu i komunalnu infrastrukturu.

(54) Na području Općine Bilje nalaze se sljedeća područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode:

- Posebni rezervat zoološki Kopački rit rezervat (1967.g., 1969.g., 1971.g., 1973.g.)
- Park prirode Kopački rit (1967.g., 1999.g.)
- Regionalni park Mura – Drava (2011.g.)
- Spomenik prirode botanički Biljsko groblje – travnjak (2001.g.)
- Spomenik parkovne arhitekture Bilje – park oko dvorca (1975.g.)

(55) Svi prostorni (vektorski) podaci o zaštićenim područjima u Republici Hrvatskoj (područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode) dostupni su na Web portalu Informacijskog sustava zaštite prirode odnosno internetskoj stranici <http://www.iszp.hr>.

(56) Prema bazi evidentiranih područja Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (odnosno izrađenih stručnih podloga/obrazloženja za proglašenje zaštite) na području Općine Bilje nema područja predviđenih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode.

(57) Na području i u okolici posebnog zoološkog rezervata nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti populacija faune, a to su ponajprije intenzivniji zahvati sječe, izgradnja prometnica, eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati i dr.

(58) Za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja parka prirode, najvažnije je usklađivanje predmetnog plana s prostornim planom područja posebnih obilježja parka prirode i s njegovim planom upravljanja.

(59) Za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja regionalnog parka najvažnije je donošenje i provedba njegovog prostornog plana područja posebnih obilježja i plana upravljanja.

(60) Na području i u neposrednoj okolici područja spomenika prirode nisu prihvatljivi zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti biljnih i/ili životinjskih populacija, a to su: intenzivniji zahvati sječe; izgradnja objekata i prateće infrastrukture u službi stambene, proizvodne, poslovne i turističke namjene; izgradnja prometne infrastrukture; izgradnja elektrana (uključujući i one na obnovljive izvore energije); eksploatacija mineralnih sirovina; hidrotehnički zahvati i melioracija zemljišta; prenamjena zemljišta; izgradnja golf igrališta; postavljanje antenskih stupova; onečišćenje nadzemlja i podzemlja; unošenje stranih (alohtonih) vrsta.

(61) Zaštićeni park treba redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno povijesnoj matrici odnosno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i prostornog rasporeda elemenata parkovne arhitekture. Uzgojno-sanitarnim zahvatima dendrofloru treba održavati u povoljnom stanju vitaliteta. Za pojedina stabla ovisno o njihovom stanju preporučljivo je izraditi studije vitaliteta kojima će se utvrditi detaljnije smjernice njihova očuvanja.

(62) Elemente krajobrazu u zaštićenim područjima krajobrazno vrijednim područjima treba štititi u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobrazu, formiranima u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

(63) U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanja

tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

(64) U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unaprjeđivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- uskladiti i prostorno organizirati različite interese,
- posebno ograničiti i pratiti građevinsko zauzimanje neposredne obale,
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima kao i dužobalnu izgradnju,
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
- štiti značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom,
- planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

(65) Nužno je osigurati provođenje mjera revitalizacije za staništa u područjima s ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima) izloženim zaraštavanju i zatrpavanju (travnjaci, bare, rukavci i dr.) – kroz osiguranje poticaja i/ili organiziranje košnje, krčenja i/ili čišćenja.

3.1.2. Kulturna baština

Članak 66.

(1) Na području općine Bilje su, sukladno posebnom zakonu, zaštićena sljedeća kulturna dobra:

- Registrirana

1. Graditeljski sklop

- a. Bilje, dvorac Eugena Savojskog
- b. Bilje, Zgrada mlinskog skladišta
- c. Lug, Kompleks dvorca Tikveš u šumi Korisedo (Jasenik)
- d. Zlatna greda, pustara Zlatna greda, kraj Bilja.

2. Sakralna građevina

- a. Bilje, crkva Bezgrešnog začeca blažene djevice Marije,
- b. Kopačevo, crkva reformiranih,
- c. Lug, crkva reformiranih,
- d. Vardarac, Reformirana kršćanska crkva sa župnim stanom i školom.

3. Arheološki lokalitet

- a. Bilje, "Rimska cesta", antičko arheološko nalazište,
- b. Kopačevo, "Mali Sakadaš", prapovijesno i antičko arheološko nalazište,
- c. Kopačevo, "Čorda i dr.", antičko arheološko nalazište,
- d. Lug, "Lug", prapovijesno, antičko i srednjevjekovno arheološko nalazište,
- e. Lug, "Silad-okrajak", prapovijesno i antičko arheološko nalazište,
- f. Lug, "Utrina-Četelvelđ", prapovijesno arheološko nalazište,
- g. Vardarac, "Kenderfeld", prapovijesno i antičko arheološko nalazište,
- h. Vardarac, "Selefeldek", prapovijesno i antičko arheološko nalazište.

4. Memorijalna obilježja i mjesta

- a. Bilje, mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata sa spomen obilježjima na području RH.

- Kulturna baštinu zaštićena mjerama Plana:

1. Sakralna građevina

- a. Bilje, crkva reformiranih,

2. Civilna građevina

- a. Bilje, kuća u Ulici kralja Zvonimira 28.,
b. Bilje, kuća u Blatnoj ulici 14.,
c. Bilje, kuća u Ulici Š. Petefija 15.,
d. Bilje, kuća u Ulici Š. Petefija 17.,
e. Kompleks "Tikveš" lovačka kurija,
f. Bilje, kuća u Ulici kralja Zvonimira 10.,
g. Kopačevo, kuća u Ulici Š. Petefija 52.,
h. Vardarac, kuća u Ulici Košuta Lajoša 54.,
i. Vardarac, kuća u Ulici Š. Petefija 133.
j. Vardarac, kuća u Ulici Š. Petefija 144.,
k. Vardarac, trščara u Ulici Š. Petefija 18.

3. Spomen objekt

- a. Kopačevo, spomenik palim borcima,
b. Lug, spomenik posvećen KKKPJ, KSKOJ i KOAFŽ,
c. Lug, spomen ploča Klaji Imri.

(2) Zaštićenim kulturnim dobrom se smatraju i sva kulturna dobra koja će se, nakon donošenja ovoga Plana, zaštititi sukladno posebnom zakonu.

(3) Namjena i način uporabe kulturnog dobra te svi zahvati na kulturnom dobru, utvrđuju se i provode sukladno posebnom propisu.

(4) U ovome Planu utvrđuje se sljedeća osobito vrijedna graditeljska baština koja će se zaštititi kao kulturno dobro od lokalnog značenja, sukladno posebnom zakonu:

- stambeno lovačka građevina na k.č.br.1934/1 k.o.Lug u sjevernom dijelu naselja Kozjak,
- tri preostale građevine na sjevernom dijelu k.č. br. 1934/2 u naselju Kozjak.

(5) Osnovne građevine na području osobito vrijedne ambijentalne cjeline i pojedinačne građevine iz prethodnog stavka ne smiju se uklanjati, moraju se zadržati u postojećim gabaritima, uz zadržavanje postojećih otvora na uličnom pročelju, postojeće kosine krova i vrste pokrova, a krovni prozori se mogu izvesti samo u ravni krova.

(6) Do proglašenja zaštite primjenjuju se uvjeti iz prethodnog stavka.

(7) Registrirani arheološki lokaliteti su naznačeni na kartografskim prikazima, na osnovi katastarskih čestica.

(8) Ukoliko se na području Općine prilikom izvođenja zemljanih radova utvrdi arheološko nalazište ili nalaz, osoba koja izvodi radove dužna je radove prekinuti bez odlaganja i o tome obavijestiti nadležnu konzervatorsku službu.

3.1.3. Krajobraz

Članak 67.

(1) U ovome Planu utvrđeni su vrijedni dijelovi prirode koji su prikazani na kartografskim prikazima i to: poljodjelske površine melioriranih nižih područja. Vrijedni dijelovi prirode ne predlažu se za zaštitu po posebnom propisu nego se štite ovim odredbama.

(2) Na vrijednom dijelu prirode iz prethodne podtočke nije dozvoljeno sljedeće:

- gradnja stambenih i gospodarskih građevina koje se prema odredbama ove Odluke mogu graditi izvan građevinskih područja, izuzev zapadno od ceste Osijek-Bilje (Kovačke livade),

- uklanjanje živica i šumaraka,
- uklanjanje prirodne vegetacije na obalama stare Drave, u pojasu širine 30,0 m,
- isušivanje vodnih površina (bare, rukavci i sl.) istočno od ceste Osijek-Bilje (Dravica),
- gradnja baznih postaja (antenskih stupova),
- gradnja dalekovoda.

(3) Na vrijednom dijelu prirode iz prethodne podtočke nije dozvoljeno slijedeće:

- uklanjanje živica,
- uklanjanje prirodne vegetacije na obalama Malog Dunava, u pojasu širine 20,0 m, osim za potrebe neophodnog održavanja kanalske mreže,
- isušivanje vodnih površina (bare, rukavci i sl.), osim onih koje su planirane detaljnijim programskim i projektnim dokumentima.
- gradnja dalekovoda.

(4) Pored toga za oba vrijedna djela prirode vrijedi sljedeće:

- u cilju očuvanja biološke raznolikosti treba očuvati krajobraznu raznolikost: izmjenjivanje šuma, vlažnih livada, vodotoka, živica, a treba izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom,
- prije bilo kakvih zahvata na vrijednim dijelovima prirode potrebno je izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju staništa i posebno izdvojiti i zaštititi vrste i područja,
- u što većoj mjeri treba zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog pejzaža i okruženja,
- prirodne krajobrase treba štititi od širenja neplanske izgradnje, a kao posebnu vrijednost treba očuvati šume, prirodne vodotoke i područja uz njih.

(5) Na šumom obraslim područjima vrijednih dijelova prirode predlaže se uravnotežiti površinu sječa s ukupnom šumskom površinom, a sječu obavljati postupno.

3.1.4. Ekološka mreža (Natura 2000)

Članak 68.

(1) Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži, te predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000.

(2) Natura 2000 je ekološka mreža sastavljena od područja važnih za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova Europske unije. Njezin cilj je doprinijeti očuvanju povoljnog stanja više od tisuću ugroženih i rijetkih vrsta te oko 230 prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova. Dosad je u ovu ekološku mrežu uključeno oko 28000 područja na gotovo 20% teritorija EU što je čini najvećim sustavom očuvanih područja u svijetu. Natura 2000 se temelji na EU direktivama (Direktiva o pticama - Directive 2009/147/EC i Direktiva o staništima - Council Directive 92/43/EEC), područja se biraju znanstvenim mjerilima, a kod upravljanja tim područjima u obzir se uzima i interes i dobrobit ljudi koji u njima žive.

(3) Direktiva o pticama (Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26.1.2010.))

(4) Ova direktiva donesena je s ciljem dugoročnog očuvanja svih divljih ptičjih vrsta i njihovih važnih staništa na teritoriju EU. Poseban naglasak je na zaštiti migratornih vrsta koja zahtijeva koordinirano djelovanje svih europskih zemalja. Propis se odnosi na sve ptice koje redovito obitavaju na prostoru zemalja članica, a za 181 ptičju vrstu zahtijeva očuvanje dovoljno prostranih i raznolikih staništa za njihov opstanak. Također se zabranjuju načini masovnog i neselektivnog lova te iskorištavanje, prodaja ili komercijalizacija većine ptičjih vrsta. Načinjene su određene iznimke radi sporta i lova, a dopušta se članicama učiniti iznimke u slučajevima kada ptice predstavljaju ozbiljnu opasnost za sigurnost i zdravlje ljudi ili drugih biljaka i životinja, te kad nanose velike gospodarske štete. Pojedine zemlje obvezne su utvrditi i zaštititi dovoljan broj i u dovoljnoj površini najpovoljnijih područja za zaštitu ptičjih vrsta iz Dodatka I Direktive - SPA područja (Special Protection Areas - Područja posebne zaštite) koja postaju sastavni dio Natura 2000. U zemljama EU ukupno je proglašeno 5 288 SPA područja koja zauzimaju površinu od 537 130.89 km² kopna, te 1 031 morsko SPA područje na površini od 180 192.52 km² (Izvor: European Commission,

NATURA 2000 Barometer, December 2014.).

(5) Direktiva o staništima (Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992.) Cilj ove direktive je doprinijeti očuvanju bioraznolikosti članica EU kroz zaštitu prirodnih staništa i divlje flore i faune. Glavni način ostvarenja ovog cilja jest uspostavljanje ekološke mreže područja Natura 2000. Mrežu Natura 2000 čine područja koja se izdvajaju temeljem Direktive o pticama (SPA), kao i područja koja se izdvajaju temeljem Direktive o staništima - SCI područja (Sites of Community Importance - Područja od značaja za Zajednicu), odnosno SAC područja (Special Areas of Conservation - Posebna područja očuvanja). Ulaskom u EU države članice predaju Europskoj komisiji nacionalnu listu predloženih SCI područja (pSCI) koja, nakon stručnog vrednovanja, Europska komisija službeno proglašava. Nakon proglašenja SCI područja zemlje članice kroz šest godina moraju utvrditi mjere očuvanja, odnosno uspostaviti sustave upravljanja ovim područjima i proglasiti ih SAC područjima. Ova područja (SCI/SAC) značajna su za očuvanje ugroženih vrsta (osim ptica) i stanišnih tipova koji su navedeni u dodacima Direktive. Kod odabira područja u obzir se uzimaju isključivo znanstveni kriteriji odnosno zahtjevi. Prilikom upravljanja područjima Natura 2000, osim znanstvenih, uzimaju se u obzir i gospodarski, društveni i kulturni zahtjevi te regionalne i lokalne značajke. Zaštita područja provodi se ocjenjivanjem utjecaja pojedinih planova i zahvata te provođenjem mjera očuvanja kroz zakonodavne propise, ugovorne i druge aranžmane s vlasnicima i korisnicima zemljišta te, ukoliko je potrebno, kroz zasebne planove upravljanja. Nove članice EU na dan pristupa moraju predati popis predloženih područja za Natura 2000 s odgovarajućom bazom podataka o svakom pojedinom području. Za vrste navedene na Dodatku II Direktive potrebno je utvrditi područja ekološke mreže, vrste na Dodatku IV potrebno je strogo zaštititi, a vrste na Dodatku V uživaju status zaštićenih vrsta čije se populacije smiju iskorištavati uz odgovarajući nadzor. U zemljama EU trenutno je proglašeno ukupno 22 888 SCI područja (područja važnih za divlje svojte osim ptica i stanišne tipove) koja zauzimaju površinu od 601 633.72 km² kopna, te 2 313 morskih SCI područja na površini od 245 859.30 km² (Izvor: European Commission, NATURA 2000 Barometer, December 2014.).

(6) Direktiva o staništima propisuje obvezu ocjene prihvatljivosti svakog plana ili zahvata koji sam ili u kombinaciji s drugim planovima ili zahvatima može imati značajan negativni utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže Natura 2000. Sukladno Direktivi o staništima, postupak ocjene prihvatljivosti primjenjuje se i na područja izdvojena u mrežu sukladno Direktivi o pticama (tzv. SPA područja). Pri tome nije važan smještaj zahvata, odnosno je li zahvat smješten u samom Natura 2000 području ili izvan njega, mogući utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove je taj koji „pokreće“ postupak ocjene prihvatljivosti.

(7) Budući da se svako Natura 2000 područje u mrežu uključuje s ciljem očuvanja određenih vrsta i stanišnih tipova, u postupku ocjene prihvatljivosti utvrđuje se utjecaj plana ili zahvata upravno na one vrste i stanišne tipove zbog kojih je područje uključeno u mrežu.

(8) Temeljem Zakona o zaštiti prirode za sve planove, programe i zahvate koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i staništa te cjelovitost područja ekološke mreže, potrebno je provesti postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Ukoliko se u postupku ocjene prihvatljivosti utvrdi da zahvat, unatoč predviđenim mjerama ublažavanja, ima značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i stanišnih tipova Natura 2000 područja, zahvat je potrebno odbiti. Ukoliko ne postoje alternativna rješenja, ovakav zahvat moguće je dopustiti u slučaju kada je utvrđen prevladavajući javni interes (uključujući i onaj socijalne i gospodarske naravi), uz obvezu provedbe odgovarajućih kompezacijskih uvjeta.

(9) Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema Uredbi o ekološkoj mreži čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

(10) Područja ekološke mreže RH na području Općine Bilje:

1. Područja očuvanja značajna za ptice – POP (Područja posebne zaštite - SPA)

a. naziv područja: Podunavlje i donje Podravlje, oznaka: HR1000016

2. Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI),

- a. naziv područja: Kopački rit, oznaka: HR2000394,
- b. naziv područja: Donji tok Drave, oznaka: HR2001308
- c. naziv područja: Dunav – Vukovar, oznaka: HR2000372
- d. naziv područja: Dunav S od Kopačkog rita, oznaka: HR2001309
- e. naziv područja: Biljsko groblje, oznaka: HR2000728.

(11) Svi podaci (tekstualni i vektorski) o područjima ekološke mreže Republike Hrvatske (ekološke mreže Europske unije Natura 2000) dostupni su na Web portalu Informacijskog sustava zaštite prirode odnosno internetskoj stranici <http://www.iszp.hr>.

(12) U prilogima Plana nalaze se opisi područja ekološke mreže RH na području Općine Bilje, sukladno Prilogu III. Uredbe o ekološkoj mreži.

(13) Osnovne mjere za očuvanje ciljnih vrsta ptica (i način provedbe mjera) u Područjima očuvanja značajnim za ptice (POP) propisane su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže.

(14) Svi planovi, programi i zahvati koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode. Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti eventualno planirane radove regulacije vodotoka, hidroelektrane, bioplinska postrojenja, centre za gospodarenje otpadom, intenzivno širenje i/ili formiranje novih građevinskih područja, obuhvatne infrastrukturne projekte/koridore, hidrotehničke i melioracijske zahvate, pristaništa, golf igrališta i razvoj turističkih zona.

(15) Uz prije iskazane smjernice za mjere zaštite prirodnih vrijednosti, ovom prilikom ističemo odrednice vezane uz eventualno planiranje golf igrališta na području Općine Bilje. Mogući utjecaji eventualnog planiranja golf igrališta na prirodne vrijednosti. Poznato je kako se u tehnologiji održavanja golf terena travnjaci održavaju intenzivnim korištenjem pesticida i gnojiva. Te tvari sa golf terena uslijed ispiranja travnjaka kišom, eventualnih ispusta ocjednih voda ili procjeđivanjem vode kroz podzemlje, vrlo lako mogu doći u vodotoka i mora. Pesticidi koji dođu u vodu ulaze u životne cikluse organizama, što u konačnici dovodi do slabljenja i ugibanja tih organizama, a učinak je izraženiji na organizme koji se nalaze pri vrhu hranidbenog lanca radi akumulirane veće koncentracije tih pesticida. Posljedica korištenja je gnojiva eutrofikacija koja mijenja fizikalno – kemijsku kvalitetu vode te dovodi do pojačanog razvoja algi i biljaka i time mijenja stanišne uvjete za život organizama, u ovom slučaju ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže RH.

(16) Golf igrališta zauzimaju velike površine prirodnih staništa, autohtone biljke zamjenjuju se umjetno zasađenom alohtonom travom koja više ne pruža potrebno stanište dotad prisutnim životinjskim vrstama, čime se osiromašuje cjelokupna bioraznolikost područja. Veliki problem izgradnje golf igrališta predstavlja i utrošak velike količine vode za potrebe navodnjavanja zelenih površina golf igrališta.

(17) Formiranje golf igrališta iziskuje značajne tehničko-građevinske zahvate u prirodni prostor, pri čemu korištenje mehanizacije direktno utječe na vegetaciju i tlo, ponajprije uklanjanjem i/ili oštećivanjem biljnog pokrova i mijenjanjem morfoloških karakteristika terena, a svakako treba istaknuti i stalnu opasnost od incidenta odnosno zagađenja okoliša uslijed havarije radnih strojeva i/ili manipulacije uljima, mazivima, pogonskim gorivom i drugim štetnim tvarima.

(18) Sa stanovišta potrebe za vodom ali i drugih potencijalnih utjecaja (gnojiva, pesticidi, nestanak staništa za biljke i životinje i dr.) trebaju se sagledavati i kumulativni utjecaji s drugim zahvatima na širem području (npr. intenzivna poljoprivreda i sl.).

3.2. Posebna ograničenja

3.2.1. Tlo

Članak 69.

(1) Na području općine Bilje je utvrđen VII° i VIII° MCS.

(2) Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, sukladno posebnim propisima.

3.2.2. Vode i more

Članak 70.

(1) Utvrđuju se sljedeća područja posebnih ograničenja u korištenju:

- zone zaštite izvorišta-crpišta,
- poplavno područje,
- inundacijski pojas.

(2) Područja posebnih ograničenja u korištenju detaljnije se utvrđuju na sljedeći način:

- zone zaštite izvorišta-crpišta "Bilje-Konkološ" Odlukom o zaštiti izvorišta „Bilje-Konkološ“,
- granicu poplavnog područja i inundacijskog pojasa utvrđuje ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo,.

(3) Uvjeti korištenja vodozaštitnog područja crpišta, poplavnog područja i inundacijskog pojasa utvrđuju se na temelju posebnih propisa.

(4) U zonama zaštite izvorišta i crpišta uvjeti korištenja i gradnje utvrđuju se sukladno Odluci o zaštiti izvorišta "Bilje-Konkološ".

3.2.3. Područja posebnih ograničenja

Članak 71.

(1) Utvrđuju se sljedeća područja posebnih ograničenja u korištenju:

- zaštićeno područje Park prirode „Kopački rit“ i Zoološki rezervat "Kopački rit", način upravljanja i ponašanja propisani su Planom upravljanja i Pravilnikom o unutarnjem redu parka prirode te PPPPO "Kopački rit",
- šume i šumsko zemljište u građevinskom području, na temelju podataka tijela Državne uprave nadležnog za katastarske poslove, ili podataka drugog nadležnog tijela.

(2) Unutar granica građevinskog područja naselja nije dozvoljena prenamjena šumskog zemljišta, osim za gradnju infrastrukturnih, športsko-rekreacijskih i sličnih građevina.

Članak 72.

(1) U području 100 metara od granične crte:

- u postupku izdavanja lokacijske dozvole, građevinske dozvole ili drugog akta za provođenje prostornog plana, odnosno akta kojim se dozvoljava građenje, za građenje u prostoru 100 metara od granične crte, nadležno upravno tijelo, odnosno ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva i prostornog uređenja dužno je pribaviti posebne uvjete Ministarstva nadležnog za nadzor državne granice, sukladno posebnom zakonu.
- lokacijska dozvola, građevinska dozvola ili drugi akt za provođenje prostornog plana odnosno akt kojim se dozvoljava građenje, za građenje u području 100 metara od granične crte, ne može se izdati ako bi građevina u tom području ometala obavljanje poslova nadzora državne granice i ako je to protivno odredbama međunarodnog ugovora.

Članak 73.

(1) Ovim Planom određuje se kontaktna zona uz zaštićena područja prirode u području od 10 m od granične crte unutar kojeg pri oblikovanju građevina treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora. Najmanje 20% građevne čestice kroz koju prolazi područje kontaktne zone mora biti uređeno kao zaštitno zelenilo.

3.2.4. Zrak

Članak 74.

(1) Nije primjenjivo.

3.3. Posebni načini korištenja

3.3.1. Područja posebnog načina korištenja

Članak 75.

- (1) Na kartografskom prikazu 3.3.1., prikazani su planirani istražni prostor E2i, istražni prostor geotermalne vode i istražni prostor ugljikovodika DR-04.
- (2) Za istraživanje i iskorištavanje geotermalnih voda u energetske svrhe primjenjuju se uvjeti gradnje zahvata u skladu s odredbama neposredne provedbe PPOBŽ.

3.3.2. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

Članak 76.

- (1) Nije primjenjivo.

POJMOVI

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika i prostornih planova, koji se izrađuju i donose u skladu s ovim Pravilnikom, imaju sljedeće značenje:

1. Osnovni pojmovi

- *koridor* je obuhvat područja posebnih uvjeta (ograničenja) određen prostornim planom unutar kojeg se smješta građevina za koju još nije određen točan prostorni položaj, pri čemu se koridor može odrediti za gradnju nove ili rekonstrukciju postojeće građevine
- *zaštitni prostor* je obuhvat područja posebnih uvjeta postojećih građevina infrastrukturnih sustava u kojemu su u svrhu njihove zaštite ili zaštite okolnih građevina i površina, prostornim planom ili posebnim propisom nadležnog tijela propisana ograničenja ili je posebnim propisom nadležnog tijela propisana obveza utvrđivanja posebnih uvjeta u provedbi prostornog plana
- *interpolacija* je gradnja zgrade u pretežito izgrađenom uličnom potezu, na građevnoj čestici smještenoj između dvije već izgrađene, odnosno uređene građevne čestice, uključivo i uglovna građevna čestica
- *regulacijska linija* je linija koja razgraničava prometnu površinu od površina drugih namjena
- *građevinski pravac* je pravac, odnosno linija kojom se određuje minimalna udaljenost pročelja građevine od regulacijske linije
- *obvezni građevinski pravac* je pravac, odnosno linija na kojoj se obvezno smješta pretežiti dio pročelja građevine pri čemu ostali dio pročelja građevine ne smije odstupati za više od 10 % od propisane minimalne udaljenosti građevinskog pravca od regulacijske linije
- *namjena prostora, površine, zemljišta, odnosno građevine* je određena zakonom kojim se uređuje prostorno uređenje
- *primarna namjena* je jedna ili više osnovnih namjena prostora, površine, zemljišta, odnosno građevine određena prostornim planom na način propisan ovim Pravilnikom
- *sekundarna namjena* je jedna ili više pratećih namjena primarnoj namjeni određena prostornim planom na način propisan ovim Pravilnikom, koja se ne može planirati niti graditi bez i prije primarne namjene prostora i udio kojih ne može iznositi više od 35 % ukupne građevinske (bruto) površine na čestici, ne može se planirati na samostalnoj građevnoj čestici, niti se za istu može odrediti obuhvat zahvata
- *prateća namjena* na području pojedinih primarnih namjena je namjena koja se može smjestiti na zasebnoj građevnoj čestici ili se smatra sekundarnom namjenom
- *glavna građevina* je osnovna građevina na građevnoj čestici čija je namjena u skladu s primarnom namjenom prostora, odnosno površine
- *postojeća građevina* je građevina izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta kojim se odobrava građenje i svaka druga građevina koja je prema posebnom zakonu s njom izjednačena
- *pomoćna građevina* je građevina koja se gradi na građevnoj čestici glavne građevine, čija namjena upotpunjuje namjenu glavne građevine i/ili služi uporabi glavne građevine

- *prateća građevina druge namjene* je građevina koja se gradi isključivo na građevnoj čestici glavne građevine, a određena je kao sekundarna namjena prostornim planom
- *prirodni teren* je neuređeni i/ili hortikulturno uređeni dio građevne čestice, bez podzemne gradnje, bez nadzemne gradnje, bez natkrivanja, bez parkiranja, bez bazena, bez teniskih igrališta i sl., a temeljna mu je svrha osiguravanje prirodne upojne površine s ciljem ublažavanja posljedica, odnosno prilagodba klimatskim promjenama
- *zelene površine* su javne zelene površine i zaštitne zelene površine, ako ovim Pravilnikom nije drugačije propisano
- *javne zelene površine* su javni parkovi (perivoji), gradske park-šume, dječja igrališta, vrtovi (botanički, zooški i sl.)
- *zaštitna zelena površina* je prirodna površina i/ili površina oblikovana radi potrebe zaštite (okoliša, reljefa, nestabilnih padina, od erozija, voda, potočnih dolina, od buke, klimatskih promjena i sl.), a obuhvaćaju i zaštitne zelene površine uz infrastrukturne građevine i ostale kultivirane zelene površine
- *smještajne jedinice koje nisu povezane s tlom na čvrsti način* su jedinice koje se postavljaju u sklopu jedinstvene funkcionalne cjeline ugostiteljsko-turističke namjene i za čije postavljanje nije potrebna građevinska dozvola
- prema ovom Pravilniku kampom se ne smatra pružanje usluge smještaja u domaćinstvu na smještajnim jedinicama na otvorenom prostoru – usluge kampiranja u domaćinstvu određene posebnim propisom
- *odmorište za kamp prikolice i autodomove (kampere)* je parkiralište koje je opremljeno da zadovolji specifične zahtjeve vozila za kampiranje u prolazu
- *hotel* je građevina jedinstvene funkcionalne cjeline ugostiteljsko-turističke namjene koja se planira i gradi u građevinskom području naselja (hotel baština, difuzni hotel, hotel (s depandansom), aparthotel (s depandansom), pansion, integralni hotel, lječilišne vrste (s depandansom), hotel posebnog standarda (s depandansom)) ili u izdvojenom građevinskom području izvan naselja (hotel (s depandansom), lječilišne vrste (s depandansom), hotel posebnog standarda (s depandansom))
- *turističko naselje* je jedinstvena funkcionalna cjelina ugostiteljsko-turističke namjene u sklopu koje je moguće planirati hotel (s depandansom), lječilišne vrste (s depandansom), hotel posebnog standarda (s depandansom), vrsta smještajne građevine vile, s pratećim sadržajima
- *adrenalinski park* je posebna vrsta zabavnog parka namijenjenog rekreaciji i zabavi, a uređen je na otvorenom i opremljen spravama (npr. viseći mostovi, mreže, užad, poligoni s preprekama, kolature, zidovi za slobodno penjanje, poligoni za paintball, zip line, spuštalice i slična nepokretna ili prijenosna oprema projektirana isključivo za rekreaciju i zabavu, a ne kao sredstvo za prijevoz osoba)
- *zabavni park* je jedinstvena funkcionalna cjelina s uređenim i ograđenim otvorenim i zatvorenim prostorima i građevinama, opremljenim zabavnim sadržajima i atrakcijama, a može biti organiziran i kao tematski park
- *krajobraz*, odnosno *krajolik* je određeno područje, percipirano od čovjeka, čiji je karakter rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i/ili ljudskih čimbenika
- *vidikovac* je mjesto posebno uređeno za promatranje krajobraz

- *zona ekspozicije* je područje određeno prostornim planom, koje okružuje kulturno dobro i za koje se prostornim planom određuju smjernice zaštite, odnosno uvjeti ili zabrana gradnje i/ili uređenja u svrhu sprječavanja negativnog utjecaja na osobite vrijednosti kulturnog dobra
- *zona posjetiteljske infrastrukture* je zona organiziranog posjeta turista, odnosno prostorna cjelina namijenjena uređenju površina i gradnji građevina za potrebe posjećivanja i upravljanja zaštićenim područjem
- *zona tradicijske izgradnje* je područje tradicijskih naseobina i/ili građevina izvan građevinskih područja usko povezanih s kontinuiranim povijesnim gospodarskim korištenjem poljoprivrednih površina i mora (ribarstvo, stočarstvo, poljodjelstvo i maslinarstvo)
- *površina unutarnjih voda* je svaka prirodna ili umjetna vodena površina na kopnu, koja je stalno ili povremeno pod vodom (vodotok, izvorište, jezero, lokva, akumulacija, ribnjak, te retencija, kanal i inundacija)
- *površina infrastrukture* je površina namijenjena gradnji i uređenju infrastrukturnih sustava (prometnog, komunikacijskog, energetskog i vodnogospodarskog)
- *manja infrastrukturna građevina* je građevina i/ili uređaj infrastrukture u distribucijskoj mreži (npr. trafostanica 10(20)/0,4kV, crpna i prepumpna stanica ili slična građevina koja je dio distribucijske mreže infrastrukturnog sustava) koja se može graditi i postavljati na prostorima, odnosno površinama svih namjena određenim prostornim planom, a u skladu s tehnološkim potrebama
- *prometni sustav* su površine namijenjene gradnji i uređenju cestovnog, željezničkog, pomorskog, riječnog (jezerskog), zračnog, biciklističkog i pješačkog prometa
- *cesta državnog značaja* je cesta koja čini sustav cestovnog prometa državnog značaja
- *cesta područnog (regionalnog) značaja* je cesta koja čini sustav cestovnog prometa područnog (regionalnog) značaja
- *cesta lokalnog značaja* je cesta koja čini dio sustava cestovnog prometa lokalnog značaja i određuju se prostornim planom uređenja grada, odnosno općine
- *cesta* je infrastrukturna površina, odnosno građevina koja se u prostornom planu određuje građevnom česticom (cestovnim zemljištem), trasom ili koridorom
- *staze* su pješačke, biciklističke, konjičke i slične staze, izuzev staza za motorna vozila
- *željeznička pruga* je infrastrukturna površina, odnosno građevina koja se u prostornom planu određuje građevnom česticom (pružnim pojasom), trasom ili koridorom
- *željeznička pruga za posebni promet* je posebna vrsta željezničke pruge u odnosu na njegovu specifičnu namjenu (željeznički industrijski kolosijek, turistički kolosijek, željeznički kolosijek u morskoj luci, luci unutarnjih voda ili u robnom terminalu i dr.)
- *luka* je površina određena prostornim planom u sustavu pomorskog ili riječnog prometa, odnosno prometa na unutarnjim vodama, koja obuhvaća izgrađeni i uređeni, odnosno planiran za gradnju, kopneni dio obale i pripadajući akvatorij i namijenjena je lučkim djelatnostima
- *privezište* je građevina (primjerice ponton, gat, mol, riva) namijenjena za privez plovila na moru:
  - a) uz izdvojeno građevinsko područje izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene (ponton, gat, mol) odnosno u sklopu tog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja ukoliko se planira kopneni dio privezišta – riva
  - b) u svrhu akvakulture

c) u svrhu priveza na nenaseljene otoke i otočiće

– *urbano područje* je građevinsko područje naselja, u pravilu, centralnog središnjeg naselja administrativne jedinice koja ima status grada po posebnom propisu.

2. Građevine prema namjeni

– *građevina stambene namjene* je zgrada namijenjena stalnom i povremenom stanovanju (tipologije propisane prostornim planom u odnosu na broj stanova, katnost, oblikovanje i sl.)

– *građevina stambeno-poslovne namjene* je zgrada namijenjena stalnom i povremenom stanovanju i obavljanju djelatnosti sukladno prostornom planu čiji sadržaji, razinom buke i emisijom u okoliš sukladno posebnim propisima, ne smetaju okolini i ne umanjuju uvjete stanovanja, rada i boravka na odnosnoj i susjednim građevnim česticama i smatra se građevinom mješovite namjene

– *građevina javne i društvene namjene* određena je zakonom kojim se uređuje prostorno uređenje i uključuje smještaj i pratećih namjena sukladno Prilogu II. ovoga Pravilnika

– *građevina proizvodne namjene* je građevina gospodarske namjene namijenjena obavljanju industrijskih, obrtničkih i/ili poljoprivrednih (prerađivačkih) djelatnosti te ostalih proizvodnih djelatnosti, uključujući i prateće namjene sukladno Prilogu II. ovoga Pravilnika

– *građevina poljoprivredne namjene* je gospodarska građevina namijenjena obavljanju poljoprivredne proizvodnje:

d) građevina za uzgoj životinja

e) građevina u funkciji ratarske proizvodnje, vinogradarstva, maslinarstva, uzgoja i prerade biljaka (voća, povrća, cvijeća, ljekovitog bilja i dr.), algi i gljiva

f) pomoćna građevina u sklopu poljoprivrednih gospodarstava i

g) ostale građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje

– *građevina poslovne namjene* je građevina namijenjena obavljanju uredskih, servisnih, uslužnih (uključujući i ugostiteljskih), trgovačkih i ostalih poslovnih djelatnosti, uključujući i prateće namjene sukladno Prilogu II. ovoga Pravilnika

– *građevina komunalno-servisne namjene* je poslovna građevina komunalnih poduzeća s odgovarajućim površinama, radionicama, spremištima i prostorima deponija (npr. soli za posipanje prometnica) za potrebe komunalnih poduzeća, te reciklažna dvorišta namijenjena odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada sukladno posebnom propisu, reciklažna dvorišta za građevni otpad u svrhu obavljanja djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada i građevine namijenjene razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada, te građevine za potrebe zbrinjavanja životinja

– *građevina ugostiteljsko-turističke namjene* je građevina namijenjena obavljanju gospodarskih djelatnosti ugostiteljstva i turizma (usluge smještaja, prehrane, pića i napitaka) sukladno posebnim propisima, uključujući i prateće namjene sukladno Prilogu II. ovoga Pravilnika

– *ugostiteljski sadržaji* podrazumijevaju zgrade bez smještaja, odnosno poslovnu uslužnu namjenu (restorane, barove i sl.)

– *građevina mješovite namjene* je građevina unutar koje se uz primarne planira i jedna ili više sekundarnih namjena u skladu s ovim Pravilnikom

– *infrastruktura* je pojam određen zakonom kojim se uređuje prostorno uređenje

- *građevina sportsko-rekreacijske namjene* je građevina namijenjena sportskim i rekreacijskim aktivnostima, uključujući i prateće namjene sukladno Prilogu II. ovoga Pravilnika
- *prostori/građevine za boravak osoblja/zaposlenih* su prostori/građevine u sklopu odabrane primarne namjene, a koji se ne uračunavaju u smještajni kapacitet određen prostornim planom, smještaju iza glavne građevine, a ne manje od 100 m od obalne crte i gdje ne postoji ugroza za zdravlje osoblja i zaposlenih za vrijeme boravka (buka, zagađenje zraka i sl. prema posebnim popisima).

3. Dijelovi i etaže zgrade

- *etaža* je prostor podruma, suterena, prizemlja, kata, uvučenog kata ili potkrovlja
- *nadzemna etaža* je suteran, prizemlje, kat, uvučeni kat i potkrovlje
- *podzemna etaža* je podrum
- *podrum (Po)* je dio zgrade, odnosno građevine koji je potpuno ukopan ili je ukopan više od 50 % svoga obujma u konačno uređeni teren
- *suteran (S)* je dio zgrade, odnosno građevine koji je ukopan do 50 % svoga obujma u konačno uređeni teren
- *prizemlje (P)* je dio zgrade, odnosno građevine čija se razina završne plohe konstrukcije poda nalazi na koti konačno uređenog terena ili najviše 1,5 m iznad najniže kote konačno uređenog terena ili dio zgrade koji se nalazi iznad podruma i/ili suterena
- *kat (K)* je dio zgrade, odnosno građevine koji se nalazi iznad prizemlja
- *uvučeni kat (Uk)* je najviša etaža zgrade, odnosno građevine oblikovana ravnim krovom čiji zatvoreni ili natkriveni dio iznosi najviše 75 % površine dobivene vertikalnom projekcijom svih zatvorenih nadzemnih dijelova zgrade, odnosno građevine, uvučen obvezno s ulične strane
- *potkrovlje (Pk)* je dio zgrade, odnosno građevine koji se nalazi iznad suterena, prizemlja ili zadnjega kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova, čija visina nadozida nije viša od 1,2 m mjereno od gornje kote međukatne konstrukcije, uz uvjet da se nagib krova zajedno s visinom sljemena obvezno propisuje u prostornom planu ovisno o lokacijskim uvjetima
- *galerija* je prostor unutar jedne samostalne uporabne cjeline (stan, poslovni prostor, garaža i sl.) i/ili funkcionalne jedinice (hotelska soba, apartman i sl.) odvojen zasebnim podom unutar etaže, a njezina površina ne smije biti veća od 75 % neto površine te etaže
- *tehnička etaža* je prostor zgrade, odnosno građevine namijenjen isključivo smještaju i razvodu instalacija i/ili koji nije namijenjen boravku ljudi, odnosno smještaju životinja, biljaka i stvari
- *balkon* je vanjski dio etaže zgrade, odnosno građevine otvoren s najmanje dvije svoje strane, a koji može biti u ravnini dviju susjednih pročelja te dijelom ili u potpunosti istaknut izvan ravnina pročelja zgrade/građevine
- *lođa* je vanjski dio etaže zgrade, odnosno građevine otvoren jednom svojom stranom
- *terasa* je otvoreni vanjski dio zgrade, odnosno građevine koji se nalazi uz ili na toj zgradi/građevini
- *krovovi* građevina su: kosi krovovi (jednostrešni, dvostrešni, višestrešni), ravni krovovi (nagiba do 6 %), zaobljeni krovovi, krovovi nepravilnih geometrijskih oblika ili kombinacija navedenih

- *krovnna kućica* je dio krovne konstrukcije potkrovlja, odnosno krovni istak, s otvorom istaknut iznad ravnine krovne plohe
- *istak pročelja* je zatvoreni unutarnji dio etaže kata istaknut u odnosu na ravninu pročelja zgrade/građevine.

4. Zgrade prema smještaju na građevnoj čestici

- *slobodnostojeća zgrada* je zgrada koja je sa svih strana odmaknuta od granica građevne čestice ili koja je sa svih strana odmaknuta od granica građevne čestice osim od regulacijske linije na kojoj je izgrađena
- *poluugrađena zgrada* je zgrada kojoj se jedna bočna strana nalazi na granici građevne čestice, a s drugih strana ima neizgrađen prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu)
- *ugrađena zgrada* je zgrada kojoj se dvije bočne strane nalaze na granicama građevne čestice, a s drugih strana ima neizgrađen prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu)
- *dvojna zgrada* se sastoji od dvije zasebne poluugrađene zgrade koje se naslanjaju jedna na drugu
- *niz* je sklop zgrada na tri ili više građevne čestice u nizu na kojima su krajnje poluugrađene zgrade, a između njih jedna ili više ugrađenih zgrada
- *uglovnica* je zgrada izgrađena na građevnoj čestici s najmanje dvije regulacijske linije, odnosno koja se nalazi na raskrižju ulica ili ulice, trga ili parka, a graniči s ulicom, trgom ili parkom s najmanje dvije strane.

5. Prostorni pokazatelji

- *koeficijent izgrađenosti (kig)* je odnos površine zemljišta pod građevinama i površine građevne čestice
- *koeficijent iskoristivosti (kis)* je odnos građevinske (bruto) površine svih građevina na građevnoj čestici i površine građevne čestice
- *koeficijent iskoristivosti nadzemno (kispn)* je odnos građevinske (bruto) površine nadzemnih etaža svih građevina na građevnoj čestici i površine građevne čestice
- *koeficijent iskoristivosti podzemno (kisp)* je odnos građevinske (bruto) površine podzemnih etaža svih građevina na građevnoj čestici i površine građevne čestice
- *zemljište pod građevinom* je vertikalna projekcija svih zatvorenih dijelova građevine na građevnu česticu, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine, osim balkona, uključujući i terase u prizemlju građevine kada su iste konstruktivni dio podzemne etaže
- *građevinska (bruto) površina (GBP)* definirana je propisom koji uređuje način izračuna građevinske (bruto) površine zgrade
- *visina pročelja (H)* je visinska razlika najniže kote konačno uređenog terena uz pročelje građevine i najviše kote gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjega kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja građevine, na istom pročelju građevine
- *ukupna visina (Huk)* je visinska razlika najniže kote konačno uređenog terena uz pročelje građevine i kote njezina najvišeg dijela
- *kosi teren* je teren prosječnog nagiba većeg od 12°

– *konačno uređeni teren* je uređena površina čestice (zemljana podloga, opločenja i sl.) čija visinska kota, uz pročelje gdje se određuje visina zgrade, može biti viša maksimalno 1,5 m u odnosu na visinsku kotu terena prije gradnje, a sve u svrhu oblikovanja terena. Pod konačno uređenim terenom ne smatra se ulazna rampa najveće širine pročelja 5,0 m za podzemnu ili suterensku garažu, te vanjske stube najveće širine 1,50 m prislonjene uz građevinu za potrebe pristupa u podrumsku ili suterensku etažu.

(2) Pojmovi uporabljeni u ovom Pravilniku imaju značenje određeno propisima kojima se uređuju upravna područja prostornog uređenja i gradnje, te posebnim propisima koji su od utjecaja na prostorno uređenje i gradnju, ako ovim Pravilnikom nije propisano drukčije.